

Hermannus

1196

65

7.C.91

BOSTON MEDICAL LIBRARY
in the Francis A. Countway
Library of Medicine ~ *Boston*

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
Open Knowledge Commons and Harvard Medical School

http://www.archive.org/details/consultationesme00boer

CONSULTATIONES MEDICÆ,

SIVE

SYLLOGE EPISTOLARUM CUM RESPONSIS HERMANNI BOERHAAVE.

Ἢν μὲν οὖν ταῦτα ἀγαθὰ ἔῃ καὶ ἁρμόζοντα τοῖσι νουσήμασιν ἐφ' οἷσι παρῄνεον διδόναι, πολὺ ἂν ἀξιώτερα ἐπαίνου ἔῃ, ὅτι ὀλίγα ἐόντα αὐταρκέα ἐστί.
HIPPOCRAT. de Victu in Morbis Acutis.

VENETIIS, MDCCXLIV.
Apud Jo. BAPTISTAM PASQUALI.
SUPERIORUM PERMISSU, ac PRIVILEGIO.

7.C.91

1965/P/109

#
2 Cm617
1384

L. S.

H*Abes, Amice Lector, faſciculum litterarum, quem tibi pergratum fore non dubito; continet enim plures hiſtorias Morborum Chronicorum, & inter illos quorundam qui rarius occurrunt. Illorum genium & Symptomatum rationem expendit* HERMANNUS BOERHAAVE, *vir ſane omni laude major; cujus Scriptorum dignitas Orbi literato tam bene innotuit, ut æqui harum rerum Judices illum inter Principes Medicos facile retulerint.*

Scias ſolummodo velim exempla hæcce ab ipſis Epiſtolis BOERHAAVIO *miſſis & ejus Reſponſis eſſe deſcripta, in quibus vel verbum mutare religio erat.*

Minus forſan tibi arridebit, B. L. Simplicitas medicamentorum, quæ hic commendantur, aut animum ſubibit Authorem formulis fuiſſe adſtrictum, cum eadem tam ſæpe recurrant: hoc vero prorſus aliæ debetur cauſæ; perſpexerat vir ſummus naturæ in hiſce ſimplicitatem & dudum monuerat: „

„ *Morbos hoſce Chronicos varietate quidem* „ *infinitos ratione Symptomatum, tamen ex ori-* „ *gine non adeo compoſita pendere, neque tam* „ *varia medicamenta medendive methodum re-* „ *quirere.* „

An non Hippocrates & Sydenhamus eandem

omni-

omnino his malis medendo tenuerunt rationem? Medicamentorum parci, Aeri & Exercitationi primas ubique deferunt: noſtri vero non eſt de his disquirere, monuiſſe ſufficiat.

Animus erat Chartulas quasdam Authoris (quæ nuper ad nos perlatæ ſunt) huic volumini adjeciſſe, quum hiſtoriam Morborum Chronicorum ſpectent; ſed harum Epiſtolarum fatum prius experiri placet, quibus fruere & Vale.

EPI-

TABULA MORBORUM,

qui in Medicis hiſce Conſultationibus continentur.

A

ABortus. xv. pag. 51
Alvi adſtrictio. xxxv. 113
Abdominis affectus. xlviii. 156
- - - dolor & Cardialgia. li. 163

C

Calculus. xii. 41
Colica hyſterica. xix. 65
- - - flatulenta. xxix. 97
Convulſio inſignis. xxxviii. 121
Capitis dolor ob contuſionem. l. 160
Cachexia. 172

D

Dyſpnæa. III. 9
- - - & tuſſis. XXXIII. 108

E

Epilepſia. II. 4
- - - VI. 22

F

Febris recidiva. XIV. 47
- - - quotidiana cum capitis dolore. XXVII. 87
- - - hæctica. LII. 168
Flatus. XVII. 57
Fluxus menſium immodicus. XXVIII. 95

H

Hæmoptois. VIII. 29
Hyſterica paſſio. XXV. 81
Hydropis ſpecies. XXX. 100

I

Imbecillitas arctuum. IX. 32
Icterus. XVI. 54
- - - XVIII. 59

L

Lepræ ſpecies. IV. 15

N

Nefriticus dolor. XLVI. 151

Ocu-

O

Oculorum debilitas cum dolore. XIII.	45
Odontaglía. XXXI.	102
Obſtructiones viſcerum. XXXIX.	124

P

Pulmonum affectus I.	I
- - - XXVI.	84
Paralaſis.	182
Podagra. VII.	24
Puſtulæ & ſquammulæ furfuraceæ. XXII.	75
Paralyſis linguæ & brachii. XL.	126

R

Reſpiratio difficilis. XXIII.	78

S

Scorbutus. VII.	24
- - - XI.	39
Senſus abolitio. X.	36
Spasmodicus dolor in facie. XXXIV.	III
Supreſſio omnium evacuationum. XXXVI.	II5
Scabies & tumores. XLI.	I29

T

Tuſſis diuturna, pthialismus. XX. XXI.	68 73
- - - XXIV.	79
- - - XXXII.	106
Tumores varii. XLVII.	153

Vul-

V

Vulvæ & uteri morbus. v. 18
- - - xlii. 139
Ventriculi dolor. xvii. 57
Vomitus Sanguinis. xxxvii. 119
Urina ſanguinolenta. xliii. 142
Uteri dolor. xliv. 144
- - - morbus. xlv. 146
Ventris ructatio inſignis. il. 158

EPISTOLÆ CONSULTATORIÆ
CUM RESPONSIS
BOERHAAVIANIS.

I.

Viro Illuſtriſſimo Hermanno Boerhaave
S. P. D. ***

VEſtram opem implorat, Vir Spectatiſſime, Domina W —— fœmina annum agens trigeſimum primum, & ex ſtirpe vel leviſſima de cauſa Phthiſi Pulmonali obnoxia: Fibras animales nimium eſſe laxatas abunde teſtantur habitus corporis tenuiſſimus, proſtratæ vires, crura veſperi tumida, &c. Uſque ad viceſimum ætatis annum convaluit, quum Chloroſi, Fluori albo, & toti Symptomatum Hy-

ſtericorum catervæ quibus miſeræ affliguntur mulieres, capitis dolori & ſpirituum dejectioni præſertim, anſam dedit febris acuta; ad cujus remedium medici curantes, juſto plus ſeduli, ſexies ad minimum magna quantitate ſanguinem mittere haud dubitabant. Hinc tuſſi, per ſeptem annos ultimo elapſos continuo ingraveſcente, affecta eſt; forte etiam nocturnis choreis & vigilationibus plus olim quam prudenti par fuit, noſtra indulſiſſet, minime conſcia peccati; nec gulæ nec liquorum ſpirituoſorum potui unquam dedita; de conſtrictione quadam pectoris queritur interdum non ſine dolore. Materia quædam, ſaporis nunc ſalini nunc dulcis, per tuſſim quotidie exantlatur; & quo majore quantitate hoc fit, eo majores inducias ferunt ſymptomata quæcunque cætera, quod obſervatu dignum cenſeo.

Vel minima, vel etiam nulla omnino cauſa data, perſpiratio debita frequenter impeditur, unde de novo vires acquirunt importunæ tuſſes. Ardores Hecticos ſemel vel bis & leviores experta eſt: partes muſculoſæ evidenter, lene tamen, gracileſcunt.

Circiter viceſimum ſextum ætatis annum nupta, tribus fere ab hinc annis filiolam peperit; ex illo tempore quoad Chloroſin multo melius ſe habuit, ita tamen ut nullo ordine certo fluant adhuc catamenia. Durante graviditate integram fere faciem impetebant maculæ quædam Scorbuticæ, iis perſimiles quibus ingluviei & compotationibus indulgentes ſæpe fœdantur, nec adhuc penitus evanuere. Vale, Vir Doctiſſime, & methodum quæ tibi maxime arridet humaniter im-

per-

perti ; quod quidem , ne in miſellæ emolumentum, tuæ autem famæ incrementum cedat, nequaquam dubito. Sum Tui Cultor obſervantiſſimus.

RESPONSUM BOERHAAVII.

Nobili Claroque Viro ***

S. D. H. Boerhaave.

Sapienter obſervatum, deſcriptum exacte, & prudenter tractatum hactenus a te morbum conſideravi; unde cogor credere cauſam mali hærere in debiliore tenuis corpuſculi fabrica, tenelli imprimis pulmunculi infirmitate, inde vitanda cenſeo quæ evacuant, viresque temere projiciunt. Inſtaurantia vero amplectenda ſedulo ſuadeo. Hæc inter quum corporis perfricatio, atque motui apta inſtituta exercitatio, cum victu facilis quidem concoctionis, attamen indolis ſiccioris, præcipuas obtineant, utendum his haud perfunctorie erit. Addam e re medicamentaria pauca hæc; omni trihorio diei deglutiat tria de Catapotiis A, mox ſuperbibat unc. I. de vino medicato B, obſervans vacui potiſſimum ventriculi opportunitatem. Hæc ſi maturo tuo judicio examinata haud diſpliceant (prorſum ea lege) bimeſtri ſpatio commendata velim, in ſpem meliorum. Tu interea, Vir ſapiens & bone, plena utaris ad hæc corrigenda Auctoritate, namque potes. Me autem amicorum numero inſcribere digneris, tuumque facias. Vale.

A. ℞. *Aſæ fœtid.* drach. ſs.
Balſam. Peruvian. drach. j.
Catechu,
Maſtiches,
Olibani,
Succi Inſpiſſat. Glycyrrhizæ, ana dr. j. ſs.
M. F. Pilulæ ſingul. gr. iij

B. ℞. *Cortic. Capparid.*
Cinnam.
Tamariſc. ana unc. j. ſs.
Ligni Santali citrin.
rubr. ana drach. iij.
Limaturæ Martis rec. non rubig, dr. xij.
Rad. Caryophyllat. unc. ſs.
Helenij. drach. ij.
Imperat. drach. j.
Sem. IV. calid. min. ana drach. ſs.
M. F. Pulvis, unde cum vini Albi Gall. *Lib. IV.* vel vini Luſitan. F. S. A. Vinum Medicatum.

I I.

PRofeſſor Celeberrime, ſors miſeranda filii dilecti, opem medicam Principis Medicorum implorare cogit; qui jam adoleſcens annorum ſexdecim bonarum litterarum ſtudioſus, temperiei phlegmaticæ, coloris pallidi, habitus laxi, affectuum volubilium facile movendorum, quinque plus minus abhinc annis, a frigore in pedibus ſuſcepto, affectibus ſpasmodicis ad radices digitorum & dorſum metatarſi pedis dextri incipientibus,

bus, ſenſim aſcendentibus, muſculos tali & cruris flexorios violenter & dolorifice contrahentibus afficiebatur; in tendine Achillis dolor maximus. Paroxyſmo poſt aliquot horas ſoluto priſtina valetudine fruebatur, ſed hactenus ſemper recurrebat paroxyſmus bis vel ter in anno (poſt frigus ſuſceptum) ferocia majore laceſſens, ratione nulla ad Lunæ phaſes habita; per annos duos primos ſpaſmi nunquam aſcendebant ſupra muſculos femoris dextri, ſed poſtea in loco prædicto pedis dextri ſemper exorti ſenſim aſcendebant verſus caput, muſculos omnes lateris dextri horrende convellentes, ligaturis quibuſcunque non obſtantibus. Quando vero ad caput perveniunt, mirifice & violentiſſime convelluntur omnes muſculi totius corporis, cum omnimoda abolitione ſenſuum omnium internorum externorumque, vel Epilepſia exquiſita in Apoplexiam perfectam deſinens cum ſtertore, ſpuma oris &c. Per aliquot minuta poſt paroxyſmum frigus magnum in dextro crure ſentitur, quod frictionibus facile cedit. Inſultum ultimum terribilem paſſus eſt circa initium menſis Auguſti; morbus ſæpius tempore æſtivo quam hiberno recurrit: Cœlo Boreali frigido optime ſe habet æger.

Notandum quod mutatio aliqua inexplicabilis in dorſo metatarſi pedis dextri ab ægro ſentitur per aliquot horas vel forte diem unam aut alteram ante inſultum, per quam certiſſime prædicere poteſt eum inſtantem. Paucis diebus ante eundem color fit pallidior in lividum vergens; in initio, ligaturæ circa talum &c. cruris dextri

remoram aliqualem paroxyſmo injiciunt. Obſervandum quod in aſcenſu morbi ad caput ſenſus nullus auræ frigidæ percipitur. Succum expreſſum Hederæ arboreæ, Jacobææ officinalis & Equiſeti ſæpius aſſumſit ex præſcripto Empirici, ſed ſine levamine. Medicus junior conſultus victum ex carne ſola, aromatibus probe condita cum pane bene fermentato injungit: Ab acidis & dulcibus arcet; pro potu quotidiano aquam frigidam præſcribit, cyathis aliquot vini vel cereviſiæ generoſæ de die permiſſis; exercitia moderata, diu continuata, frigore caute evitato, imperat. Eodem auctore æger nunc tantum aggreditur medicamenta ſequentia, videlicet pro quinque primis diebus capit pilulas ex Gummi ferulaceis; poſtea utitur pilulis chalybeatis Sydenhami per longum tempus una cum infuſo vino, e radicibus Gentianæ, Zedoariæ, Serpentariæ Virginianæ, Valerianæ Sylveſtris & Croco.

Medicus idem propoſuit inuſtionem ferro candente per tendinem Achillis ubi oſſi calcis incumbit, adacto ad os uſque ferro, una cum paucis ſuperficialibus inuſtionibus in dorſo Metatarſi diu apertis, retentis per digeſtiva fortia cauſticis mixta: Sed operationem crudelem inſtituere recuſat, niſi te Medicinæ Oraculum aſſentantem habuerit. Placeat igitur Domine humaniſſime, reſpondere ad quæſita ſequentia. 1. an Medela radicalis morbi horridi certa? an ſaltem præcaveri poſſit, & quomodo? 2. an Methodus propoſita tibi arrideat? Vel ne alia melior & quænam? 3. Quisnam victus, qualis potus, quænam exercitia obſervanda? 5. Nonne ſpes ſumma in inuſtione? Si ſic tibi vide-

detur, ubinam inſtituenda, an in uno, vel pluribus locis ſimul, & quibus? 6. Nonne ferrum craſſitiei calami Gallinacei ſufficiet? quam profunde adigendum? 7. vel ne ullus metus claudicationis a perforatione Tendinis Achillis? 8. An frictiones pannis laneis inſtitutæ, diu continuatæ aliquid ad Sanationem conferre poſſunt?

RESP.

Legi attentius, intellexi atque perpendi argumentum Epiſtolæ, iniquam miſeratus ſortem. Eo acrius animum intendi ut circumſpiciendo ſalutare quid excogitarem; meditatus hæc profero. 1°. Veſpere ante ſomnum per ſemihoram utatur Balneo pedum, & crurum ad genua uſque ex aqua calida. Partes hæ ſiccatæ fricentur quadrante horæ pannis de lana rudiore contextis, calidis, ſiccis, tunc cavæ plantæ pedum applicentur Emplaſtra A. quæ & Metatarſi dorſo apponantur gerenda noctes dieſque, & tantum deponenda quamdiu balneum inſtituitur, mox iterum obvolvenda locis dictis. 2°. Exercitatio corporis deambulatione diuturna quidem ſed moderata, conducet firmandis oſſibus Tarſi, & Metatarſi; etiam mane, & veſpere inſtituatur fortis extenſio tarſi, & metatarſi pedis ut fieri ſolet in reſtituendis partibus hiſce luxatis. 3°. Bis in menſe, triduo ante novilunia, & plenilunia ſumat mane hora ſexta jejunus purgans B. uno hauſtu totum; iiſdem diebus ſumat veſpere hora ſexta potionem C una vice. Iiſdem diebus veſperi

poſt balneum & frictionem, pedes ante ignem leniter inunguendi oleo Spicæ, ita ut oleum cogatur penetrare intrà meatus cutis, ibidemque coaleſcat: Idemque ita faciendum quoties prima indicia intentati paroxyſmi percipiuntur in pede. 4°. Cæteris diebus menſis liberis a purgatione conferet mane jejuno bibiſſe unc. iij. de Infuſo. D.

Victus ex levioribus, cerealibus, farinoſis, oleraceis, carne & piſce parcioribus, potu cereviſiæ tenuioris; ſomnus plenior [illegible]ere mature capiendus. Ubi hæc trimeſtri ſpati[illegible]o peracta proſunt, ulterius in annum integrum pertinaciter producenda: Si nihil juvant, tum ferrum orbiculare craſſum digito diametri pollicaris candidum ab igne applicandum ad calcis partem poſticam, tam profunde ut urat, quemadmodum carnifex inurens ſtigma Rei ſolet. Eſchara Baſilico ſeparatur, plaga per ſemi-annum ſervatur aperta ope Mercurii præcipitati rubri Baſilico admiſti quoties conſolidari incipit. Studia Litterarum coli poſſunt ſed moderate. Hæc habeo quæ ſuadeam; Adſpiret Numen. Vale. *Leydæ*. $17\frac{3}{3}37$.

A.

℞. *Gumm. Ammon.*
Bdellij,
Galban. ana unc. j. ſs.
Emplaſt. Oxycroc. unc. iij.
M. F. Emplaſtrum ad alutam extend.

B.

℞. *Cinnabar. nativ. Hungar.* gr. x.
Reſin. Guajac. gr. v.
Rhei. drach. ſs.

Scam-

Scammon. gr. viij.
Stib. diaphoret. gr. xv.
Syrup. Cichor. cum Rheo. drach. vj.
Diu accuratiſſime trita ſimul miſce
Cum Aq. Stillat. Cichor. unc. ij.
F. Hauſtus.

C.

℞. *Aq. Stillat. Rhoead.* unc. ij.
Syrup. Diacod. drach. vj.
Tinct. Opij gutt. viij.
M. F. Hauſtus.

D.

℞. *Rad. Caryophyllat.*
Pæon.
Valerian. Sylveſt. ana ſcrup. ſs.
Rutæ rec. drach. ij.

Minutiſſime conſciſſa infundantur cum aqua fervida inſtar potus *The*, ut ſint quotidie recentes unc. *vij*. paratæ.

III.

GEneroſus quidam Juvenis, cum virtutibus, tum fortuna illuſtris, annum ætatis viceſimum octavum jam agens, poſt multos magni nominis medicos me nuperrime de ſanitate ſua recuperanda conſuluit. Ego, morbi magnitudine durationeque perpenſis, hoſti tali debellando meipſum imparem prorſus deprehendens, a te Medicorum Principe, ſuppetias ut peteret medicus, ab ægroto ingenioſo tandem impetravi.

En

En ſequentem mali hiſtoriam paucis obſervationibus meis fultam (tempus enim plures colligendi defuit) præcipue vero ab ægri ore hauſtam.

Valebat tempore quo a parentibus Londinum miſſus artes liberales diſcendi cauſa : Sæpe autem ibi cum condiſcipulis ſuis ad cœnam caſeum toſtum cum pane communi noſtro edebat, hocce edulii genere maxime delectatus.

Sub autumni finem, poſt cœnam ſolito uberiorem, lectum petens, a primo ſomno expergefactus eſt, immani adeo dyſpnoea & anxietate correptus, ut omnes adſtantes perterrefacti illum illico moriturum putabant. Intra horam ſymptomatibus evaneſcentibus abſque ulla medicamentorum ope evacuationeve ſenſibili ab omni morbo immunis videbatur. Ab hoc uſque ad decimum quintum ætatis annum, multos tales paroxyſmos ſæpe recurrentes, æſtatis præſertim exitu, autumnive ingreſſu, ſine ulla ſenſibili evacuatione abeuntes, perpeſſus eſt. Menſe Auguſti hujuſce anni morbus ferociter revertens, decem ſeptimanarum ſpatio tenebat : Medicis interea medicamentis catharticis & pectoralibus utentibus. Eſpectoratio nunc primum ſuperveniens illum ab angoribus tandem liberavit. Viribus jam morbi diuturnitate perfractis ab urbe domum rediit, ubi aeris, exercitiorum, paucorumque medicamentorum pectoralium, incidentium, minus calidorum uſu (paroxyſmis ſubinde revertentibus, præſertim frigore ſuſcepto, aut expectoratione recedente) ad vigeſimum ſecundum ætatis annum ſatis commode vixit.

Phœ-

Phœnomena paroxyſmum antecedentia, & concomitantia fuere ſine magna varietate, quæ ſequuntur: Durante ſcil. hoc tempore ingentis coarctationis ſenſus circa cordis ſcrobiculum, inflationisque per reliquam abdominis partem ſæviſſimi Paroxyſmi inſultum præivit; His fere ſeſe adjunxit ſincipitis artuumque dolor gravativus; urina ante Paroxyſmum in hoc ægro fuit plerumque parcior & rubicundior ſolito, alvusque magis conſtricta, pallidam ſeſe minxiſſe urinam nunquam obſervavit. Paroxyſmo ingruente præter dyſpnoeam, præcordiorum anxietatem, tuſſim aridam, febris, alvus conſtricta, urina pauca rubida, pulſu frequenti inæquali caloreque ſtipata, fere ſemper ſe manifeſtavit; aliquando etiam rigores & horrores adſunt, paroxyſmum mali moris denotantes; ſemper iisdem manentibus vel gradu auctis in ſtatu paroxyſmi Symptomatibus, tandem ad exitum tuſſis evadit humida, phlegma viſcidum ejiciens copioſe, urina copioſior, ſedimentum lateris ſimile deponit, quo vero majores fuere hæ duæ evacuationes ſub prædictis circumſtantiis, eo majus levamen ægrum accepiſſe ſemper obſervatum fuit.

Paroxyſmus octo vel decem dierum ſpatio terminatur; verum quando eſt breviſſimus, phlegma non eſt adeo tenax & craſſum ſed gelatinæ C. C. liquidiori ſimile.

Paroxyſmorum intervalla adeo fuere varia ut nil certi de iis dicat æger.

Hæc eſt Hiſtoria morbi ad vigeſimum ſecundum ætatis annum, ab hoc tempore ad vigeſimum

mum octavum annum, Hypochondriacus evaſit: Paroxyſmo itaque appropinquante vel præſente, dejectio animi ingens, ſeſe ſymptomatibus enarratis jungens, ægrum miſere torquet. Hoc vero finito, paroxyſmorum intervallo ut plurimum hilaris eſt, facillime ſpirat, & appetitus viget. Huic Epiſtolæ mendis repletæ ignoſcas, vehementer etiam atque etiam rogo, quodque ſit agendum quidque tibi placeat, pergratum erit ſi ad me ſcripſeris. Vivat diu valeatque Medicorum nec non humani generis decus, & ornamentum; Faxit Deus! ſic vovent omnes, præſertim tui Obſervantiſſimus.

RESP.

EXoptatiſſimas exoſculatus ſum quibus me honoraſti litteras, gaudens Sapientis Medici amico commercio; utinam tibi tam grato & utili ac mihi! Feras, eximie Medice, ut gratias tibi debitas ſolvam pro benigno illo teſtimonio quod de me perhibes. Excitavere interim tenuis conſcium ſupellectilis, obſequium mandatis tuis votisque ſemper a me (ſi quid valeo) præſtandum, & illuſtris ægri voluntas.

Expenſa mali accurata deſcriptio facit ut credam Aſthma, convulſione natum infeſtare; ſedes affecta Diaphragma videtur, eo imprimis loci quo ſtomachi finem transmittit ad ventriculum; actio ibi caſei igne auctioris crebra tandemque immodica copia ingeſti, nervos numeroſiſſimos hic intertextos irritavit, unde Tetanus ſepti medii, reciprocationem interci-

piens

piens dilatationis, & conſtrictionis in pectore, mortem tum præſertim intentavit; quas tamen ſuffocationis minas ſuſtulit nata ex ipſo malo debilitas, morti proxima, quæ reſolvit nervos muſculosque tentos dum vis vitalis urget, ſicque exacerbationem in his pro tempore mitificat. Sed heu! hæſit mala partibus degeneratio, facillime irritanda iterum, vel levi de cauſa, ut calamitoſo nimis fato expertus illuſtris Dominus; ſed ita fieri natus! repente nata convulſio infeſtat repetito ictu ſemel læſa corpora: quum reverſum toties malum ſingulis acceſſibus liberum humorum per viſcera chylopoietica trajectum impediat, mirum non eſt inverſam horum actionem & inde aggeſtu atrabilariæ materiei melancholiam accedere, quæ tamen prioris ſoboles facile radice extirpata expelletur.

Curationi intentus ſuadeo, 1°. omni mane jejuno, omni veſpere horula ante cænam vacuo adeo ventriculo, Abdomen, Hypochondria, Præcordia, Epigaſtrium, pannis aſperiusculis calidis ſiccis, ſpatio quadrantis horæ perfricentur: id remedium tam læta largitur præſidia adverſus hoc malum ut temere neglectum nolim. 2°. Quotidie ſemi-horæ ſpatio ante prandium, inani igitur ventre, equitet, tantumdem repetat veſperi bihorio & ſemihora ante cœnam. 3°. Mane a frictione ſtatim deglutiat 5 de catapotiis A. & id repetat quinquies, interpolato ſemper decem minutorum horæ ſpatio, tum ſuperbibat ocius unc. de potione B. Interim tempore impendendo his leniter deambulet in aula libera. 4°. Veſperi matu-

mature, ſane ante decimam cubet, matutinus ſurgat: horam poſt frictionem jentaculum comedere licet & negotiis agendis ipſummet dare uſque ad tempus equitationis. 5°. Cibum ſicciorem, ſed facilem coctu, moderata copia laudo, ita tamen ut perfecte maturos fructus horæos commendem, præcipue vacuo ventriculo, cum pauco panis biſcocti ſimul manſo, ſi tempeſtas calida, ſicca, ſiticuloſa. Carnes recentes aſſæ, Piſces aſſati, tam fluviatiles quam marini, olera levia, imprimis de Cichoraceorum & Lactucarum tribu, proderunt. 6°. His ſedulo factis bimeſtri ſpatio, tempeſtivum foret cogitare an acidularum ferratarum æſtivus uſus ſanationem perficeret, una cum exercitio corporis aſſiduo & vacatione animi a ſeverioribus liberi.

A.

℞. *Sapon Venet.* drach. iij.
Balſ. Peruv. drach. ſs.
Trochiſc. de Myrrh. drach. j. ſs.
M. F. Pilulæ. gr. IV.

B.

℞. *Rec. Acetoſæ pratens.*
Bellid. pratens.
Chærophyll.
Cochlear.
Heder. terreſtr.
Naſturt. aquatic.
Taraxaci ana q. s. ut lotis ſciſſis tuſis expreſſis Præio ſucci puri unc. VI. quotidie recentes hora ſexta paratæ exhibeantur.

IV.

I V.

Morbus quo laborat Generoſa, Lepræ ſpeciem præ ſe fert, cutis enim hic & illic cruſtacea, ſquammoſa reperitur; cruſtæ hæ articulos & caput præcipue invadunt & indiſcriminatim per totam cutis ſuperficiem paſſim conſpicuæ ſunt, & ſi ſcalpantur Ichorem emittunt album.

Octavo ætatis anno morbus hic invaſit & ad viceſimum tertium cum ætate perrexit, quo tempore rogavit conſilium. Plurima mitiora antiſcorbutica, obtundentia & ſanguinem edulcorantia, epithemata, lotiones, multaque ejusdem generis præſcripſi. Methodus vero hæc voto minime reſpondit, tunc ſalivationem ex uſu Calomelan. & unctione mercuriali paſſa, inde cutis cruſtis liberata; per menſem dein decoctum Lignorum, decoctum corticis ulmi a Jacobo Daveneto prædicatum, medicamenta viperina, pulveres teſtacei, variaque ejusmodi exhibita fuere, ſed incaſſum; cum hyeme enim repullulabat morbus. Vere inſequente ex uſu Mercurii tenuis excitabatur Ptyalismus & cum inde recuperata erat, potationem Aquæ Scarburienſis (ex fonte) cum balneatione in mari præſcripſi; ſed proh dolor! ingruente hyeme ſquammæ cutis ſuperficiem rurſus occupabant; cutis iterum defœdata erat. Cum hæc erat morbi pertinacia ad diætam lacteam confugiendum abſolute neceſſarium duxi. Conſului iterum ut Bathoniam proficiſceretur & ſub tutela

D--

D-- C--- his uteretur aquis, balneatione & potatione: ibi per menſes aliquot commorata in patriam tandem revertitur, a morbo liberata. Breves vero erant induciæ; nam poſt ſex menſes iterum caput extulit, in ludibrium vereor Medicinæ.

Matre nata eſt inſulæ Barbadæ indigena, & annum jam agit vigeſimum ſextum. Menſes raro, parcius, & cum dolore fluunt, fluore albo ſæpius laborat; dolores vagi univerſum corpus, caput præcipue vexant; noctes inquietas agit; calores ſubiti ſine aliqua prophaſi invadunt, & æque ſubito recedunt, ne vel minimum frigus extremum ſine moleſtia patitur. Vultus antea vegetus, nunc pallidum, nunc ſubflavum obtinet colorem; corpus ſenſim debilitatur; a Venere, & Baccho religioſe abſtinet; lacte, oleribus, & ex tritico præparatis, & ſimilibus veſcitur, nulla carne vel ſimpliciſſima utitur; exercitio equeſtri, favente cœlo, fruitur, Ventriculus pituita ſæpe infarctus, vomitoriis exoneratur, & medicamentis concoctionem promoventibus corroboratur. Hæc eſt præſens rerum facies; hæc morbi pertinacia, medicorum conatus adhuc illudens.

RESP.

POſt irrita tot tamque bona auxilia jam ſuadeo, ut mane & veſperi omnia loca corporis, in quibus labes deprehenditur, perfricentur diu ſatis & quam ferre poterit fortiſſime,

pan-

pannis aſperiuſculis ex lana contextis & ſupra fumum accenſi ſulphuris ita detentis, ut fumo hoc penetrati adhuc ſint eo tempore quo ad frictionem adhibentur. Inter fricandum vero alii aliiſque pannos ſubminiſtrent, qui iterum fumo imbuti ſint, quo ea ratione habitus iſti ſulphurei penitus adigantur vi frictionis in meatus cutis; quin etiam induſia, caligæ, capitis tegmenta priusquam applicentur corpori, eodem evaporentur prius fumo. Quæ quidem dum topice uſurpantur, requiritur interim omnino perpetua medicatio, quin & prohibeatur retentio materiæ in ſanguine quæ in cutis emunctoria deponitur: id vero fit ſi triduo ante novam Lunam ac plenam, bis adeoque in menſe, purgans Hydragogum A. mane vacuo ventriculo hauriatur; eodemque die veſperi una vice hora ſexta hauriatur potiuncula B. Cæteris vero menſis diebus a purgatione liberis quotidie ter, hora ante jentaculum, prandium & cœnam ſorbeat ſingulis vicibus unc. 5. de decocto C. Interea corpus motu exerceat; abſtineat a ſalſis & duratis fumo, vel acri, omnium vero maxime a pinguibus, præcipue quidem a lardo.

A.

℞. *Æthiop. miner.* gr. IX.
Reſin. Jalapp. gr. IV.
Sacchar. albi gr. iij.
Scammon. gr. v.
Stib. diaphoret. gr. XIV.
M. F. Pulvis tenuiſſimus.

B.

℞. *Aq. Stillat. Meliſſæ.* unc. ij.
Spir. vitæ Matthioli dr. ij.
Syrup. Diacod. dr. vi.
Tinct. Succin. gutt. ix.

C.

℞. *Rad. rec. Bardani* unc. iv.
Graminis unc. iij.
Eryngii unc. ij.
Lapath. acut. drach. ij.
Recentiſs. Scabioſæ. m. j.
cum aqua fontana S. A. F. decoctum
cujus lb. iv. uſui exhibe.

V.

NObilis quædam Domina accepit contuſionem in labro dextro Vulvæ, cui ſuperveniens tumor inflammatorius, qui ſuppuratus pertuſusque magnam puris fœtidi copiam effudit: ob vero nimis anguſtam aperturam ulcus fiſtuloſum evaſit; quare Chirurgus ad cauſticum recurrens totam fere partem conſumſit, denique ſanavit. Interea autem Domina prægnans evaſit, debitoque tempore puerpera facta eſt; ſtatim autem a partu labrum ſiniſtrum afficitur tumore adeo dolente & moleſto, ut coacta fuerit decumbere ſupina crure dextro ad clunem replicato per tres dies integros, fomentis tandem ceſſit tumor, quem rudi obſtetricis manui adhuc acceptum refert nobilis Domina, Statim etiam poſt partum femur dolere cæ-

pit, quaſi minimis aculeis in plurimis punctis pungeretur. Dolor tamen depulſus eſt linimento ex unguento Althææ & oleo Succini, & crus laborare cæpit ſtupore quandoque & ſenſu caloris & aliquando ſenſu frigoris, qualis ex immerſione in aqua frigida oriri ſolet; in femore etiam debilitas quædam remanſit. His omnibus ſe adjunxit fluxus admodum copioſus liquoris putridi ex utero, qui poſt uſum aſæ fætidæ per ſeptem ſeptimanas tandem diſparuit, cum cæteris omnibus moleſtiis, excepta cruris ægritudine jam memorata.

Denuo etiam concepit gemellos peperitque ut antea. Hoc vero notandum quod dum eos geſſerit in utero totam eorum molem perceperit in dextra abdominis parte, unde eo loci major elevatio & ſenſus moleſti augmentum in femore & crure dextris ſequuta ſunt.

Tertia vice gravida facta eſt & feliciter infantem demiſit; ſex vero a partu ſeptimanis eam corripuit copioſus fluxus ex utero materiei albæ, cum ſummo urinæ ardore, quæ non prius deſiverunt quam iterum conceperit; non tamen diu fœtum retinuit; nam tertio graviditatis menſe abortum paſſa eſt, quem ſecutus eſt Lochiorum pallidorum aquoſorumque incredibilis fluxus cui tandem ſupervenit fluxus liquoris albi, craſſi, modo blandi, modoque acris & fætidi, cum excoriatione vulvæ & urinæ ardore, quibus torquebatur ſemper tempore intra menſium eruptionem intercalari. Menſibus vero erumpentibus diſparent fluxus, urinæque ardor & ſenſus gravitatis in lumbo, femore & crure dextris. Menſibus vero deſinenti-

bus ſemper incipit iterum continuo depluere ex utero humor albidus ſubinde flaveſcens, ſeroſus, pituitoſus plus minus & mucoſus: In initio ſemper inodorus eſt & mitis; paulatim vero induit colorem fuſcum, acreſcit, excoriatque. Adſunt etiam quandoque laſſitudo ſpontanea, lumbago gravativa & ſenſus ſtuporis præcipue in latere dextro, ſcilicet a regione hepatis ad talum uſque in crure & femore dextris, color multo flavior quandoque & venæ multo tumidiores apparent quam in ſiniſtris. Ab his vero levamen ſentit dum humor ex utero copioſe fluit vel urina redditur turbida inſtar jumentorum, & penitus ab iis liberatur, dum erumpunt menſes; illis vero deſinentibus omnia paulatim revertuntur.

Denique nobilis Domina jam emaciata, carne gaudens flaccida, mœſtitia & appetitu proſtrato laborans, ſudore frigido, ſpirituum depreſſione & horripilatione quadam vexata, quotidie in pejore verſatur ſtatu, non obſtantibus omnibus medicamentis, quibus medicorum conſilio uſa eſt a menſe auguſto elapſi anni, quo tempore agmen ſymptomatum jam memoratorum eam aggredi cœpit.

Enixe rogatur Cl. Boerhaavius, velit ſuam ad nos transmittere ſententiam de morbo jam deſcripto & indicare modum quo ſervari poſſit Nobilis Domina, Patriæ, Pauperibus & Vicinis cara & utilis.

P. S. Notari meretur quod latus ſiniſtrum nobilis ægræ nullo afficiatur incommodo aut moleſtia, totus in latere dextro lateat mali fomes, ubi aliquando ſentit ardorem quemdam circa renem

& ali-

& aliquando percipit aliquid inſtar globi movens ab ima abdominis parte ad hepar uſque. Menſtrua ſub iisdem conditionibus quibus dum ſana eſſet adhuc fluere pergunt & ab omnibus recenſitis malis levamen offerre obſervantur.

RESP.

INtricati morbi tetra ſymptomata videntur docere quod jam in uteri parte dextra hæreat ulceroſa malignitas ſchirrhoides, quæ ſaniem perpetuo gignit, ſtillat, utero poſt menſtrua clauſa accumulat, multa mala parat, laxata matrice per menſtrua pro tempore levat. Metuendum ne hinc virulentia tandem carcinomatoſa acerbeſcat, ni forte citior ex conſumptione humorum putrida mors.

Quum vero malum jam inveteratum, alte radicatum, ſapientibus auxiliis majus, jam proſtraverit vires & tabe quaſi perederit: haud video multum ſpei a me abſente & peregrino medico expectari poſſe. Ut tamen paream votis, hæc ego potiſſimum ſuaderem. 1°. Mane hora ſexta poſt ſomnum in lecto propinetur hauſtus ex unc. iij. Spadan. de Fonte Pouhon. Permiſtis cum unciis totidem lactis vaccini recenter mulcti. Idem repetatur hora octava, decima & duodecima. Surgat nona. Vehatur curru leniter per apricum aer uſque in 12.

2°. Hora prima prandeat ex fructibus horæis bene maturis cum pane; ex oleraceis omni modo paratis; ex farinoſis quibuſcumque, ex aſſa recen-

ti; ex piſce fluviatili imprimis aſſo. Bibat vini Rhenani modicum.

3°. Poſt meridiem vehatur curru in aere ruſticano. Hora vero veſpertina ſexta bibat ut mane, idque hora octava repetat. Nona, levi cæna reficiatur ex iisdem quæ modo dicta.

4°. Hanc ego methodum colendam ſuadeo hoc æſtivo tempore & ſex ſeptimanis continuandam ſedulo, cum abſtinentia ab omni omnino medicamine alio, ut mitificentur humores, liberentur ab omni acri & putri commiſtis, locus affectus molliatur, detergeatur, conſolidetur, interim nutritio viriumque refocillatio procuretur.

5°. Quo felicius hæc omnia procedant, opus erit ut quotidie mane priuſquam ſurgat totum abdomen circa locum affectum præcipue pannis aſperiuſculis, calidis, ſiccis, bene dimidiatæ horæ ſpatio, perfricetur. Idem etiam veſperi in lecto ante ſomnum ita repetatur. Hæc meditatus prudentioribus ſubmitto.

Leydæ $17\frac{22}{6}34$

VI.

JUvenis robuſtus viginti annorum, per anni fere ſpatium, querebatur de vertigine, de dolore capitis & anxietate circa præcordia; incertis periodis redibant & per tria vel quatuor fere minuta durabant. Hoc ſpatio bis concidit in Epilepſiæ paroxyſmum, quorum primus menſe Februario

bruario præcedentis anni corripuit; ſecundus menſe Januarii præſentis; nec in ultimo paroxyſmo ſenſus penitus delebantur, ſed pronus concidit manus capiti admovens, cum tremore unius brachii (dextri ſcil.) & capitis agitatione: & rogatus, de dolore capitis & anxietate circum præcordia conquerebatur, hæc loca commonſtrans manibus, nec omnino ceſſarunt hæc ſymptomata, niſi poſt largam ſanguinis miſſionem.

Incidit inter hæc duo paroxyſmata, quod Juvenis ſodalis, qui ægroto pie adminiſtrabat inter ejus brachia delirans obiit: ex quo in maniam prorſus incidit: brevi tamen inde & perfecte ſanatus eſt a Do. C. Voluere tamen parentes ut hæc quoque dicerem.

RESP.

DOlui dum caſum evolvi: cenſetur quippe Epilepſia vera. In ea vero pejus nihil mihi quidem apparet, quam longitudo temporis, quæ intervalla acceſſionum prorogat: Semper enim eo difficilior ſanatio obtinetur quo plus diſtant inſultus, neque facile cognoſci ſi quid curando proficitur, dum ſemel modo in decurſu anni geminatur ictus.

Conſultiſſimum cenſeo, ut ſemel in menſe, triduo ſcilicet ſemper ante plenilunium, Nobilis Æger, mane hora quinta capiat purgans A. miſtum in aqua pura pluviali; ea die ſe domi contineat, prandeat parum, neque acida ulla ante quintam veſpertinam aſſumat.

Cæteris diebus, quotidie utatur mane jejunus, trihorio ante jentaculum, duabus unciis aquæ, in

qua recens Ruta inſuſa inſtar potus *The*. Veſperi hora quinta ſumat iterum unam unciam ejusdem.

Pedes & crura foveat, balneo calido aquæ dulcis ſexies in menſe, veſperi ante cænam, tribus diebus ſucceſſivis ante plenam lunam, & ante novilunia. Id poſtquam factum erit tum eædem partes fricentur fortiter ſatis pannis aſperis, calidis, ſiccis, ut optime perſpirent atque arceant a capite deorſum humores.

Atque ea quidem dum fiant opus erit ſimul exercitatione corporis perpetua, & quidem valida ſatis, ut cerebrum & nervi firmentur, ſpiritusque animales ſerventur agiles. Sic omnia bona ſperare licet. Votis aſpiret Numen.

A.

℞. *Cinnabar. Nativ. Hungar.* gr. x.
Lapid Hæmatit gr. vi.
Reſin. Jalapp. gr. iv.
Rad Rhei elect. pulv. gr. vij.
Scammon. gr. viij.
Stib. Diaphoret. gr. vij.

M. F. Pulvis ſubtiliſſimus, diu terend. in mortario vitreo, vitreo piſtillo.

VII.

CUM de morboſo ſtatu hujus Do. ſcribere decretum ſit, de ipſius vitæ præteritæ ratione & modo; pauca præfari neceſſarium erit & utile.

Ge-

Generoſus hic, patris nempe generoſi, podagra & ſcorbuto multum vexati hæres, a juventute prima ſcorbuto fero affligebatur, qui totam corporis, præſertim faciei, ſuperficiem occupabat, maculis & eruptionibus fœdis nunc manifeſtis, nunc vaneſcentibus, prout æger majore aut minore fruebatur valetudine.

Ætatis ſuæ anno decimo-nono patriam linquens in Hollandiam appulit, Lugdunum Batavorum petens, ubi diarrhœa correptus erat, quæ conſilio veſtro ſapientiſſimo cito curata fuit.

A Lugduno ad exercitum fœderatum tunc in Flandriæ Comitatu contra Francos bellum gerentem migravit, & in cohortibus peditum Scoticis Ordinum Hollandiæ ſtipendiariis ſe annumerari curavit, militari deinceps vitæ generi ſe totum devovens, labores, vigilias, itinera, inediam, cubationem in vallis humidis cum infimis militibus alacriter ferens, caſeum etiam Batavis familiarem, Comminum dictum, obſonii loco multum comedens, inde appetitum adeo proſtratum habuit, ut eundem adhuc reſtauratum remedio quovis, dicere nequit.

Anno 1709. ætatis ſuæ vigeſimo quinto in Patriam rediit, ubi brevi poſthac delegationem ad furta & latrocinia in borealibus locis ſupprimenda a Principe ſuo obtinuit, quo officio exſequendo per montes nive ſæpe tectos, itinera longa facere, & in iisdem per noctes integras ſub nudo cœlo nullis ſtragulis niſi velamine uno, montium incolis proprio, coopertus ſæpius dormire atque ad frigus arcendum aquæ vitæ cyathos plures haurire ſolebat.

Dum

Dum vitam multorum annorum modo prædicto peragebat, ſcorbutus exinde magis inveteratus fiebat; Podagra etiam a decennio, periodice primum per quinque annos tempore æſtivo, aut autumno, redeunte, & pedem ſiniſtrum ſemper occupante, corripiebatur; adveniente autem diarrhœa gravi (de qua mox ſcribendum) dolores podagrici in pede nunquam fixi ſed per totum corpus, nunc ventriculum, mox inteſtina, hypochondrium denique ſiniſtrum affligentes, vagi & incerti erant, & quo magis hi deorſum tendebant eo plus ſemper levaminis habebat æger.

Ad ſcorbuti & podagræ ſymptomata mitiganda lac caprinum, ut mos eſt in his regionibus, bibere amicorum conſilio ſuaſus erat, anno præterito jam quinto, quod ut optimum recentiſſimumque haberet ad vicum inter montes (ubi paſcunt capræ) a domo propria milliaria aliquot remotum ſe contulit; interea temporis in animum venit vicinum viſere, cum quo pocula quædam Cereviſiæ fortis inter confabulandum epotavit: nocte vero ſequente diarrhœa gravi correptus fuit, in hunc uſque diem perpetua, ſequentibus querelis & ſymptomatibus ærumnoſis plerumque comitata: Adſunt nempe ventriculi abdominis vellicationes crebræ & moleſtæ, ejusdemque viſceris nec non totius hypochondrii ſiniſtri tenſio manu premente doloroſa. Flatus, ructus, ventris infimi tormina, dejectiones frequentes, appetitus proſtratio, nauſea, capitis dolor & vertigo: atque hæc omnia atrociora aut mitiora prout diarrhœa crebrior aut rarior eſt. Corpus denique antea ſanguineum & ſucculentum, nunc macilentum, gracile & aridum videtur.

A car-

A carnibus quibusvis, alitum exceptis, jamdudum abſtinet æger diæta. ut plurimum lacte veſcitur, poculum unum aut alterum vini, albi Hiſpanici aut Gallici rubri, poſt ſingulos paſtus bibit, cerevisiam autem vix unquam delibat.

Emetica omnia nuperis annis deorſum petunt, & parum levaminis adferunt. Radix autem Rhei nobis ab oriente allati plus attulit commodi quam omne aliud medicamentum adhuc expertum, diarrhoeæ vero amoliendæ par nondum inventum remedium: conſilium ergo obnixe petitur.

RESP.

MOrbus hic ortus a tam variis cauſis, multiplices partes obſidens & diverſa adeo producens effecta, admodum ſane complicatus videtur, inveteratus pariter neque temere extirpandus.

Utique materies acris podagræ, frigore repercuſſa violento & diuturno, viam cum acri ſcorbuto ſibi fecit ad inteſtinorum cava, ubi labefactatis vaſis elabitur, ſicque pertinacem alvi fluxum ciet & ſuſtinet.

Prudentia opus in curatione mali, ne confeſtim averſa hæc excretio pejora alibi mala producat, quare dum ſiſtitur cogitandum de evacuatione per cutim ſubſtituenda.

Igitur ſuadeo ſequentia accurate quidem obſervanda.

1°. Omni mane corpus exponatur vapori aquæ dulcis infuſæ in vas amplum adeo fervidæ ut multum

tum exhalet: Corpus nudum teneatur ſupra halitum ita, ut pallio tegatur talari & linteo cerato obducto: quo ita aquoſus vapor pallio coercitus determinetur ad ſuperficiem cutis. Calor vaporis ſuſtinetur affuſu novæ aquæ fervidæ ſubinde facto. Id ubi ſic factum per horæ quadrantem in cubiculo calido, tum ſiccetur calidis aridis pannis corpus atque ſiccatum perfricetur bene, mox calidas benes ſiccas veſtes induat.

2°. Utatur exercitatione equitationis crebra diuturna, ante prandium, ante cænam quantum ejus ferri poterit; ſed vacuo ſemper ventriculo. In eo ſane auxilio ſumma ſpes eſt curandæ debilitatis inteſtinorum.

3°. Cibus eſto ex pane biſcocto aut leniter toſto; ex oriza diu cocta, in paſtam ſicciorem; hordeum etiam mundatum, lente coctum conducet; licebit & uti lacte diu ebulliente cum oriza; neque nocebit alba caro aſſa recens, aut piſcis fluviatilis toſtus. Potus parcior & generoſior eſto, optimus, Mumma Brunsvicena; ſiti leniendæ hydrogala ſufficiat.

4°. Deglutiat omni trihorio diei duas pilulas A. cum uncia de potu B.

5°. Veſperi cubat ante nonam, dormiat ad ſextam matutinam: Aera vitet pluvioſum, ſiccum captet.

Horum ope poſt ſex hebdomadas meliora ſpero & opto.

Bulbi

A.

℞. *Bulbi Ari recentis* drach. j. ſs.
Benzoin. gr. xv.
Croci gr. xij.
Maſtich. drach. j. ſs.
Olibani drach. j. ſs.
Ol. Stillat. Cinnamom. gutt. viij.
Rhei drach. j.
Succi Catechu drach. ij. ſs.
Terebinth. gr. xv.
M. S. A. F. Pilulæ gr. iij. ſing.

B.

℞. *Aq. Stillat. Menth.* lb. j.
Sp. Menthæ unc. j.
Tinct. Succin. drach. j.
M.

VIII.

JUvenis quidam viginti-trium annorum, Mercator vitæ ſobriæ, nec vino, nec ulli alii vitio deditus; menſe Martio anni proxime elapſi ſubito & inopinato in hæmoptoen nulla præcedente cauſa externa incidit, & per tres dies ſucceſſivos ſanguinem purum rubicundum pleno ore cum levi tuſſicula exſcreavit; rediitque ſingulis diebus, quater de die exſputionis ſanguinis paroxyſmus, dien per duos dies ſanguinis minuebatur quantitas, quæ pituita vel phlegmate mixta exſpuebatur, tandemque penitus evanuit ſanguinolenta ſputatio, remanente tuſſi arida, ſed ſibi aliiſque

liisque melius ſe habere videbatur. Viguit appetitus ejus ſolitoque more cibos captavit non de indigeſtione conquerens; progreſſu tamen temporis macilentior evaſit, quod non facile a Parentibus & amicis obſervari potuit, quia erat ſemper habitu corporis macilento, potius quam obeſo, ad munera tamen ſua præſtanda ſatis robuſto; ineunte æſtate diæta lactea ex lacte caprino, ejuſque ſero, per aliquot tempus uſus eſt ſed abſque ulla in melius mutatione, atque in hoc ſtatu ad menſem uſque Octobrem permanſit, quando in tuſſem humidam magis quam aridam incidit, quam a ſuſcepto frigore (morbo tunc temporis epidemico) originem ducere & ipſe & alii autumabant, ſed citra expectationem ad hoc uſque tempus permanet tuſſis crebrior & violentior cum phlegmatis viſcidi coloriſque viridis expectoratione; & circa diem decimum hujus menſis Januarii profuſiſſimis ſudoribus nocturnis cum virium diſpendio & appetitus proſtratione fuit deprehenſus.

Per totum hujus morbi decurſum de nullo pectoris vel lateris dolore conqueſtus eſt. Exoneratio alvi eſt ut in ſtatu ſano & urina eſt pallida.

Hic eſt caſus egregii hujus juvenis, hæcque mali ſymptomata prout ipſe ejuſque amici mihi retulerunt, a quibus, Vir Celeber, conſilium veſtrum quoad curam enixe efflagitatur, præcipue a, Vir Celeber, veſtro ſervo Devotiſſimo &c. 26. Jan. 1738.

RESP.

RESP.

OMnibus examinatis, credo ægrotantem laborare vera tabe ex pulmone ſuppurato poſt exſcreationem cruoris: videturque jam eo quidem uſque invaluiſſe malum ut projectio virium, ſudor nocturnus, corporis conſumptio ſtatum peſſimum indicent. Gravatur metus præſentis & ſecuturi deinde mali, eo magis, quo ſane meliora jam remedia caruerunt ſucceſſu ſperato, dum accreſcit pernicies adverſus optima conſilia.

Optimum fore putem ſi poſſet quotidie, vacuo ventriculo, equitare multum, quotidie curſum augendo magis magisque. Si mane & veſperi corpus diu & fortiter perfricaretur pannis calidis & ſiccis: ſi veſperi hora octava ſomnum capeſſeret in elata parte ædium in lecto bene ſicco; hinc mane ſurgeret matutinus: potus quotidianus ex mulſa recenti cum æqua copia lactis; cibus ex cerealibus omni modo paratis, & oleribus leniſſimis, lacte, cancris fluviatilibus, oſtreis, & pauca ſubinde carne alba. Cibus autem parca copia ſimul, ſed repetita ſæpius interdiu, dari debet.

Deglutiat vero omni trihorio diei tres Pilulas A. Statimque ſorbeat poſt has unc. iij. de liquore B. veſperi autem priusquam cubat, hauriat una vice hauſtulum C.

Omnia hæc fieri poſſunt ſpatio bimeſtri ut fiat periculum. Eventus fœlix ſit! Opto.

Gumm.

A.

℞. *Gumm. Ammon.* drac. ſs.
Balſam. Peruv. gut. xv.
Maſtich.
Olibani.
Opopanac. ana drach. ſs.
Succi Glycyrrh. inſpiſſat. drach. iij.
Terebinthinæ drach. ſs.
M. F. Pilulæ. gr. iij.

B.

℞. Recent. *Agrimon.*
Betonic.
Fœnic.
Hyſſopi
Meliſſæ
Veronic.
Virg. aur. ana Man. $\frac{1}{4}$.

Minutim ſciſsa infunde S. A. inſtar potus *The*, ut ſint unc. XVI. recentes.

C.

℞. *Balſam. Peruv.* gut. iij.
Ol. Amygdal. dulc. drach. iij.
Syrup. Diacod. drach. v.
Vitelli ovi gr. xv.
M. F. Hauſtulus.

IX.

Generoſa quædam Fœmina annos quadraginta quinque nata, habitus tenuioris, in artubus imbecillitatem per biennium perſentit: valetudine fir-

firmiore ante hoc nemo uſus fuerat niſi quod vires a frequenti impregnatione fuerint imminutæ: quippe quæ quindecim partus edidit & tres paſſa eſt abortus. Imbecillitas in ſiniſtro latere ſemper deterior, jam vero in utrisque brachiis manibusque tumor perpetuus, qualem in ætate provectioribus paſſim licet obſervare. Accedit interdum in brachiis & humeris doloris ſeu potius imbecillitatis ſenſus. Nulla unquam de capite, pectore aut appetitu querela, Pulſus ad normam viresque bene compoſitæ; ſomnus arctus ſatis & diuturnus. Spiritus imbecilliores. Ægrota non lento paſſu ſtabilique, ſed titubante ac fere præcipiti incedit. Nil aliud eſt memoratu dignum quod te ſcire oportet; a prædictis enim ſat omnibus, ſat tibi præcipue conſtabit, Vir Clariſſ. qualis hujus morbi natura ſit, ad quam normam dirigi debeat medentis conſilium. Cum id vero minus feliciter ceſſerit, ad te confugimus, tuam ſociam operam deſideramus. Aquas Bathonienſes tepidas quæ ſulphuro-chalybeatæ ſunt per ſex ſeptimanas bibit. *Caſtor: Aſſ: fætid: Rad. Valerian: Sylveſtr. Tinct. Mart:* cum Acqua Spadana diu omnia & fruſtra fuerunt adhibita. Menſes quinta quaque hebdomada ita copioſe redeunt ut ad medicamenta reſtringentia neceſſe ſit aliquando confugere.

RESP.

CORpora toties per graviditatem repleta & diſtenta, toties exinanita per partus & abortus, vaſa debilia, laxa & mobilia accipiunt

tandem; & quidem varicoſæ, maxime in utero quin & humores mire mutabiles per eandem rerum viciſſitudinem; imbecillis hinc Συντάξεως nervoſæ nimis variabilis commutatio, tremores, motus ſpontaneos, nec regendos arbitrio, cum profuſioris ſanguinis uterini expulſu gignit. Inde & cætera quæ obſervata attentius perlegi, mala. Pertinacis morbi alte actas radices vel inde cerno, quod ſapienti conſilio & optimis remediis uſa Domina nec dum liberata ſit: Unde mihi peregrino, nec aliunde inſtructiori medico major, rectiora præſcribendi difficultas; ſimilia actis perſuadeo; dat ſæpe dies quod hora negat. Crediderim potiſſimum juvandi ſpem in eo, ut leni adſtrictu corpus, per faſcias caligasque adductas firmetur, vaſa leniter premantur, & humores preſſu prudenter denſentur, enimvero id remedium præſtat incredibile, nec aliis facile impetranda auxiliis, ea tamen lege, ut lente & per gradus ſenſim auctos quid exhibeat. Proderit quoque quam maxime ſi mane ac veſperi, ſpinæ dorſi decurſus, & abdominis mollia, diu & quantum ferre commode poterit, ſatis fortiter perfricentur Pannis aſperis calidis, ſiccis, neque enim melius aut magis exploratum remedium ſcio adverſus tremores hujusmodi cauſa tali ortos. Victus etiam ſiccus ex aſſa & pane biſcocto cum condimentis acrioribus ex ſinapi raphano ruſticano & nuce myriſtica commendatur cum potu parvo; pulchre his addatur Mumma Brunsviccenſis, præcipue veſpere ante ſomnum. Medicamenta hæc conducunt quæ firmant quidem neque tamen nimia acrimonia ruditer exagitant humores. Suffi-

cere

cere videntur catapotia A. ter interdiu, hora ante jentaculum, prandium & cœnam deglutita tria ſimul, ſemper ſuperbibendo Unc. J. Vini Medicati B. Hæc continuanda ſpatio *6.* hebdomadum promittunt enim plurimum boni. Leydæ. $17\frac{5}{7}35$

A.

℞. *Catechu puriſſ.* drach. ij.
Lapid. Hæmatit. drach. ſs.
Maſtich. drach. j.
Oliban.
Sarcocoll. ana drach. j. ſs.
Rad. Rhei pulv. drach. j.
Terebinth. gr. iij.
M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Cortic. Capparid.*
Cinnam.
Tamariſc. ana unc. ij.
Ligni Santali citrin. drach. vj.
Limaturæ Mart. rec. non rubigin. drac. xij.
Nucis Myriſticæ drach. ij.
Rad. Biſtort.
Tormentillæ unc. iij.
Semin. contus. Plantagin. unc. iij.
M. f. omnium pulvis, unde fiat S. A. Vin. Medicat. cum Vino Rhenano.

X.

SAlutem ſi ab ullo a te certe ſperare licet: ægro hæc facies morbi. A pedibus extremis ad cardiam uſque circumquaque ſenſus fere omnis niſi frigoris abolitus præcipue ad Tibias medias & ſpinam dorſalem; Thoracem etiam & collum, ſtupor idem nunc tandem invaſit. Conſtrictio ei perpetua inſtar funis regionem occupat inter umbilicum & cardiam utrinque quatuor pollices latam coſtas arctans ſæpe etiam ſurgens nauſeam & vomitum minatur. Duodecim elapſi ſunt anni cum plantam ſiniſtram primum occupabant formicatio, pruritus, ardor; mane ſequenti crus totum & plantam dextram, & intra quatuordecim dies ſenſus omnis fuit deletus, nec ambulatione, frictione, ſudore educendus; paulatim dein ſtupor aſcendit & poſt V. S. totum occupabat abdomen. Thermis deinde uſus Bathonienſibus multum inde boni reportavit. Inter lavandum ſæpe redibat perfectus ad genua uſque cito evaneſcens. Sequentibus annis ſæpe fruſtra Thermas repetebat. Eodem ſucceſſu Ψυχρολυσίᾳ & ambulatione poſtea ad ſudorem uſque fuit uſus. Ex præſcripto Empirici cum fuit uſus medicina quadam purgante omni nono die, & quotidie ſudorifera; intra momentum temporis per omnes artus profluebat vitalis calor & ſenſus in totum abiit niſi ad plagam abdominis parvam: nimis cito! V. S. bis in anno; unguenta varia ad ſpinam fruſtra ten-

ta-

tavit. Equitatio tantum nimis forſan neglecta, ſemper aliquid commodi attulit: proſunt etiam fluor alvi naturalis, cælumque fervidius. Novem præteriti ſunt anni quum oppreſſio ad cardiam primo invaſit, quotannis dein gravior; eodem anno moleſtus ille frigoris ſenſus ſpinam occupabat. Homo Piſtor annum agit quinquageſimum quintum: cauſam mali ipſe credit labores, ardores, ſudores ante oſtium clibani, quos ſæpe paſſus. Temperies ſanguinea, lurida; reſpiratio ex motu anheloſa; pili nigri rari; diæta moderata tenuis; mens læta, alvus tarda. Quid tibi videtur ſi placet præſcribere, mihi pergratum erit, qui beneficiorum tuorum nunquam non memor ero.

RESP.

DUm ſolicite excuſſi caſum deſcriptum, in eam ſane ſententiam deveni, quod multum hæreat præcipue in vitio nervorum, & quidem præcipue in levi tantum horum affectu acrem modo prohibente ſenſum. Conſultiſſimum fore credo, ut quotidie poſt ſomnum mane curet totum decurſum ſpinæ dorſi a nucha ad os ſacrum diu fortiterque perfricandum, Pannis aſperis, calidis, ſiccis: dein loco perfricato ſuperponi debet zona tres digitos lata, coriacea, obducta emplaſtris A. quæ noctes dieſque applicata geſtanda, ſolo frictionis tempore tamdiu deponenda, mox reponenda iterum. Corpus exercitatione acriter exercendum. Ter interdiu vacuo ventriculo 5. Pil. B. deglutiendæ cum Unc. j. liq. C. Hæcque

omnia hac ratione continuanda ſedulo per ſex hebdomadas in ſpem ſanationis, quam Deus datam velit. Leydæ $17\frac{7}{5}36$.

A.

℞. *Emplaſt. Melilot.*
Galban. pur. ana unc. j.
Olei Caſtorei unc. ſs.
M. pro Emplaſtro.

B.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. j.
Aſæ fœtid. drach. ſs.
Balſam. Capayb. gr. xv.
Bulbi Ari rec. drach. j. ſs.
Caſtorei
Croci, ana gr. xv.
Myrrhæ, drach. ij.
Terebinth. gr. xij.
M. F. Pil. ſing. gr. iij.

C.

℞. *Aq. Stillat. Lavendul.*
Roſmarin.
Rutæ,
Salviæ, ana unc. iv.
Spir. Sal. Ammon. drach. ij.
Tinct. Succini drach. j.
M.

XI.

GEneroſus quidam quinquagenarius, per totam fere vitam negotiis implicitus, cibo vinoque libere uſus, exercitio aſſuetus agilis; cum ſanus fere a juventute vixerit, paucis abhinc annis humorem ſcorbuticum gingivas invadentem primo ſenſit, ventriculi etiam inflationem a cibo, motumque Inteſtinorum moleſtum. Ventriculi & inteſtinorum affectus a concoctione tardiore oriri arbitrabatur. A prima ſymptomatum invaſione Fontanellæ duæ (ad hoc uſque tempus fluentes) juxta ſcapulas ſectæ ſunt, unde ſymptomata ex aliqua parte levabantur. Sed menſibus aliquot jam proxime elapſis, ſævi hæmorrhoidum fluxus intervallis brevibus eum invaſerunt; parum ſanguinis effunditur, neque ingens eſt tumor externus: Chirurgus ab inſpectione nullam ineſſe fiſtulæ ſuſpicionem judicat. Putat patiens morbum ſe hunc primo contraxiſſe nimis ſedendo durante Parliamenti conventu. Sumſit æthiopem mineralem copioſe, externe etiam multa adhibita ſunt, ſed fruſtraneo omnia ſucceſſu.

RESP.

VIdetur morbus conſiſtere in aggeſtu materiæ lentæ in vaſis Hypochondriacis: hæc vero ſenſim acrior facta viſcera & inteſtina infeſtat, forte & vermes generatos alit. Convenit vacuo

ventriculo ter interdiu, hora ante jentaculum, prandium, & cœnam, deglutire tres pilulas A. & ſtatim poſt has ſuperbibere Unc. j. de liquore B. Interim corpus cibis vacuum exercere quam maxime, potiſſimum tempore illo quo medicamenta capta ſunt horis modo dictis; Equitatio præcipue. Proderit ter in die corpus alere, potius minorem copiam ſumendo ſingulis vicibus, quam una vice largiore copia onerare ſimul. Mane autem a ſomno, ſpatia mollia abdominis bene perfricanda ſunt pannis ex *Flannel* diu & fortiter, quantum ferre commode poterit. Quin & juvabit mature cubitum ire, matutino ſurgere; negotia vero ante meridianum tempus præcipue abſolvere; atque hæc ſpatio bimeſtri continuata ſpem faciunt valetudinis integrandæ quod Deus velit! ſic cenſui. Leydæ. 17$\frac{1\ 6}{7}$36.

A.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. ſs.
Aſæ fœtid. drach. j.
Balſam. Meccani gutt. x.
Bulbi Ari rec. drach. j.
Croci gr. x.
Curcumæ drach. ſs.
Galbani,
Rhei, ana drach. j.
Terebinth. gr. xv.
M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Aq. Stillat. Cochlear.*
Majoran.
Meliſſæ,

Pule-

Pulegij
Roſmarin.
Rutæ,
Salviæ ana unc. j.
Spir. Lavendul.
Roſmarin. ana unc. ſs.
Tinct. Succini drach. ij.
M.

XII.

VIR CELEBERRIME

GEneroſus quidam provectioris ætatis, a duobus hinc retro annis Calculo, uti ſuſpicatur, laborat: inter meïendum enim, materiam ſabuloſam rubicundi coloris cum urina emittit: noviſſime vero acutiſſimos paſſus eſt dolores, dum urinam redderet, mireque torquetur dum curru ſupra pavimentum vehitur, ſtatim enim poſtea mictu cruciatur ſanguineo; ita ut vereatur ne Calculus in veſica concretus ſit. Ad te, ergo, in hoc ſtatu, tanquam ad Appollinem, confugit, tuum implorans conſilium, enixeque petens ut regimen aptum præſcribere digneris; an putes medicamentum ullum dari Lithontripticum quod ſolamen aliquod adferre poſſet. An uſus Spadanarum proficuus foret? &, ſi ſic judices, an non hic epotæ, pariter ac ad ipſum fontem, ſalutiferæ evaderent.

Con-

Conſilio cujusdam hic medici Electuario utitur ſequenti.

℞. *Pulp. Caſſiæ recent. extract.* unc. j. ſs.
Rhei opt. pulveriz. drach. j.
Terebinth. e Chio probe lôt. dr. VII.
Spec. Diatragacant. frigid. ſcrup. j.
Pulver. Glycyrrhiz. dr. ſs.
cum S. Q. Syrup. de *Althæa* F. Electuar.

Sumat æger mane jejunus quantitatem nucis juglandis ſtatim ſuperbibendo lib. j. Liquoris Poſſetici cum Cereviſia facti; poſt horam vero elapſam ebibat iterum liquoris Poſſetici cum Vino albo parati Nuce Moſchata aromatizati, & ſaccharo edulcorati lib. j. Caute frigus cavendo, ſicque alternis diebus per tres vices pergendo, ſex ſcil. diebus ante Novi & Pleni-Lunium.

Quid de hoc medicamine cenſes, aut de dolore quem æger nuperrime in collo veſicæ perſentit, qui urinam reddere ſæpius cogit; an a Calculo majori vel minori partem irritante procedat, dicere ne recuſes.

RESP.

Morbum calculoſum mictu ſanguineo ſtipatum attentius conſideravi; unde cenſeo:

I. Calculum parvum, acutum vero, renibus impactum, cujus attritu, dum Nobilis æger curru ſupra pavimentum violento vehebatur motu, ſoluta ſunt vaſa ſanguinea.

II. Mictio dolorifica veſicæ calculum non ſemper denotat, quamvis ſæpius accidat majo-

rem

rem ibi dolorem perſentiri, licet cauſa in renibus tantummodo hæreat.

III. Quod ſi res ita ſit, tutius nullum novi medicamentum, ſero lactis recenti in quo *Chærophylli* tantillum decoctum fuerit, addito *mellis puri* momento. Hoc utatur æger pro potu quotidiano; ne aceſcat tamen, bis de die recens parandum ſuadeo. Interim uſum moderatum Vini Canarini inter prandendum & cœnandum Ventriculo multum profore puto.

IV. Victus interim optimus e vegetabilibus depromatur herbis ſcil. Culinaceis, fructibus horæis maturis & farinoſis omnibus.

V. Corporis exercitatio moderata quo frequentior eo melior: Violenta vero evitanda ne mictum iterum producat ſanguineum.

VI. Omni trihorio diei devoretur ſcrup. j. Maſſæ A. ſtatim ſuperſorbendo unc. ij. calidas Decocti B. Sicque pergat quotidie, a ſummo mane uſque dum lectum petat, per ſex ſeptimanas. Inde ſpes ſumma ſalutis: quod faxint Superi!

Quod ad ſpadanas refert, harum mihi videtur uſus admodum dubius: earum enim vis impellens adeo efficax eſt, ut calculum, modo exiguus fuerit, feliciter ſæpius extrudant: Majorem vero e renibus deturbando, ureteribus impactum relinquunt, unde urinæ denegatur exitus: hacce methodo plurimi incauti quamplurimos ad orcum demiſerunt: Quare hanc ſemper rejiciendam puto, niſi prius dignoſcere valeam, an calculus adeo parvus ſit ut per vias urinarias tranſire queat, necne;

quod

quod ſane ſemper diſcernere non ita facile videtur.

Boni multum ſperandum, ſiniſtri nihil a methodo a me laudata metuendum, adeoque in caſu ſingulari huic confidenter inſiſtat æger.

A.

℞. *Caſſiæ opt. rec fiſtul. extract.* drach. VI.
Mannæ lectiſſimæ unc. j.
Maſtiches
Olibani
Rhei ana drach. j.
Succi Glycyrrhiz. inſpiſſat. depurat. dr. VI.
Terebinth. puriſs. drach. j. ſs.
M. F. Maſſa.

B.

℞. *Flor. rec. Alth.*
Rhoeados ana unc. ſs.
Fol. rec. Parietar.
Scabioſæ
Virg. aur. ana m. j. ſs.
Rad. rec. Fœnic. unc. iij.
Glycyrrhiz. unc. j. ſs.
cum aq. decoct. ſpatio $\frac{1}{2}$ horæ adde Semin. rec. contus. *Aniſi* unc. j. ſtent vaſe clauſo in Digeſtione fere fervida ſine ebullitione p. horam dein decocti lib. IV. exhibe.

XIII.

XIII.

QUinto ætatis anno variolis, peſſimæ indolis, correptus eram: ſtatim vero, his debellatis, tanta oculorum debilitate cum dolore inſigni, humoris lachrymalis ſtillicidio & opthalmia pertinaci per quinque fere annos, adeo miſere cruciatus, ut his ſublevandis malis nil intentatum reliquerim. Diæta tenuis, ſanguinis miſſio, collyria varii generis, ſudorifera, capillorum abraſio, balnea aquæ frigidæ, veſicatoriorum applicatio, cum innumeris aliis incaſſum adhibita ſunt. Annum autem cum agerem decimum, absque ullius remedii auxilio, ceſſavere, enarrata omnia ſymptomata, per ſex ſubſequentes annos, quum iterum ſævire inceperunt, hoc tantum cum diſcrimine, quod per intervalla quædam, ſat bene omnia cedant. Quinque fere elapſi ſunt anni quum recidivam paſſus ſum: tanta autem erat oculorum, per totum illud temporis decurſum, debilitas, dolorque adeo acutus ut clauſis palpebris in obſcuriori domus loco ſedere, per quindecim plerumque dies, coactus fuerim. Vel minima data occaſione, aperiendo nimirum palpebras, hæret ſtagnatque ſanguis, in vaſis omnibus per oculos irrepentibus. Superius laudata medicamina, pluraque alia de novo iterum adhibui, ſed absque levamine! levi enim imo nulla præcedente cauſa manifeſta, ſæpiſſime recurrit, diuque perſeverat malum. Cæterum, ſat proſpera fruor valetudine, fri-

frigori licet ſuſcipiendo obnoxius ſim, ob ſedentariam, forſan, quam duco vitam: malum autem hoc oculos ſolummodo affligit.

RESP.

QUo acriori cura expendi hiſtoriam mali, cum quo oculi conflictantur, eo vehementius metuo ne vaſcula pupillæ muſculos formantia affecta ſint teneritudine nimis ſentiente, quæ contractionem ad actionem lucis irradiantis natam neceſſario tolerare nequit. Non miror igitur tot remedia, variaſque methodos tam parum profeciſſe, quum vix poſſibile ſit eo aliquid boni adferre ad hanc cauſam tollendam.

Re perpenſa, hæc ſuadeo.

I. Omni mane & veſperi ſemihoræ ſpatio detineantur pedes & crura in balneo tepido aquæ ſimplicis.

II. Dein fricentur pannis aſperis, calidis, ſiccis, ſatis diu & fortiter.

III. Applicentur cucurbitæ duæ cervici tertio quoque die, veſperi dum partes in balneo, ſpatio ſemihoræ ſine ſcarificatione, dein his ablatis fiat lenis frictio cervicis.

IV. Perſpicilla plana de vitro profunde viridi confecta, debent ſemper præponi oculis, quoties lux & colores iis offeruntur, more Hiſpanico; id ſummum in meo conſilio eſt.

V. Oculi ſæpe fovendi aqua tepidula; dein paulo minus tepida, dein frigida, ut ita ſenſim frigori, ſed valde lente aſſueſcant, omni ſeptimana, modo parum frigidiorem adhibendo.

VI.

VI. Mane, vacuo ventriculo, bibendæ unciæ duæ liquoris A. calidæ, idemque repetendum veſperi hora ſexta, idque omni trimeſtri ſpatio continuandum eſſe cenſeo in ſpem levaminis.

℞. *Flor. Cyan. Seget.*
Sambuci ana pug. ſs.
Rad. rec. Fœnic. unc. ſs.
Semin. contus. Aniſi drach. ij.

Minutiſſime ſciſſa infunde, vaſe clauſo cum aq. pluviatili tota nocte, mane ebulliant uno momento, ut ſint liquoris puri ſic parati unc. iv. quibus dein admiſce *Rob Sambuc.* drach. vj. pro uſu quotidiano.

XIV.

INitio Junii 1724. in febrem incidi violentam vomitu & diarrhæa ſtipatam, quæ poſtea in intermittentem tranſiens, domi me retinuit per quatuor menſes. Accerſitus Medicus in principio morbi Emeticum, Sanguinis Miſſionem, & Purgans e Rhabarbaro præſcripſit: magnam dein Corticis Peruviani in ſubſtantia devoravi quantitatem, adjunctis decoctis amaris, & quum cælum & vires permittebant, domo exibam. Lente admodum convalui & per duodecim fere menſes debilis omnino frigorique ſuſcipiendo obnoxius remanſi. Balneis aquæ ſalſæ frigidæ corpus primum frigori ferendo aſſuevit, ita ut perfecta per quatuor annos gaudebam valetudine, ad menſem ſcil. Aprilis anni 1728, cum iterum eodem, ſed non ita ſæviter,

cor-

correptus fui morbo. Iisdem iterum ac antea uſus ſum medicamentis, poſt ſex hebdomadas elapſas, pedetentim convalui, ſicque perſeveravi ad menſem Decembris, quum denuo per Menſem eodem laboravi morbo. Prius facta repetendo ſanitatem recuperavi ineunte vere, atque ita perſeveravi ad menſem Junii anni 1729. Quum iterum rediit idem morbus per menſem affligens, Tinctura vero Corticis & Decoctis amaris fugatus, ad menſem uſque ſubſequentis Septembris latuit, cum de novo, per breve tantum temporis ſpatium apparuit ſtatimque evaneſcens inducias per biennium tulit, ad menſem ſcil. Novembris 1731. tumque ut antea in capite & ventriculo incepit: Ipecacuanha aſſumpta levamen attulit, paucis tamen diebus elapſis ſævius invaſit; Emeticis autem quater repetitis, Tincturæ Corticis, ejusdem pulveri vinis amaris, atque equitationi cedens malum ſat bene valui ad finem fere menſis Martii anni 1734, quum recrudeſcens a diarrhæa exordium duxit, quæ quamvis lenis ſit, mire tamen animum dejicit: ad dolorem vero capitis tollendum, & appetitum proſtratum ſublevandum, vomitorium ex Ipecacuanha bis repetitum & corticem, in ſubſtantia, aſſumpſi, atque ita ſenſim convalui. Eundem denique morbum aggredientem eadem methodo debellavi.

Medici noſtrates morbum hunc vocant febrem intermittentem nervoſam. Sequentia ingruentis inſultus ſigna percipio: alvus ſcilicet aſtricta, poſtea vero laxa eſt, appetitus omnino proſtratus, caput & ventriculus valde diſcruciantur, capiti vero & temporibus ita inſidet malum ut no-

ut novaculam in anteriori capitis parte, aut tempora tangi vix ſufferre queam; tinnitu aures, flatibus & dolore ventriculus & inteſtina afficiuntur: frigus, horripilatio, calor mutuo ſuccedunt: cutis color immutatus, pruritque quaſi ab urticæ urentis applicatione; ſomnus irrequietus, & tremendis interruptus ſomniis; languore, ægritudine, ſpirituumque dejectione totum afficitur corpus; in calore febrili urina clara & limpida eſt, quantitate multum ſuperans potum, & ſedimentum nullum deponens: deperit carnoſus corporis habitus, exhauriuntur vires, quamvis a catarrho & ſputatione immunis ſim.

RESP.

MAgnam fuiſſe corporis diſpoſitionem ad febrem facile crediderim: intempeſtiva autem corticis exhibitione motus febrilis ſubito impeditus, Ventriculi debilitatem viſcerumque obſtructiones procreavit.

Malum radicitus tolli poſſe puto corporis commoda exercitatione, diæta, & medicamentis. Lectum itaque petas hora nona veſpertina, ſurgas quinta matutina, pergasque attentus in peragendis negotiis ad prandium uſque: poſtea vero exercitatio moderata, ambulatione vel equitatione, multum proderit. Balnea autem frigida, in tali caſu, nullius mihi videntur uſus. Victus ſit e vegetabilibus facilis concoctionis, carne teneriore aſſata, & piſcibus fluviatilibus, potus vero inter prandendum & cœnandum, vinum rubrum gallicum bonæ notæ, moderate ſumptum, cereviſia

autem tenuior, temperate calida, ſit pro potu communi.

Sumas velim hora ante jentaculum, prandium & cœnam quinque de catapotiis A. ſuperbibendo cochlearium unum liquoris B. Sic præcavebitur recidiva: ſi tamen contra ſpem ſupervenerit, aſſumendus pulvis C. octo ante paroxyſmum horis: hoc ſemel tantum faciendum; omni vero trihorio diei cochlear. 1. Liquoris D. bibendum ſuadeo, cujus ope poſt quatuordecim dies optatam ſanitatem recuperabis.

A.

℞. *Myrrh. elect.* unc. iij.
Sapon Venet. drach. jv.
Terebinth. drach. j.
M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Aq. ſtillat. Cochlear.* unc. ij.
Meliſſæ unc. iv.
Salviæ unc. iij.
Spir. vitæ Matthiol. unc. ſs.
Tinct. Succin. drach. ij.
M.

C.

℞. *Lapid. Cancr.* drach. ſs.
Rhei gr. xv.
Scammon. gr. viij.
Stib. diaphoret. gr. xxv.
F. pulvis.

D.

℞. *Aq. Stillat. Salvia* lb. j.
Sal. Polychreſt. drach. ij.
Spir. Cochlear. drach. iij.
Tinct. Contrajerv. drach. vj.
M.

XV.

INtra octo annos duodecies abortum paſſa ſum, vario tamen geſtationis tempore; aliquos enim peperi infantes ſeptimeſtres, alios vero quinquimeſtres, denique quadrimeſtres, & demum trimeſtres. Conſilio Medici familiaris varia devoravi medicamina, vitamque domi duxi ſedentariam per quinque menſes. Malum originem duxiſſe ab imperitia obſtetricis ſuſpicor. Medici autem conſilio ad Bathonienſes Fontes me contuli, ſed absque ſucceſſu. Ideoque alterum conſului Medicum, qui Balneorum ex aqua frigida uſum præſcripſit. Statim ergo poſtquam ultimum perpeſſa ſum abortum, Fontes adivi Tunbridgenſes, ibique potu aquarum & balneo e frigida per aliquod tempus uſa ſum: ab iis autem reverſa, prægnans evaſi; Medici tamen familiaris juſſu ab omnibus abſtinui pharmacis, vitam domi agens ſedentariam, balneisque frigidis ut ſupra utens, uſque in diem quum iterum abortum perpeſſa ſum: balneis iſtiusmodi per ſesquiannum uſa ſum, bisque exceptis nullum aliud tentavi me-

 di-

dicaminis uſum, ne quidem venæ ſectionis; quamvis ſanguinem mittere bis in quinquimeſtri ſpatio ſolebam.

Debilitatem quandam temperamenti accuſat Medicus familiaris. Annum jam ago trigeſimum ſecundum, & ab omnibus aliis, hoc ſolo morbo excepto, huc uſque immunis. Conſilium ergo tuum enixe rogo.

RESP.

MIhi videntur vaſa uterina ita debilitata eſſe ut fœtum retinere non valeant. Ideoque non abs re fuerit, ſi gravida non ſis, ſumere per quinque ſucceſſive dies, hora ſexta matutina, Purgans A. & ſexta veſpertina, Cardiacum B. caute frigus cavendo: victus per id tempus e vegetabilibus, jure carnium & lacte eſto. Sexto die, hora ante jentaculum, prandium, & cœnam, ſume pilulas tres C. ſuperbibendo unciam unam vini Medicati D. In his perſeverandum toto geſtationis tempore; victus ſit ex iis quæ maxime arrident. Corporis moderata exercitatio utilis admodum & neceſſaria.

Hæc ſunt quæ ſuper his cenſeo. Felices opto & ſpero ſucceſſus.

℞. *My-*

A.

℞. *Myrobalan. Citrin. ſine nucl.* drach. ſs.
Rhei electi. gr. xxxvj
M. F. Pulvis qui infundatur tota nocte, vaſe clauſo, cum aqua. Mane teratur ſatis diu, dein preſſi per pannum liquoris unc. ij. admiſce.
Mannæ opt. drach. iij.
Syrup. Cichor. cum Rheo drach. iv.
F. Hauſtulus purgans.

B.

℞. *Aq. Stillat. cortic. Citri* unc. ij.
Spir. Vitæ Matthioli drach. j.
Tinctur. Opij gutt. x.
Succini gutt. xv.
M. F. Hauſtulus.

C.

℞. *Catechu* drach. ij.
Cort. Granator. drach. j.
Maſtich. drach. j. ſs.
Oliban. drach. j.
Sarcocoll. drach. j. ſs.
Rhei drach. ſs.
Succini ppti. drach. j.
Terebinth. gr. vj.
Ol. Stillat. Cinnam. gut. viij.
M. F. S. A. Pil. ſing. gr. iij.

D.

℞. *Cort. Capparid.* unc. ij.
Cinnam. unc. j. ſs.
Tamariſc. unc. j.
Ligni Agalloch. drach. ij.
Santal. Citrin. drach. iij.
Lapid. Hæmatit. drach. j.
Limat. Martis drach. vj.
Maceris.
Nucis Moſchatæ ana drach. iij.
Rad. Lapath. acut. drach. j.
Semin. 4. calid. min. ana drach. j. ſs.
M. F. Pulvis tenuis inde S. A. F. Vinum Medicatum cum Vini Rhenani lib. vj.

XVI.

AEger quidam Generoſus annum agens *68.* habitu corporis repleto, initio æſtatis proxime prægreſſæ, Ictero correptus fuit, variorum medicorum conſilia & præſcripta ſequutus, a ſex ſeptimanis totum curæ meæ ſe commiſit. Aperientibus, in tali caſu præſcribi ſolitis, priorum medentium juſſu, incaſſum uſus eſt.

Faciei tum color ad nigrum vergebat, caput vero & reliquum corpus colore intenſe flavo perfundebatur: a diarrhæa immunis, licet alvus ſemper laxa fuiſſet: in ſedibus, nullum flavedinis ſignum, urina autem bile ſaturata videbatur. Appetitus denique valde proſtratus.

San-

Sanguini, meo conſilio, ad Unc. xij. extracto adhærebat cruſtula phlegmaticobilioſa tenax admodum. Vomitorium ex Ipecacuanha ſeptimanatim aſſumendum ſuaſi: purgansque e Rhabarbaro lenientibus admixto, ob nimiam viſcerum laxitatem, ſemel atque iterum exhibui: dein autem bis in ſeptimana *calomel.* gr. xij. hora ſomni, ſequenti aurora, potionem e *radic. curcum. Rub. tinctor. Sal. tartar. Aq. cinam Senn. Rheo, Crem. tartar. Croc.* & *Syr. de rhabarb.* ſumendam præſcripſi, diebus intermediis electuarii e Chalybeat. Aromatic. Attenuant. Detergentib. & Stomachicis uſum commendavi ſuperbibendo infuſ. Chalybeat. amar. Loweri. poſtea Æthiop. mineral. electuario addidi. Rediit appetitus, neque ab aſſumpto cibo qualicunque male ſe habet: per alvum excreta ad naturalem accedunt colorem: minuiturque urinæ bilioſus color: augentur vires, & negotiis multum vacat.

Notandum inſuper ſcorbuto a plurimis retro annis laboraſſe ægrum; nuperrime etiam crura verſus inferiora, hydropicis uti advenit, tumere; abdomen tenſum & quaſi infarctum animadverti: tuſſi demum & materiæ viſcoſæ tenacis expuitione, ſicut & ſanguinis per ſedes excretione aliquoties vexatur.

RESP.

Conſideravi intenta cum cura triſtis ſane & periculoſi morbi hiſtoriam.

Mihi videtur cachochymia bilioſa ab obſtructis bilioſis viis, jam tendens in conſummatum

hydropem. Hyberna tempeſtas, ætas provecta ægri, ipſiusque mali duratio nil boni portendunt; intendunt vero magnum ſatis & præſens periculum, præcipue cum optima quæque remedia fruſtra jam adminiſtrata, & origo ipſius ægritudinis in ſcorbuti inveterati malignitatem radicata narretur.

Summum quod habeo in hoc caſu remedium erit. S. Nob. Dnus. aſſumat omni bihorio diei pilul. 5. A. ſtatimque poſt easdem bibat unc. 1. de liquore B. Sicque periclitetur menſis decurſu num gravi malo levando par ſit hæc medicina. Interim quam maxime opus erit ut quotidie mane & veſperi totum abdomen diu & quantum ferre poteſt fortiter perfricetur pannis laneis aſperis, calidis, ſiccis, ut infarcta vaſa liberentur auxilio hujus motus ab impacta ſaburra, & aſſidua opus erit corporis exercitatione, eaque forti ſatis, ſive vectione fiat, ſeu deambulatione, ſi vires ad eam ferant. Victus porro ex recentioribus oleraceis, acetoſa, beta, braſſica rubra, cichoreo endivia, lactuca, ſpinachia & vini meraci parciore copia, aut Mumma Brunswicena commendatur ab ipſo morbi ingenio. Utinam his ſperata obtineatur ſanitas. Leydæ 17 $\frac{28}{11}$. 33.

℞. *Bulb.*

A.

℞. *Bulb. Ari rec.* drach. j.
Aſæ fœtid. gr. xv.
Balſam. Copayb. ſcrup. j.
Croci gr. xv.
Rhei drach. j.
Sapon. Venet. unc. ſs.
Terebinth. gr. x.
M. F. Pil. gr. iv.

B.

℞. *Aq. Stillat. Baccar. Juniper.*
Cochlear. ana unc. vj.
Sal. Polychreſt. drach. ij.
Tartar. Vitriolat. drach. j.
Rob Baccar. Juniper. unc. iv.
Spir. rectificat. Baccar. Junip. unc. j. ſs.
Tincturæ Myrrhæ unc. j.
M.

XVII.

GEneroſum Scotum annos natum 23. temperamenti melancholici dolores ventriculi & hypochondriorum a plurimis annis diſcruciant: lipothymia, flatibus, alvoque aſtricta vexatur: maculæ ſcorbuticæ crura deturpant: tuſſi, licet non violenta, frequenter laborat: nullum interim puris aut ulceris ſignum apparet. Lumbricos exiles, albidos, capitibus acutis inſtructos, copioſe aliquoties per alvum egerit. *Æthiope minerali*, *Pilul. coch. min.* & *Tinctura ſacra* uſus eſt. Sanguis

guis e vena emiſſus optimus videtur. Denique, poſtquam violento exercitio corpus incaluerit, tumor adhuc perſeverans, pone aurem, in conſpectum ſe dedit.

RESP.

MOrbum deſcriptum accurate conſideravi; unde cenſeo glandulas totius corporis obſtructas eſſe, teniasque inteſtina obſidere. Vacuo itaque ventriculo, hora ſcil. ante jentaculum, prandium & cœnam, ſumat æger pilulas tres A. ſuperbibendo unciam unam liquoris B. hæc ita per ſex hebdomadas uſurpata, ſalutifera fore puto.

A.

℞. *Aloes optim.* drach. ſs.
Aſæ fœtid. drach. j.
Camphor. gr. v.
Caſtor. gr. vj.
Myrrhæ drach. j.
Sagapen. drac. j. ſs.
Succin. ppti drac. j.
Terebinth. gr. vj.
Vitriol. Mart. drach. j. ſs.
M. F. Pil. gr. iij.

℞. *Aq.*

B.

℞. *Aq. Stillat. Cochlear.*
Rutæ ana lb j.
Elixir. pp. cum ſp. Tartar. pp. drach. jv.
Sal. volatil. Oleoſ. drach. jv.
Spir. Cochlear.
Tinct. ſuccini ana drach. ij.
M.

XVIII.

PUellula Nobilis annum agens ſeptimum, ſub finem Decembris 1731. dolore & gravedine Capitis, atque Nauſea correpta eſt: ſubſequentibus etiam duobus diebus febricitabat, quinto a primo inſultu die magis de Capitis dolore conqueſta eſt, magnamque materiei bilioſæ quantitatem vomitu rejecit, proximo die oculorum & cutis color in flavum converſus eſt, & ipſius lotio imbutum linteum croceo tingebatur colore, ab aſſumptis Ipecacuanhæ gr. xij. copioſe bilem evomuit: ad pacandum autem Ventriculum ipſique quietem conciliandam ſequentem poſtea cum euphoria aſſumpſit hauſtum.

℞. *Succ. Limon* drach. ij.
Sal. Abſynth. ſcrup. ſs.
Aq. Meliſs.
Cinnamom. Hord. ana dra. vi.
Spirit. Menth. gtt. xxx.

Syr.

Syr. dialth. drac. ij.
M. F. Hauſtus.

Huic bis repetito vomitus & febris ceſſere. Ad flavedinem vero cutis & oculorum fugandam, cochlear. 1. ſequentis infuſionis bis de die hauſit;

Croc. Anglic.
Sal. Abſynth. ana drach. j.
Limon. toſt. No. j.
Vin. Rhenan. lb. j.
infunde per 24. hor.

Interpoſitis duobus diebus ſumpſit hora ſomni *Rhabarb.* ſcrup. j. unde poſtero die bis alvum depoſuit; fæces argillacei coloris videbantur. Tribus dein ſucceſſive diebus iterum uſa eſt infuſo, poſtea autem drach. ſs. *Rhabarb.* cujus ope per duas vices purgata eſt. Gradatim deinceps receſſit flavedo optatamque recuperavit ſanitatem.

Ad finem Menſis januarii iterum delapſa eſt: parum tunc bilis evomuit, pulſus erat celeris, aderant capitis dolor, oculorum gravedo, colorque ſub oculis cæruleus, urina ſaturatior, licet vulgo pallida ſit, aliquando etiam colore æmulans Caryophyllum Hortenſem, ſedimentum deponens ſubalbidum, ſalibus in ſuperficie natantibus. Sequenti die ſat bene ſe habuit, iners quamvis & deſidioſa.

Primo Februarii Medici duo celebres accerſiti præſcripſerunt *Rhei* ſcrupul. unum, adjunctis

gra-

granis 5. *Salis Abſynthii*, bis in ſeptimana aſſumendum, intermediis vero diebus, *Salis Abſynth.* doſim bis de die: *Aquam* denique *Briſtolienſem*, cui identidem inſtillatæ fuerunt *Spiritus Nitri dulcis* guttæ octo. Horum uſu ſanitatem recuperaſſe viſa eſt. Undecimo Martij ſubſequentis *Succos Antiſcorbuticos* ad unc. unam bis interdiu aſſumendos commendarunt, purgato prius corpore *Rheo* & *Sale Abſynth.* Quod bene ceſſit ad vigeſimum uſque ejusdem Menſis, cum denuo ægrotare incepit: tunc alvinæ fœces multo pure & ſanguine refertæ erant, ſub oculis color ad nigrum vergens apparuit, nares frequenter ſcalpebat. Bolum ſequentem Medentium conſilio ſumpſit *Calomelan.* gr. v. *Rhei pulv.* gr. xv. *Syr. Violar.* q. ſ. f. bol. unde ſurſum & deorſum purgata convaluit: poſtea *Æthiop. Mineral.* & pulv. e *Chel. Cancr. ſimpl.* ſcrup. ſs. omni nocte exhibuerunt cum tribus julapij ſequentis cochlear.

℞. *Aq. Ceraſ. Nigror.* unc. vi.
Pœon. compoſit. unc. j. ſs.
Margarit. pp. ſcrup. ij.
Sacchar. Alb. drach. ij.
M. F. Julap.

Vigeſimo nono ejusdem menſis bolus e *Calomel.* & *Rheo* repetitus eundem præſtitit effectum ac antea.

Inſequentis Aprilis octavo in febrem incidit violentam, vomitu, dorſi doloribus, & variolarum ſymptomatibus, per 24. horas concomitatam: remittente febre, hauſtum cum *Sale Abſynth.* & *Syr. Alth.* ſuperius præſcriptum adſumpſit,

pſit. Urina referta erat arenulis rubicundis quæ filamentis, vel pilis ipſi innatantibus, adhærebant. Rediit ſæpe, incertis tamen periodis, eadem malorum caterva: flaveſcit facies declinante morbo: temperamento gaudet ſanguineo.

Enixe rogant Parentes ut ſententiam tuam de ægræ ſtatu quantocyus aperire digneris.

RESP.

ACcepi, legi, perpendique ſumma cum cura hiſtoriam accuratiſſime conſcriptam de morbo, quocum conflictatur valetudo illuſtriſſimæ Puellæ: dein id, quod ex ea collegi, libere ita profero, ut ſapientiorum judicio prorſus ſubmittam.

In Regione hepatis, & veſicæ biliferæ, amurca ſpiſſa & calculi hærebunt, his iter in duodenum bili intercipitur; hæc ideo detenta, aggeſta, vaſisque repletis moleſta, irritat ſolicitatque naturam ut ope febris & vomitus, turgens fel per vaſa Jecoris retropellat in venam cavam, miſceat Sanguini, edat Icterum; ſic pro tempore liberare videatur amabilem ægram: ubi vero regenerata copia bilis vaſa appellet, eadem renaſcitur malorum ſeries, eodem tranſitura modo, ſicque per vices itura redituraque donec radix extirpata fuit.

Sane niſi ſapientia providetur, tandem metuendum, ne toties geminata violentia rumpantur fatali eventu viſcera, aut lethali tandem ſanguinis per affuſam bilim reſolutione, hydrope extinguatur infans.

Re-

Remedio erit creber uſus olerum aperientium in jure carnium incoctarum : Apium, Braſſica rubra, Chærophillum, Cichoreum, Endivia, Petroſelinum, Scorzonera, Siſarum, Tragopogon, tum maturi bene ſucculenti fructus, Rubi idæi vel ſylveſtris Fraga, Ceraſa, Groſſulariæ, Mora, & quidquid horum; ſerum lactis recens, de bobus recenti verno gramine paſtis hauſti, ſi melle puriſſimo diluto ad ſuavem uſque ſaporem dulcius temperatur, uſus erit mirifici : quum nil aliud efficacius, ſimulque mitius fundat coactam materiæ duritiem, temperet Bilim, expediat meatus, laxet alvum, ducat in debitas naturæ vias fellis inverſum iter.

Interim tenelli corpuſculi mollia abdominalia hypochondria & præcordia imprimis, mane & veſperi per dimidiatæ horulæ ſpatium perfricanda omnino pannis aſperiusculis, calidis, ſiccis, leni quidem motu, ſed per omnem gyrorum varietatem aſſidue mutato ; faciendum hoc vacuo ventriculo, obſervandum religioſe.

Quin etiam oportebit carpento rudius per ſtrata viarum concutiendo movere corpus, hora ante prandium, cœnamque quotidie.

Pro Remediis internis inprimis ſuadeo, ſi uſus obtineri poteſt a tenella ætate, ut quater quotidie ſumeret Unc. j. Decocti ad literam A. deſcripti, paulum calide ; id vero fieret mane, hora ante jentaculum, meridie hora ante prandium, veſperi hora ante cœnam, deinde decima veſpertina, ſi tum iterum evigilat aut ſuſcitatur. Hoc tutiſſimum equidem ſed & efficaciſſimum ſimul eſt quod habeo ; ſi autem impetrari nequit, ut

his

his utatur, coacti tunc ad vicarium B. licet haud ita laudatum ire cogemur. De illo autem bibat cochleare I. ſive unc. omni trihorio, medicamenta quidem commendata debebunt in continuatum uſum protrahi per bimeſtre ſpatium: enimvero alte eſt radicatus morbus, acri proin medela eget, dum interea tamen tenellæ ætatis & fabricæ ratio, lenia poſtulat & mitia valde auxilia, quare uſus diuturnitate compenſanda blandorum neceſſitas.

Faxit Deus, his cedat prorſus, aut rectioribus malum.

A.

℞. *Radic. Recent. Apii*
Bardanæ
Graminis
Fœniculi
Petroſelini ana unc. j.

Sciſſæ & contuſæ digerantur in aq. Pluviat. vaſe clauſo non ebulliendo p. horam; tum adde
Aceti Acori ex Vino drach. vi.
Sal. Tartar. op. drach. ſs.
Ebulliant ſimul ſpatio ſem. horæ tum.
Decocti uncijs xiv. admiſce.
Syrup. 5. rad. aperient. unc. j. ſs.

B.

℞. *Aq. ſtillat. Rutæ* unc. xi.
Sal. Polychreſt. drach. j.
Tartar. Vitriol. drach. ſs.
Vitriol. Martis gr. xii.
Syr. 5. rad. aperient. unc. ſs.
M.

XIX.

XIX.

GEneroſa tuum implorans conſilium colica vexatur hyſterica: initio paroxyſmi languet, frigent & rigeſcunt extrema, pulſus tremulus, durus, tum flatibus diſtenditur ventriculus, ibique dolor acutiſſimus, per diem unum aut alterum fixus heret: ingeſta qualiacunque eo temporis ſpatio, ne vel minimum caloris excitant ſenſum.

Medicamentis nervoſo generi dicatis utitur, horumque nullum tantum levaminis adfert, quam caſtoreum Volatilibus junctum, & aromatica calida. Appetitus aliquando auctior eſt, hunc ſequitur hypochondriorum tenſio, rodens ventriculi dolor, appetitus abolitio, animus dejectus, pulſus vacillans, quæ omnia diarrhœa ſuperveniente deſinunt: redit dein appetitus, quem enarrata vulgo ſequuntur ſymptomata. Pulſus ut plurimum, celer & durus; inæqualis vero ab improviſis gaudio vel timore.

Quos peperit infantes eodem fere malo afficiuntur: a quinto ætatis menſe hectica laborant febre, per totum dentitionis tempus perſeverante, & adeo voraces ſunt aliquando, ut cibos eo-uſque ingurgitent donec hos iterum rejicere cogantur: nunc Diarrhœa nunc vero vomituritionibus torquentur. Sudoribus nocturnis, tuſſi, & reſpirandi difficultati obnoxii ſunt: hoc vitæ ſtadium ſuperarunt duo natu majores, natu autem minima inſuper afficitur maculis aliquando ereſipola-

toſis, aliquando cryſtallinis per totam cutem erumpentibus, ichorem albidum fundentibus. Omnium tandem pulſus celeris, & temperamentum calidum eſt. Sequentibus uſi ſunt ſolummodo medicamentis, Rheo, ſcil. vinis medicatis purgantibus, pulveribus teſtaceis, cortice, vel forma ſyrupi vel externe abdomini admoto, & identidem Diacodio: ad eruptiones tandem purgantia e calomel. & unguent. Piperin. Baræi, adhibita ſunt; aqua, cui argentum vivum incoctum erat, inſerviebat gelatinis, quibus veſcebatur, conficiendis.

RESP.

BEne examinavi argumentum epiſtolæ, cui re deliberata repono; me vereri ne quid obſtructi lædat officinam bilis, & ejus liberum iter ad inteſtina intercipiat, unde impediti fellis exacerbatio, accumulatio, tandem irritatio violenta, inde acutos dolores gignit.

Ideo reſolutio hujus materiæ, apertura vaſorum, & dein lenis propulſio offenſæ requiri videtur ad ſanationem, habita ſimul ratione debilitatæ fabricæ nervorum, & promptæ perturbationis ſyſtematis nervoſi.

Si igitur deglutiret omni trihorio diei, ſingulis vicibus, tria de catapotiis A. ſemper ſuperſorbendo unc. ij. de apozemate B. hæcque viginti & octo dies ea lege continuaret, multum auſim ſperare boni; maxime ſi pariter corpus idoneo exerceretur motu.

Parvulis vero crediderim maxime profore ſi mo-

modice roborantibus remediis pugnaretur adverſus imbecillitatem viſcerum & humorum calidam acrimoniam: ideoque apte laudo acta jampridem, iisdemque ultra utendum prorſus ſuadeo: quale quid foret Medicamen C. ſi inde ſcil. unc. ſs. exhiberetur ter interdiu vacuo potiſſimum ventriculo, hora nempe ante jentaculum, prandium & cænam.

A.

℞. *Gumm. Ammoniac.* drach. ij.
Borac. gr. x.
Sapon. Venet. drach. iij.
Terebinth. gr. v.
M. f. Pil. ſing. gr. iij.

B.

℞. 5. *Rad. aperient.* ana unc. ij.
Sal. Polychreſt. drach. j. ſs.
Tartar. Vitriolat. drach. j.
Cum aq. decoctis ſpatio ſem. horæ adde
Raſ. Lign. Santal. Citrin. drach. iij.
Semin. 4. calid. min. ana drach. j.
Stent in infuſione fere fervida ſine ebullitione, vaſe clauſo ſpatio horæ, dein Decocti lb. jv. exhibe.

C.

℞. *Cortice Capparid.* unc. j.
Cinnammom. unc. ſs.
Tamariſc. drach. v.
Rhei drach. ſs.
Semin. Aniſi drach. iv.

 M. f.

M. f. pulvis tenuis qui cum
Aq. ſtillat. Meliſſæ.
Hydromellit. ana unc. vj.
infundatur.

XX.

OCtodecim abhinc annis, frigori hyemali annor. 1715-16. ſæviente, æger, cujus ſtatum deſcripturus ſum de uvulæ relaxatione conqueſtus eſt, hanc initio neglexit: poſtea vero, cum ſomnum & deglutitionem impediret, gargarismata, vomitoria, purgantia &c. in uſum fruſtra adhibuit.

Perſeverabat etiam idem malum ad annum 1721. faucibus partibusque adjacentibus exulceratis: tunc ad hydrargyrum confugiens ſat magnam ejus copiam interne aſſumpſit, & externe adhibuit, nullo alio inſequente effectu per quinque primas hebdomadas, niſi diarrhœa, ſolo aſtringentium Medicaminum uſu cohibenda: variata tandem medicorum conſiliis mercurii exhibendi methodo, ſecutus eſt ptyalismus copioſus per quatuor ſeptimanas, diſparuere vel minima exulcerationum indicia, uvula relaxata remanente. Ope tandem gargarismatum aſtringentium, veſicatoriorum, & fontanellæ perpetuo fluentis, poſtquam etiam a morbillis convaluerit æger, Uvula ad naturalem rediit ſtatum. Initio anni 1722. nullum in faucibus percepit malum. Per totum ægritudinis tempus, noctes fere totas ſcribendo vel

vel legendo, vigiles ita ducere ſolebat, ut exinde ſomnus admodum brevis & irrequietus ſit.

Menſe martii 1726, absque vel minima tuſſi, incidit in ſputationem fere continuam: qua perſeverante, cutis color immutari cœpit, deperiitque carnoſus corporis habitus: ab uſu tabaci, quod forma pulveris magna aſſuetus erat ſumere copia, per annum penitus abſtinuit. Menſe auguſti rus ſe contulit, ibique juxta regulas a medicis præſcriptas vitam per aliquot ſeptimanas duxit: equitatio autem ipſi impoſſibilis erat, ob ſævum hæmorrhoidum dolorem, quo dire cruciatur a ſex circiter annis: Sputatio, thoracis Strictura, tuſſis, expectorationis difficultas, Sudores verſus auroram erumpentes invaluere. Ad finem Septembris natale ſolum, in partibus ſeptemtrionalibus Scotiæ ſitum, petiit: diſcedentem immanis ani & abdominis invaſit per ſex dies dolor; ſedes per id tempus nullæ, urina pauca, tenesmus continuus: circa finem Octobris Edinburgum rediit, ſævientibus iisdem malis: fiſtula in ano apparuit, quæ ſectione aperta, magnam materiei ſanioſæ copiam effudit. Tunc dolores per corpus vagi ingruere, tuſſis, ſputatio, & ſudores aucti ſunt. Ad finem Decembris circa mediam noctem magnam cruoris, partim coagulati, partim fluidi copiam evomuit: poſt venæ ſectionem ter celebratam, gradatim diſceſſit ſanguinis ſputum, remanente materiei flavæ expectoratione. Per annos 1727, 28, 29, 30, 31, 32. æſtate ſanguinis ſputum, hyeme vero tuſſis magis infeſtabant.

Anno 1733 plurimos & violentos paroxysmos ſputi ſanguinei paſſus eſt: & ab initio Novembris

bris ejuſdem anni ad medium fere ſubſequentis veris ſudoribus & diarrhœa cruciatus eſt.

Sævit adhuc dira tuſſis, cujus longos mane præcipue patitur paroxysmos, unde vires multum dejiciuntur. Ichor e fiſtula fluit ad quantitatem unciarum duarum 24 hor. ſpatio. Decimo quinto Menſis Maji rediit iterum violentum ſanguinis ſputum, brevibusque datis induciis, perſeveravit per duos menſes: paroxysmum præcedit preſſio & ſtrictura thoracis, poſteaque Sanguis purus & rutilans ſæpiſſime levi tantum cum tuſſicula ejicitur: tuſſis, expectoratio difficilis, Sputum ſpiſſum, albidum, læve, ſudores nocturni, ichoris tenuis ſanioſi per fiſtulam effluxus, vires exhauriunt. Tabeſcit corpus, remaneat licet appetitus: raro ſitit: pulſus mollis, & æqualis, naturali tamen celerior, urina coloris plerumque citrini eſt, in cujus medio nubecula ſuſpenſa apparet, poſt ſanguinis vero ſputum turbida fit: aquæ injectum ſputum, fundum non petit: in alterutrum latus decumbere poteſt: ambulatione vel equitatione fatigatur, attamen neque his, neque opio ſomnus conciliari poteſt, e contra enim horum uſu minus placide requieſcit: reſpiratio ut plurimum ſat libera eſt, aliquando licet ab uberiori aëris inſpiratione de thoracis dolore queratur.

Venæ ſectio, emetica & purgantia lenia, pilulæ pectorales & balſamicæ e *Gum. ammon. Balſ. tolut. Piſſelæo indico*, & *Spermate ceti*; *Pilul. Matthæi*, e *Styrace*: *Laudan. liquid. Syr. diacod. Cortic. peruvian. decoct. Styptic. Eaton. Syr. urtic. Hæder. terreſtr. Sem. lini theæ* inſtar: Lac muliebre, equinum, ſerum lactis caprini: diæta e lacte vaccino,

cino, equitatio aerque ruſticanus, ſunt remedia ad hoc uſque tempus in uſum vocata.

Jam vero, perſeverante ſputo ſanguineo, poſt venæ ſectionem celebratam, decocto utitur ſequenti.

℞. *Radic. alth.* unc. I. ſs, *Symphit.* drach. ij. *fruct. tamarind.* unc. iij. coq. in aq. fontan. lb. VI. ad lb. IV. ſub finem coctionis adde *Flor. tuſſilagin.* unc. ſs. *rad. glycyrrhiz.* unc. I. coq. parum & immoto operculo refrigeſcat. colaturæ adde *Nitr.* ſcrup. ij. capiat unc. IV. omni bihorio donec ſanguinis ſputum penitus ceſſaverit.

Tabellis e pulv. *diatrag. S. R. Edinburgenſis*, uſus eſt.

Sputo ſanguinis cohibito, lb. una ſequentis decocti quotidie utitur. ℞. *Radic. alth. Glycyrrhiz.* ana drach. ij. coq. leni calore in aq. fontan. lb. i. ſs. ad lb. I. adde ſub finem *Fol. heder terreſtr. Flor. tuſſilagin.* ana, drach. I. colatura detur uſui.

Ad Ventriculi incommoda ſublevanda, pulvere vel infuſo *rhabarbari* utitur: jentacula ſunt ex potu *theæ*, *coffeæ* aliquando vero, ſed rarius, e *chocolada*, cum pauco pane gelatina ribeſiorum vel aurantiorum illito: prandium autem e pullis, piſis, cynaris, fabis junioribus cum cyatho uno vini Xerani vel Gallæciani: cæna denique e pede vitulino & pauco aceto, vel e jure ex pullo, pedibus vitulinis & raſura cornu cervi confecto: vel denique ex ovo ſorbili, vel duorum ovorum vitellis in vini Gallæciani hauſtu.

Conſulunt tandem Medici ut a vino & liquoribus ſpirituoſis penitus abſtineat, ut diæta lactea, & equitatione crebra utatur.

RESP.

MAlum videtur ortum ex tuſſi diuturna frequenti, valida, quæ tenerrima vaſcula pulmonis quaſſat rumpitque. Efficit vero geminatio cauſæ, ut debilis cicatrix facile ſolvatur, & ita quidem toties repetendo malum fere evaſit naturale. Metuendum porro ne tandem ſuccumbat his debilitata vita; unde ſumma ope nitendum quo malum avertatur, prohibeatur reditus.

Mittatur ſanguis quater in anno menſe Aprili, Julio, Octobri, Januario triduo ante plenilunium ad unc. ix. Potus quotidianus eſto ex lactis parte una, aquæ tribus cum pauco melle. Cibus ex farinoſis vegetabilibus, omni modo paratis, & fructibus horæis, maturis, pane, lacte, cremore lactis; ſomnus largus in alta ædium parte ſicca: deglutiat omni trihorio diei tres pilulas A. ſumat ſtatim deſuper tepide unc. iij. decocti B. omni veſpere hauriat potionem C. una vice ante ſomnum.

Omnia hæc continuanda ſpatio anni, ſi fieri poteſt; ſi tanto tempore caveri poteſt reditus Hæmoptoes, magna ſpes eſt reconvaleſcendi. Id faxit Deus.

A.

℞. *Balſam. Peruv.* drach. ſs.
Catechu puriſs. drach. j. ſs.
Gummi Arabic. drach. j.
Maſtiches drach. j. ſs.
Olibani
Sarcocollæ ana drach. ſs.

Man-

Mannæ Calabrin. unc. ſs.
M. F. Maſſa unde formentur Pilulæ gr. iij.

B. ℞. *Flor. rec. Alth.*
Symphit. ana unc. ſs.
Fol. rec. Alt.
Verbaſci ana m. j.
Rad. rec. ſymphit. drach. iij.
Liquirit. unc. ij.
Sem. rec. Papav. alb. unc. ſs.
Plantag. drach. vi.
Cum aq. decoct. ſpatio horæ lb. IV. exhibe.

C.
℞. *Aq. Stillat. Flor. Rhœad.* unc. j.
Syrup. Alth. drach. ij.
Diacod. drach. j.
M. F. Hauſtulus.

XXI.

BOerhaavius in prima hac epiſtola cum nullam fecerit fiſtulæ mentionem, iterum conſultus ſequens dedit reſponſum.

RESP.

HIſtoriam triſtem miſerabilis morbi denuo cum cura evolvi, atque adeo equidem implicatum ex variis malum deprehendo. Invenio tam bona remedia, atque exquiſitam adeo medendi rationem adhibitam, ut rectiora iis exco-

gitare aut prioribus a me datis vix poſſum ſuperaddere: Videtur corpus ita adſueſci ſputo ſanguineo, ita labefactatum, ut ad minima novi ſanguinis incrementa ſolvatur. Interea tamen fiſtulæ evacuatio videtur levare pulmonem, ut metuendum prorſus ſit, ea perſanata, pectus pejora paſſurum.

Faciunt perpenſa hæc incommoda, ut haud ita planum ſit dare remedia quæ hæc omnia juvare queant: Quum tuſſis, hæmoptoe, fiſtula, dolor coxarius, tumores, ſingula varia poſtulent. Ad tuſſim optimum cenſeo ut primum utatur omni bihorio diei æger unc. ſs. balſami A. ſuperbibens unc. unam decocti B. Idem quod erit ad lævigandam aſperitatem in Trachea, in Bronchiis ubi cicatrix toties ſolutarum arteriarum videtur irritationem tuſſiculoſam imprimis excitare; eo facit & tumeſcens a novo generato ſanguine locus, quem etiam meliorem inde futurum ſpero: ſane expedietur expectoratio, attenuabitur blande ſpiſſior materies, quin & diſponet corpus ad ſomni illecebras admittendas, quæ Mæconii uſu non potuerunt conciliari. Tumori vero videntur diligenter adhibenda quæ ocyus maturant, quo amiſſa cito materies avertatur ab interioribus, atque ſimul interiora hunc exitum nacta, ſe interne repurgent, unde plurimum ſolaminis provideri poteſt.

Jentacula præſcripta ſatis videntur convenire. Canarini unc. un. ter in die haud creditur nocitura. Carnes albas modice ſumptas de vitulo, pullis, cuniculis, agnis, piſcibusque teſtaceis, ratione debilitatis, profore puto, nec nocituras. Cætera

tera committenda cenſeo ſapientiæ familiarium & præſentium Medicorum qui prudenter ſatisque feliciter periculoſum morbum tractaverunt: profecto mei diſtantia, temporis longitudo, inter datas literas & reſponſum receptum, efficient ſæpe minus opportunam ſententiam.

A.

℞. *Balſam. Peruv.* gutt. v.
Ol. Amigdal. dulc. rec. unc. ſs.
Syrup. Diacod. drach. v.
Vitelli ovi rec. drach. ſs.
M.

B.

℞. *Rec. Flor. Althea*
Rhoeados
Verbaſci
Hyperici ana unc. ſs.
Fol. Alth.
Scabios. ana m. ij.
Rad. Fœnicul.
Glycyrrhiz. ana unc. ij.
Sem. contus. Papav. alb.
Plantag. ana. unc. j.
Cum aqua decoct. p. horam lb. iij. exhibe.

XXII.

ANnum jam ago 38. uſque ad tertium ætatis annum: febre vix unquam immunis eram, qua recedente puſtulæ & ſquammulæ furfuraceæ ge-

genua præcipue occupabant, adveniente vero ſebre diſparuerunt, hac vero ceſſante de novo eruperunt; ſicque alternatim ſeſe excipiebant: grandior autem factus, febrique minus obnoxius, perfecta videbar gaudere valetudine: ſerpſerunt interim ſquammulæ furfuraceæ ad crura, cubitos, & brachia. Cum autem virilem attigi ætatem, ad ulteriorem mali progreſſum prohibendum purgantia mercurialia quotannis, debitis intervallis, per decem annos aſſumpſi; ſed absque ſucceſſu. Irrepſit enim malum ad femora, faciem, dorſum, digitorumque pedum & manuum extrema. Cum nullam, præter pruritum, percepi moleſtiam, Jurisprudentiæ operam dedi, genioque indulgebam, comedendo indiſcriminatim quæcunque apponebantur: a longo tamen tempore ab uſu cereviſiæ, carnisque ſuillæ, ſicut & a nimis ſalitis & conditis cibis abſtinui. Trigeſimo ætatis anno varia, medicorum conſilio, adhibui medicamina, qualia ſunt *Naſturtium aquaticum*, *Cochlearia*, *Raphanus ruſticanus*, *Salia volatilia* & plurima alia calidiora *antiſcorbutica*; ſed eorum uſu vires acquiſivit malum.

Parentibus aliunde natus ſum ſanis: fratres & ſorores optima gaudent valetudine, excepta cutis aſperitate.

A duodecim annis animadverti urinam ſæpius ſaturatam, in fundo turbidam, ſedimentum rubicundum deponentem, aliquando vero limpidam. Veſtram ſuper his quamprimum exopto ſententiam.

RESP.

RESP.

EXpendi malum, & meditatus conſulo, ut velis periculum facere hujus methodi, ſpatio ſesquimeſtri.

1. Quoridie mane & veſperi, cures probe perfricandam cutim, ubi malum adeſt, pannis e rudiore lana contextis, calidis, ſiccis, ſupra accenſi ſulphuris fumum detentis & eo adhuc fumo imbutis.

2. Vites pinguia valde, tum & aere, fumo, ſale ſiccata; ſumas vegetabilia, farinoſa, olera, fructus horæos bene maturos, carnes albas recentes, & fluviatiles piſces; pro potu cereviſia tenuiore utaris & pauco vino albo gallico.

Hora ante jentaculum, prandium & cœnam deglutias quinque pilulas ſimul A. & bibas ſtatim ſuper his unc. v. de liquore medicato B.

A.

℞. *Flor. Sulphur.* drach. iij.
Myrrh. drach. j. ſs.
Rhei drach. j.
Terebinthin. drach. j.
M. f. pil. ſing. gr. iij.

B.

℞. *Recentiſſ. Acetos Pratens. cum toto* M. j.
Gramin. cum toto M. ij.
Taraxac. cum toto M. j. ſs.
Rad. Oxilapathi drach. ſs.

Coque in ſeri lactis recent. q. ſ. per ſemihoram; dein liquoris per pannum preſſi unc. xv. quotidie recentes exhibe.

XXIII.

XXIII.

REſpirandi difficultate a quatuor circiter annis laboro; hanc comitatur tuſſis, per horam vel ſemihoram perſeverans; paroxysmum autem brevi ſolvit expectoratio libera & copioſa. Exercitatio corporis valida, potus liquoris generoſi, præcipue cereviſiæ, uſus tabaci, minimum frigus ſuſceptum aut demum aeris ſubita refrigeratio, non ſolum inſultum inducunt, ſed & augent etiam, imo dormientem excitant. Si ab actione procedat malum, tum primum invadit immanis capitis dolor. Miteſcit quidem malum hac hyberna tempeſtate; quod acceptum refero *duodecim guttis Olei Sulphuris per campanam in aquæ frigidæ cyatho* omni nocte hora ſomni aſſumptis.

In juvenili ætate motibus ſpasmodicis obnoxius eram: jam vero annos natus ſum 27. malumque præſens hyeme magis quam æſtate infeſtat. Viget denique appetitus & quoad cætera bene valeo.

RESP.

SAtis magna doſis videtur adhibita fuiſſe *Ol. Sulph. per campan.* Morbus videtur eſſe Aſthma convulſivum; ſi vero ſequens præſcriptum per ſex ſeptimanas ſucceſſive ſumatur, ſpero ægrum levamen accepturum.

℞. *Gumm.*

℞. *Gumm. Ammon.* drach. ij.
Balſam. Peruv. drach. j.
Croci drach. ſs.
Trochiſc. de Myrrh. drach. iij.
M. F. Pilulæ gr. IV.

Sumat iij ter de die, vacuo ventriculo, ſuperbibendo uncias ij. ſequentis.

℞. *Aq. Stillat. Fœnic.* drach. j.
Oxymell. Scillitic. unc. ij.
Syrup. 5 *Rad. aperient.* unc. ij.
M.

XXIV.

DOmina annos jam nata 36, morbillis decimo-ſexto ætatis laborabat. His febris hectica, huic vero fere ſanatæ, tuſſis ſicca, thoracis dolor, purisque identidem expectoratio ad hoc uſque tempus perſeverans, ſucceſſit. A nuptiis celebratis tuſſis ferocius ſævit. Tuum igitur rogat conſilium.

RESP.

QUantum potui intelligere hiſtoriam morbi cum quo inflictatur Domina, ex paucis deſcriptis, & reſponſis quæ accepi a Domino, crediderim ut ſequitur.

1. Morbum hunc ortum duxiſſe a ſubitanea refrigeratione corporis prius calefacti, unde ligamentis, membranis, & tendinibus muſculorum na-

nata cum dolore rigiditas & in muſculis pulmonum quoque nimia contractio, difficilisve explicatio, imprimis acriori aëre.

2. Igitur in muſculis Rheumatismi ſpeciem in pulmonibus aſthmatis ſicci, tuſſiculoſi efficere.

3. In toto corpore debilitatem ſimul peccare.

4. Metuendum ne ætate increſcente augeſcat malum, præcipue quando menſtrua penitus deſinent, ideoque opus omnino eſſe amoliri hoc malum.

5. Igitur ſemel in menſe triduo ante plenilunium, applicetur inter ſcapulas veſicatorium ex cantharidibus, relinquatur in loco horas duodecim, dein aperiatur cito, ſaneturque; id ita tribus menſibus ſucceſſivis fiat.

6. Interim toto medio tempore fricetur pars dolens, & frictu conſtanti mane & veſperi, pannis aſperis, calidis, ſiccis, ſatis diu utcunque fortiter.

7. Quin & exercitio ambulationis aut vectionis in Rheda utatur perpetuo, quo magis eo rectius.

8. Interim bimeſtri ſpatio ſucceſſive deglutiat omni mane ter 5. pilulas A, hora ſeptima, octava & nona, ſemper ſuperbibens unc. 5. calidas potus B.

A.

℞. *Gumm. Ammoniac.* drach. j.
Bulb. Ari recent. drach. ij.
Caſtorei gr. vi.
Galbani drach. j. ſs.
Opopanac. drach. ij.

Tere-

Terebinth. drach. ſs.
M. F. Pilul. gr. iij.

B.

℞. *Rad. rec. Bardan.*
5 *Radic. aperient.* ana unc. ij.
Sal. Prunell. drach. ij.

Decoque cum aqua ſpatio ſemihor. lib. iv. admiſce
Mellis Narbon. unc. iij.

XXV.

GEneroſa delicatioris corporis texturæ, tonitru & fulgure ſubito perterrita, vix ſui compos erat per aliquot hebdomadas, metuens ſcilicet ſupremi Numinis judicium, poſtea autem melancholica & iners, dein vero hyſterica evaſit. Paſſio exinde ferocior facta, ter in menſe dire affligit: neque ab ea penitus immunis unquam reperta fuit ægra.

RESP.

EXaminavi malum deſcriptum, unde ſentio illud pertinere ad Epilepſiam Sympatheticam quæ ducit originem ex plexu nervoſo magno epigaſtrico; hinc turbato horum nervorum ordine, cerebrum affligi videtur, imo ſenſorium commune per plures horas opprimi penitus.

Eſt quidem id mali genus ſanatu difficile, quia fere ſine materie actiones cerebri aſſilit, veluti

ex inſidiis, obruitque qualiter ſolent ſummi affe-ctus animi in deviis abripere perterritos.

In ſpem curationis hæc ſuadeo.

1. Semper emplaſtra epiſpaſtica A. cavis pedum applicata gerenda noctes dieſque, excepto ſolo tempore balnei pedum.

2. Quatriduo ante novilunium & plenilunium omni veſpere, hora ante ingreſſum in lectum, pedes immittendi balneo aquæ ſimplicis calidæ, dein pannis aſperis, calidis, ſiccis, perfricandi; id itaque octo vicibus peragendum quolibet menſe.

3. Prima die illius quatridui matutina ſexta, aſſumi debet pulvis B. vacuo ventriculo, cavendo illa die ab omni acido; eadem die veſperi hora quinta uno hauſtu potanda potio C. id ergo bis quolibet menſe peragendum.

4. Cæteris ſemper diebus ter in die vacuo ventriculo hora ante jentaculum, prandium, cænam, deglutiendæ ſunt pilulæ tres D. ſemper ſuperbibendo unc. j. vini medicati E.

5. Corpus frictione, ambulatione, equitatione exercendum, quo plus eo rectius: ſomnus veſperi mature capiendus, mane magis matutine ſurgendum.

6. In cibo potuque conſulenda conſuetudo, potiuſque indulgendum aliquid quam ſevere prohibendum, modo dura digeſtu evitentur. Leydæ $17\frac{1}{4}32$.

A.

℞. *Camphor.* drach. ſs. ſolut. in
Terebinth. drach. j.

Emplaſt.

Emplaſt. de Melilot. unc. ij.
Galban. opt. pur. unc. j. ſs.
M. S. A. pro Emplaſtris ad Alut.

B.

℞. *Cinnabar nativ.* gr. iij.
Saccar. perlat. gr. vj.
Scammon. gr. vij.
Stib. diaphoret. gr. xvj.
M. F. Pulvis tenuiſſimus.

C.

℞. *Aq. ſtillat. Flor. Tiliæ.*
Lavendul.
Majoran. ana unc. j.
Spirit. Matricalis drach. j.
Tinct. Opij gutt. xiv.
Succini gut. x.
M.

D.

℞. *Aſæ fœtidæ* drach. ij.
Balſ. Peruvian. drach. ſs.
Camphoræ drach. ij.
Myrrhæ drach. ij.
Terebinthin. drach. ſs.
M. F. Pilul. gr. iij.

E.

℞. *Cortic. Magellan.*
Saſſafras.
Tamariſc.
Capparid.
Cinnamom.
Citrei ana unc. ſs.

F 2 *Lign.*

Lign. Agalloch. drach. ij.
Santal. citrin. drach. iv.
Lapid. Hæmatit. drach. i.
Limatur. Mart. drach. vi.
Rad. Angelic.
Caryophyllat.
Contrayerv.
Serpentar. virgin. ana drach. j.
Semin. Angelic. Celeri, Dauc. cretic. Fœnicul. ana drach. i. ſs.

M. F. Pulvis craſſiusculus; dein cum vini Rhenan. lb. vi. in F. S. A. vinum medicatum.

XXVI.

VIR procerus, corporis habitus macilenti, 50. circiter annos natus, per plurimos annos in Indiis vixit occidentalibus, inde autem in Angliam reverſus ibi per decem proxime præteritos annos remanſit, ſobrie & temperate vivens, optimaque valetudine gaudens; tuſſi tamen catarrhoſa, quam frigus ſuſceptum excitabat, pluribus ab annis laboravit, ſæpeque interdiu magnum phlegmatis copiam exſcreare ſolebat uſque dum morbus quem jam deſcripturus ſum invaſit, ceſſavit enim exinde phlegmatis excretio.

Sesquianno abhinc iterum ad Indias abiit Occidentales. Poſt paucos vero menſes elapſos revertentem in Angliam catarrhus corripuit; nihilominus ſtatim atque terram tetigit, veredos conſcendens per tres dies, domum rediit, ibique duobus

bus diebus requieſcens, neque de catarrho aut itineris tædio conqueſtus eſt.

Menſe autem Auguſti proxime ſubſequente ſingultus, adhuc perſeverans, invaſit.

Cardia ita aliquando conſtringitur, ut liquidorum vel ſolidorum deglutitio impediatur: ſequitur ſingultus & phlegmatis craſſi, viſcidi copioſa rejectio: poſt hanc evacuationem, modo enormis non fuerit, ſat bene videtur ſe habere: ſi vero diutius perſeveraverit, ſenſum moleſtum, excoriationis quaſi in thorace, ſpirituumque dejectionem poſt ſe relinquit.

Attamen non ſemper adeo ſevere affligitur: aliquoties enim tanta cum cautela deglutire conatur, ut cibos ad ſatietatem capere poſſit: nulla de ventriculo querela: nullus unquam vomendi adeſt conatus: excretiones omnes naturales rite procedunt, inſenſibili excepta perſpiratione: pulſus languet: marceſſit corpus: exhauriuntur vires. Equitatione vel deambulatione quotidie corpus exercet: mens ipſi alacris & hilaris eſt, niſi ingruente paroxysmo, qui ſemper a deglutiendi conatu incipit.

In hujus ſtatus principio vomitoria ex Ipecacuanha ſeptimanatim repetita, pilulæ gummoſæ, tinctura Helvetii, Rheum, Kina kina, elixir vitrioli, pluraque alia ſtomachica, ſicut & diæta apta, fruſtra in uſum vocata ſunt. Ad Bathonienſes ſe contulit fontes, ibique per tres menſes aquarum potu, ſapone Veneto, cinnabare Mercurii alcoholiſata, ſpeciebus diambræ, variiſque aliis ſub auſpiciis medicorum absque levamine uſus eſt. Inde reverſus, conſilio Medici hic

celeberrimi , ſequentia a tribus uſurpat ſeptimanis.

℞. *Tinctur. ſacr.* unc. 1. *ſpir. lavendul.* drach. ſs. m. f. hauſtus, omni nocte hora ſomni ſumendus.

℞. *Conſerv. abſynth. roman.* ſcrup. 1. *pulv. Ari*, gr. xij. *limatur. chalyb. opt.* gr. viij. *ſpec. diambr.* gr. iv. *ſyr. cortic. aurant.* q. ſ. f. bolus ſumendus mane & quinta pomeridiana, ſuperbibendo Aq. ſpadanæ hauſtum, quam bibat etiam pro potu. Nil vero ſolaminis ab eorum uſu percipit, quare tuum conſilium, omni qua decet urbanitate petit.

RESP.

MEditatus opinor morbum a ſumma glandularum ventriculi & inteſtinorum laxitate oriri, unde tam copioſa phlegmatis collectio & per ſuperiora tandem rejectio.

Præſcriptis medicamentis aptiora, vix poſſibile eſt excogitare.

Uſum tamen ſequentium ſuadeo: ſumat omni mane jejunus quinque pilulas A. hora ſexta, ſexta cum dimidia, ſeptima, ſesquiſeptima, octava, ſesquioctava, toties ſemper ſuperbibendo unc. ij. ſucci B. recens, in hunc finem, quotidie preſſi: ſicque periclitetur ſesquimeſtri ſpatio. Leydæ 17$\frac{2}{8}$36.

℞. *Aloes*

A.

℞. *Aloes lotæ puriſſ.* drach. ſs.
Bilis recent. Lucij piſcis gr. xv.
Croci gr. xij.
Myrrh. drach. j.
Sapon. Venet. drach. iv.
Terebinth. gr. ix.
M. ſ. a. f. Pilul. ſingul. gr. iij

B.

℞. *Herb. recentiſſ. Anonid.* m. j.
Boragin. m. ij.
Cochlear. m. j.
Diapens.
Eryng.
Fœnic. ana m. ſs.
Gramin. m. iv.

Bene lotas, ſciſſas, tere cum aq. pluviæ q. ſ. Dein preme magna vi prælo, ut ſint quotidie Succi recent. unc. xij.

XXVII.

ÆGRA temperamenti ſanguinei annos nata 36. & quæ duodecim in lucem edidit infantes, octo abhinc annis febre correpta fuit quotidiana per quatuor fere menſes: per id tempus de dolore capitis acuto præcipue conqueſta eſt: cortici tamen ceſſit febris, poſt ſe relinquens dolores rheumaticos, eruptioneſque ſcorbuticas, adhuc perſeverantes, mitiores vero poſt uſum ſuccorum antiſcorbuticorum, quos vere & autu-

mno præſcripſiſti; febris dein incertis intervallis ægrotantem invadere ſolebat, quam frigus ſuſceptum, vel evacuationes nimiæ, poſt partum (v. g.) uti tribus abhinc annis accidit, excitare ſolebant, quæ *cortice*, *rad. ſerpentar. theriaca*, & *ſale ſuccini* ſemper fugata fuit.

Menſis Julii 2. ann. 1735. poſt partum admodum difficilem, in quo infans transverſim in utero ſitus erat, doloribus, tribus poſtea diebus, evaneſcentibus, in febrim incidit ſuperiori deſcriptæ ſimillimam; corticem autem tunc exhibere nefas putabatur.

Poſt menſem elapſum dolorem in thoracis latere dextro, punctorium cum pulſu duro & reſpirandi difficultate percepit: repetitis autem venæ ſectionibus, & veſicatoriis brevi ſanata fuit: rediit tum iterum febris, eodemque modo ægram affligebat ac initio dictum eſt, hoc tantum cum diſcrimine, quod dum aerem ſpiret, ſenſum doloris moleſtum, & quaſi quid grave & pendulum in thorace foret, experiri ſoleat: unde adhæſionis cujusdam metus naſcitur.

Menſis Auguſti 20. poſtquam ſurſum & deorſum purgata fuit; electuario e *cortice*, *theriaca*, *ſerpentaria virginiana*, *ſale ſuccini*, & *ſyr. caryophyll.* Sicut & infuſo e *cortice peruviano*, *cort. aurant.* *gentian. ſerpentaria*, *ſemin. cardamom. min. Flor. chamomill.* & *croco* uſa eſt. Horum ope evanuit febris ſub finem Septembris: remanſit tamen corporis, præcipue abdominis, inflatio, quæ recedentis febris ſymptoma judicabatur. Thoracem vero nexilem brevi poſt induenti, ita protuberavit & intumuit abdomen, ut ſepti-

ſeptimum graviditatis menſem agere dixiſſes.

Huc uſque evacuationes menſtruæ rite procedebant, abdominisque tumor adeo enormis apparebat ut graviditatis ne vel minima erat ſuſpicio. Menſes ſtatuto tempore, circa medium ſcil. Octobris, redituros fruſtra ſperavit; ſubſtiterunt quippe per decem dies: aderant tum vertigines, nauſeæ, vomituritiones, aliaque graviditatis ſigna, quæ uſque ad nonum inſequentis Januarii perſeveraverant. Per totum illud temporis ſpatium, bolum e *calomel.* hora ſomni, ſequenti vero mane, infuſionem purgantem, vel *pulver. Cornachin.* undecies aſſumpſit, diebus vero intermediis pil. e *gum. ammoniac. galban. ſapon. ſal. tartar.* devorare ſolebat: horum ope imminutus eſt tumor: Decembris tamen decimo nono maſſam duram ſub umbilico percepit: hæc initio profunda videbatur, mole autem gradatim aucta ad ſuperficiem perrepſit. Medicis hinc orta eſt graviditatis ſuſpicio, quamvis menſes, ſtatutis periodis, fluere non deſiverint: horum quidem eruptionem ab elapſo menſe Octobris in hunc uſque diem, præcedit, per duos dies, aquæ coloris fuſci, evacuatio: menſtruus autem fluxus quamvis aliquando ſubſiſtere per diem unum vel alterum acciderit, debitis tamen periodis riteque coloratus redire ſolebat.

Januarii nono ægritudo & vomituritio, de quibus ſuperius, ceſſaverunt: motusque quaſi plumæ, in medio maſſæ, bis tactu perceptus eſt: increvit de die in diem maſſa ad duodecimum Aprilis; aquæ tunc, parturientibus uti evenit, erupuere,

& per

& per duos dies, parva licet quantitate, effluxerunt. Tum, inſtantis quaſi partus dolores ingruere, verſus maſſam non vero deorſum tendentes, & maſſam ſtringentes: perſeveravere per horas duodecim, & quotidie, per binas ſeptimanas, maſſa minime decreſcente, rediere: appropinquante menſtruorum tempore ſævire iterum inceperunt dolores deorſum pellentes, aquarum tamen expulſione copioſa imminuti: Junii 26. maſſam, ovi gallinacei magnitudine, tugurio involutam, abſque dolore extruſit; hujus ſubſtantia, poſt macerationem in aqua, nihil aliud videbatur eſſe, præter Membranam ſanguinem grumoſum continentem, & vi a parte quadam uteri, cui adhærebat, avulſam: omnia inſequuta ſunt ſymptomata, partum ſequi ſolita: allevatur abdomen, quando mammæ turgent lacte; hoc autem viam per uterum brevi ſibi quærit.

Julii 21. eadem rediit malorum caterva, tresque protruſit maſſas humore lacteo repletas.

Auguſti 18. majori copia quam antea aquam fuſci coloris demiſit.

Septembris 11. poſt ſimilem fluxum, abſque dolore emiſit iterum maſſam, cui ad latera adhærebant maſſulæ duæ albidæ, nucis avellanæ magnitudine, & figura renes æmulantes. Eodem die magnam quantitatem membranularum albidarum, rubrarum, nigrarum cum urina reddidit.

Præterea notatu dignum eſt ægram, a ſex menſibus, diarrhæa, ſingulo ſesquimeſtri ſpatio recurrente, affligi; unde quindecies de die alvum deponit; ſponte autem, poſt duos tresve dies, deſinit:

definit: alvus alias adeo ipſi aſtricta eſt, ut non niſi ope mannæ, vel cremoris tartari ſolvatur. Perſeverat adhuc tumor, mollior quidem, at non imminutus.

Quos aſſumit ſat bene digerit cibos, quamvis eorum appetentia non vigeat.

A tribus menſibus Sicera pro potu communi utitur. A menſe etiam Octobris, quotidie libras duas Aquæ Spadanæ, ad hunc uſque diem, ebibit.

Maculæ ſcorbuticæ, non amplius, ſicut in initio, ſuccis antiſcorbuticis cedunt, ſed eodem modo cutim defœdant.

RESP.

Hiſtoriam mali perpendi, unde cenſeo duplicem concurrere morbum, quippe malum obſtructa in abdomine viſcera tumorem producere, qui tamdiu adeo manifeſte apparuit; & præterea docent omnia quod in cavo uteri hæreat malum illud quod veſiculas generat membranoſas ſuperficiei matricis adnatas, ſuccis uterinis plenas, vario tempore inde avulſas, tumque niſu ſatis violento expulſas. Crebrum quidem id ſexui, & eo quidem difficilius, quod uterus ſemel vergens in productionem harum ampullarum novas regeneret, omnesque humores maternos conſumat in alimenta harum veſicularum. Moleſtiſſimum curatu deprehenditur quoniam fabricam degeneraſcentis uterinæ ſtructuræ vix arte emendare poſſumus, utut omnia tentemus. Reminiſcor laborum quos exantlavi ad ſuperanda heu fru-

ſtra

ſtra ſæpe hæc mala! ſi tamen arte non providetur, plurima ſane inde metuenda erunt. Quare omni ope niti decet ut tempeſtive præſens tollatur, avertatur futurum.

Quare optimum habeo hæc adhibere quæ ſequuntur. Primo, Aere ſicciore eoque tepeſcente utendum in parte ædium elatiore, auſtro expoſita, inter tabulata lignea.

Secundo, ſomno utendum pleniore, inchoando veſpere ante nonam, ſexta vero matutina evigilando, in lecto ſemper bene ſicco, inter ſiccata bene ſtragula.

Tertio, Mane ſtatim a peracto ſomno totum abdomen, qua id molle, diu ſed leniter perfricandum pannis laneis, aſperis, calidis, ſiccis. Perfricatio hæc ſtrenue converti debet in omnes verſus, ſurſum, deorſum, per latera, in orbem, in orbes contrarios, omni prorſus modo. Poſtquam hac frictione ita peracta ſpatio quadrantis horæ omnes meatus rite aperti, tum panniculum de Unguento A, debet oblini toti ventri, atque nova perfricatione adigi in cutim, ut evaneſcat prorſus; omne hoc opus repetendum veſperi antequam ſomnus capeſſatur: atque in ſedula quidem obſervatione hujus perfricationis princeps cenſeo adjumentum adverſus hoc mali.

Quarto, Quotidie hora ante prandium corpus acriter ſatis exercitandum eſt vectione, curru, cum equo, facta dum viſcera cibis vacua: idem quoque exercitii genus repetendum veſperi, poſt digeſtionem præcipue peractam, ut ita juvetur vis naturæ quo ſe liberet felicius excuſſo onere; ſed & toto præterea diei decurſu actuoſa vita eſto,

per-

peragendo negotia, quæ corpus magis fatigent quam animum laſſent.

Quinto, pro Potu communi recens mulſa optima, addito vini Gallici albi pauxillulo; hæc enim pulcherrime ſolvit & aperit, præcipue quidem ſi maceris pauxillum incoxit ſimul. Cibi ex farinoſis vegetantibus atque oleribus mollioribus tum carne recenti & fluviatili piſce petendi, ſæpe ſumendi, copia autem minori ſimul.

Sexto, Omnia hæc dum ita peraguntur, erunt etiam diligenter adhibenda remedia interiora quæ blande & efficaciter fundunt ſolvuntque tenacitatem glutinoſæ amurcæ quæ impacta hæret in iis veſiculis, ea tamen lege ne vaſcula impleta rumpantur, ſed ope eadem conſerventur potius; ſumma quippe patientia opus ad hæc, ne ultra lædantur vaſcula. Optimorum hoc ſpecimen eſto. Sumat mane jejuna hora ſexta tres Pil. B, ſorbeat ocius poſt tres uncias de potu C, id repetatur hora ſeptima, octava, nona. Eodem modo quo XII. Pilulas ita totidem uncias conſumat quotidie, ſic pergat agere donec vernus calor ſalubres virentium herbarum ſuccos largiatur, quibus dein ſapienter uti oportebit ad expugnandum ulterius morbum. Fontes ſpadani æſtiva tempeſtate boni erunt.

Scripſi Leydæ $17\frac{12}{2}37$.

A.

℞. *Unguent. Alth. comp.* unc. ſs.
Martialis unc. j. ſs.
Nervin. unc. j.
Olei Stillat. Lign. Rhod. gut. vj.
M.

℞. *Aloes*

B.

℞. *Aloes puriſ.* drach. ſs.
Bulb. Ari recent. drach. j.
Croci optim. gr. ix.
Galbani drac. i. ſs.
Myrrhæ drach. j.
Sap. Venet. drach. iij.
Terebinth. gr. vj.
M. F. Pilul. ſing. gr. iij.

C.

℞. *Rad. rec. conſc. & contus Anonid.*
Cichorei
Eryngij
Fœniculi
Petroſelini ana unc. ij.
Sal. Polychreſt. drach. ij.
Tartar. Vitriolat. dr. j ſs.
Decoctis cum aqua ſpatio ½ horæ adde
Semin recent. contus. Angelic.
Aniſi
Carui
Fœniculi ana dr. ij.

Ebulliant iterum parum, dein Decocti lib. IV. admiſce

Syrup. 5 *Rad. aperient.* unc. ij.

XXVIII.

XXVIII.

VIR eximie, immodico ita menſium fluxu laboro, ut erecta ſtare nequeam: tenues adeo ſunt, ut induſium, vel lintea parti applicata, vix tingant.

Grumos etiam ſæpiſſime egero. His ita debilitatur corpus, viresque exhauriuntur, ut lecto quaſi alligata ſim: & ni levamen quantocyus adferre digneris, brevi de me actum erit: faciei color, a chartæ epiſtolaris maſticatæ colore nullatenus differt: tabeſcit etiam corpus.

Medicus familiaris vini Gallæciani, & rubri gallici, ſicut & juſculorum nutrientium, ut vocat, uſum præſcripſit; accuſans, neſcio quam, frigiditatem vulvæ meæ, quamvis optime norit, me plurimos, ſummo licet ſemper cum labore, peperiſſe infantes.

Quinquageſimum jam ago annum, habitus corporis ſum laxioris, potius delicatioris.

RESP.

SUccincta morbi hiſtoria conſiderata, metuo ne, humores omnes corporis, per uteri canales debiliores & laxiores elabendo, hydropem inducant. Conſultum foret corpus quotidie, pannis laneis, *flannel* dictis, perfricare.

Diæta exſiccans inſtituenda: cibus e carnibus aſſatis eſto, cum vini gallæciani vel rubri hauſtu;

ſtu; pro potu vero communi lac vaccinum cu cinnamomum incoctum fuerit, commendo. Exulent potus theæ & coffeæ, ſicut & cereviſiæ tenuioris.

Omni trihorio diei, a mane ſcil. uſque ad veſperam, deglutiendæ ſunt tres pilulæ A. ſemper ſuperbibendo cochleare I vini medicati B. ſicque per ſex hebdomadas pergendum in ſpem ſalutis.

A.

℞. *Gumm. Ammoniac.*
Aſæ fœtid. ana drach. ſs.
Balſam. Peruvian. gut. vj.
Bol. Armen. drach. j.
Camphor. gr. vj.
Catechu drach. ij.
Lap. Hæmatit.
Maſtiches ana dr. ſs.
Sarcocoll. drach. j.
Terebinth. gr. xv.
M. F. Pil. ſing. gr. iij.

B.

℞. *Cortic. Capparid.* unc. ij.
Cinnamom. unc. iij.
Citrei flavi unc. ij.
Lign. Santal. Citrin. dra. iv.
Limat. Mart. recent. unc. ij.
Nucis Myriſtic. drach. iv.
M. f. Pulvis unde f. ſ. a. cum
Vini Rhenani pint. vj. Vinum medicat.

XXIX.

XXIX.

MUlier quadragenaria, corporis habitus obeſi & repleti, duodecim abhinc annis, ſubito valde perterrita fuit: ſequenti die colica flatulenta affligebatur: brevi tamen, vulgari methodo ceſſit malum; quotannis tantum rediens menſe Julii vel Auguſti: a duobus autem annis dolor dorſi, hypochondrii ſiniſtri, borborygmi, ſpirituum dejectio, ſyncope, ægram per aliquot menſes, fere absque intermiſſione, diſcruciaverunt: poſt equitationem, urinam nigricantem, nullum ſedimentum deponentem, reddidit.

Hyeme prægreſſa ſæviit iterum per quosdam menſes malum: urina, per id tempus, pauca, ſedes parcæ, tenesmo licet vexabatur continuo. Paroxysmo hoc finito, calculos exiguos, arenulasque rubras egeſſit. Poſt balneorum ex aqua tepida, & aquæ Pyrmontanæ uſum, urinam albeſcentem, ſanie rubida refertam, demiſit. Panni lanei, decocto calente chamæmeli, imbuti, lumbis circumducti, & ventriculo applicati multum ſolaminis attulerunt.

A duobus menſibus veſpere quotidie redit malum diris hypocondrii ſiniſtri & dorſi doloribus ſtipatum: per totum paroxysmi tempus frigeſcit corpus; hauſtus vini Xerani tepidi, decubitus in grabatulo ad focum, frictiones cum pannis laneis calidis, levamen adferunt, ſomnus irrepit, ſudores erumpunt, & expergefacta copioſe

urinam abſque dolore, licet quodam cum ardore, demittit. Dolet caput, caligant oculi: alvum raro deponit: fluxus menſtruus, licet dolorificus, ſtatutis tamen redit periodis: in ſævo paroxysmo ventriculus inflatur & contenti cibi vomitu rejiciuntur: plures in lucem edidit infantes, nullos tamen a ſeptem præteritis annis. Medici noſtrates vomitoria ex Ipecacuanha, enemata, pilulas gummoſas, ſalia volatilia, chalybeata, & opiata varii generis, præſcripſerunt: eorum etiam conſilio abdomen faſciis ſemper circumvolvitur.

RESP.

EXcuſſi hiſtoriam qua deſcribitur morbus Dominæ & re rite expenſa cenſui, quod triplex imprimis malum concurrat; videtur enim obſtruentis quid in ſyſtemate cœliaco & meſenterico obſidere vias, unde expedita hujus prohibetur actio: adeſt ſimul in nervorum ſyntaxi nimis mobilis agilitas & denique renum quoque officina Lithiaſi laborare creditur. Sanationi vero ex ſe ſatis difficili nihil magis obſtat, quam contrariorum ſimul requiſitorum repugnantia & neceſſitas.

Erit ideo temperandum ita auxilium ut ferri queat a ſingulis atque univerſis tamen prodeſſe. Conſulo igitur tantum motus corpori conciliet quantum ferre poterit; nihil enim magis exigitur ad omnia. Quin & neceſſarium quoque erit mane & veſperi abdominis mollia bene perfrica-

care pannis aſperis, calidis, ſiccis, quo haud aliud majus juvamen fert ad flatus atque oppreſſi ventris mala.

Vellem etiam commendatum uſum remedii A. ea quidem lege, ut inde caperet drachmam unam quater interdiu; mane hora ante jentaculum, una, iterum ante prandium hora, tertio quinta pomeridiana, denique ultimo hora ante cœnam, ſumatur ex oblato, ſtatimque ſuper ſorbeantur unciæ binæ de apozemate B. De victu præcipere quid gnaris nil attinet; id ſerio ſuadeo ut nona veſpertina cubans matutino ſurgat, parum interdiu quieſcat. Hæc ea quæ hyems admittit conſilia. Vere autem adſpirante, major a ſalubri herbarum vernantium ſucco ſpes. Interim laudata modo erunt uſu continuato adhibenda ſesquimeſtri priusquam cerni queat quæ in votis eſt emendatio. Leydæ 17$\frac{2}{1}$36.

A.

℞. *Croci* gr. xv.
Curcumæ drach. ſs.
Lap. Cancror. drach. j.
Mannæ Calabrin. unc. j.
Maſtiches drach. ſs.
Rhei. drach. j.
Succi Glycyrrh. inſpiſſat. unc. j. ſs.
Terebinth. drach. j.
M. f. a f. maſſa pulvere Liquorit. inſpergenda.

B.

℞. *Rad. Bardan.* unc. IV.
Eryngii unc. j.
Fœniculi unc. iij.
Parietar.
Scabioſ. ana m. j ſs.
Cum aq. font. decoct. per horam adde
Agrimon. Beton. Meliſſ. ana. m. ſs.
Ebulliant iterum parum, dein lb. iv. exhibe.

XXX.

ANnum jam ago 36, obeſa, non tamen robuſta; ex quo bis peperi, ſepties aborta ſum; cui malo præcavendo multa variaque aſtringentia medicamina adhibui; unde obſtructiones natas eſſe puto. A quinque annis utero non concepi: a tribus vero annis menſtrua vaga ſunt & incerta: duobus abhinc annis febre, vomitu & diarrhœa laboravi, qua ſanata, balneis & aquis Bathonienſibus per tres menſes uſa ſum: diu antehac colica frequenter infeſtabat: pleuritis etiam invaſit, cui ſanandæ, detractæ fuere unciæ ſexaginta ſanguinis ſpatio quadriduo; cui reparando, haud breve ſufficit tempus: en obſtructionis ni fallor, initium.

Menſe Decembris præterito, perculſa ſummo terrore in icterum incidi: actum tunc de me fuiſſe arbitrabantur Medici: convalui tamen; at menſes penitus ſubſtiterunt. Bathonienſes conſuluerunt

aquas;

aquas; ab harum autem potu intumuit corpus, nec mihi, utpote hydrope laboranti, congruere exiſtimabant: balnea ſemel experiri volenti, deperiit artuum uſus & motus.

A purgantibus per aliquot menſes aſſumptis detumuit abdomen: nervos a diuturniori eorum uſu debilitatos percipiens ab iis abſtinui: ſicque pedetentim redintegratæ ſunt vires, & ſanitas ab octo jam menſibus reſtaurata eſt. Nitida & ſucculenta videor: ſomnos dulces capio: viget utcunque appetitus, flatibus licet diſcrucior: menſe Februarii prægreſſo fluxerunt menſes, exinde vero ceſſaverunt, iterumque incipit abdomen intra & ventriculum tumor perdurus, quaſi utero geſtarem, ventris autem infimæ partes, omnes molles ſunt: veſperi tument aliquantum malleoli: ſitis quamvis non urgeat, perplacet mihi tamen potus ſiceræ: urinam congrua quantitate reddo, alvumque placide bis terve de die depono.

Si a conſpectu mei rectiorem fore ſententiam tuam arbitreris, libere dicas, & trans mare currens ad te veniam.

RESP.

Hiſtoria morbi attentius perpenſa ſequentia commendo.

Cibus eſto exſiccans, potus vero ſicera, vel cerevifia primaria. Corpus, quantum ferre poteſt, exercendum. Veſperi hora nona decumbendum. Mane & veſperi, abdomen, præcipue ubi tumor apparet, ſemihoræ ſpatio fortiter perfricandum

pannis laneis, probe ſiccis: inde boni multum ſperandum.

Omni trihorio diei deglutias velim tres pilulas A. ſemper ſuperbibendo cochlearia duo liquoris B. ſi hæc religioſe obſerventur trimeſtri ſpatio ſumma ſpes eſt reconvaleſcendi.

A. ℞. *Aloes optim.* drach. j.
Bulb. Ari Recent. drach. ij.
Ol. Stillat. Junip. gutt. x.
Sapon. Venet. drach. iij.
Terebinth drach. ſs.
Trochiſch. de Myyrh. drach. ij.
M. F. Pil. gr. iij.

B. ℞. *Aq. Stillat. Rectificat. Junip.* lb. ij.
Rob. Baccar. Junip. drach. iv.
Sal. Polychreſt. drach. ij.
Spir. Junip. drach. iij.
Tinct. Contrajerv. drach. vj.
M.

XXXI.

Dilecta mihi filia annos undecim nata, procera non autem obeſa, poſtquam variolas & morbillos paſſa eſt, optima gaudebat valetudine ad octavum uſque ætatis annum: tum vero febre tertiana, ineunte vere correpta fuit, quæ Corticis pulveri ter cedens, rediensque toties, ad menſem uſque Auguſti perſeveravit, penitus vero ceſſavit poſt uſum corticis cum vino Xerano infuſi: proximo iterum rediit vere: vomitoriis vero,

ro, & infuſione Florum chamæmeli brevi fugata: tertia demum vice verna tempeſtate invaſit, vomitoriis & cortici rebellis; ceſſit autem ſex cochleariis ſucci petroſelini, cui ſpiritus vini cochlearia duo admixta fuere, quæ quotidie per ſeptimanam aſſumpſit. Tumuit deinde facies, ita ut labia aperire vix poterat: blandorum autem purgantium ope tumor poſt menſem evanuit.

Menſe Maii ſerum lactis caprini commendarunt Medici. Ruri autem, a frigore intenſo forſan, odontalgia crudeli divexata fuit: collecta in gingivis materies ad ſuppurationem ducta, viam ſibi fecit infra maxillam; parte vero brevi ſanata, ſero lactis caprini ad menſem uſque Auguſti uſa eſt. Domum denique revertentem idem invaſit malum, aperturam in eadem parte nactum. Mercurii doſes quinque aſſumpſit & purgantia quædam lenia, rurſusque pars feliciter perſanata eſt. Noviſſime tandem ſub maxilla intumuit glandula, mobilis adhuc neque parti adhærens; oculus lateri eidem correſpondens valde inflammatus, & tumefactus eſt, doletque mane magis quam veſpere. Venæ ſectio, purgationes repetitæ, fontanella in brachio ſecta non juvant. Glandula non niſi tactu compreſſa dolet; Dentes de quibus conqueſta eſt, carie tentantur.

RESP.

QUo intentiore animo morbum Domicillæ excutio & perpendo, eo magis videtur mihi, quod crebræ tertianæ verna tempeſtate reverſæ, induxerint cacochymiam ſanguini quæ cortice peruviano ſuppreſſa quidem non ſanata fuit. Hinc etiam fixata radice anniverſaria jam ad vicem tertiam febris. Creditur & hinc etiam humores ſeroſos, glandibus proprios lenteſcere atque vergere in coagula circa partes, ubi imprimis ipſæ hærent glandulæ, ad oculos, genas, maxillas. Inde jam univerſum corpus male afficitur vagis variiſque doloribus.

Hac rerum conditione optimum fore judico, ut omni ope conemur viſcidum lentorem humorum attenuare, obſtructa vaſa expedire, ſicque emendare firmatam dudum ægritudinem, quæ aſſidue repullulat. Eo propoſito commendatum velim ut quotidie mane vacuo ventriculo inſtituatur frictio abdominis pannis laneis, ſiccis, calidis, ſemihoræ ſpatio: quo tollantur viſcerum obſtructiones. Dein Tempora, Facies, Cervix, Collum, maxilla, loca circa aures pariter fortiter & diu perfricanda ſimilibus pannis. Corpus omni motus genere exercitandum eſt, ambulationis, ſaltationis, aliiſque; quo magis, eo quidem conſultius, ut ea ratione ſanguis motu muſculorum incitatus promptius agat. Quum vero ſemper perferre in his caſibus Syſtema Hepaticum affectum pateret, imprimis neceſſarium erit concretam ibi materiem funde-

re

re atque in exitum deducere. Id præſtat ſolvens herbarum ſuccus quotidie ſesquimenſis ſpatio potatus. Igitur mane quotidie poſt frictionem peractam bibat hora ſeptima, octava & nona, ſingulis vicibus tertiam partem de ſucco A. quotidie recente, qui ut melius operetur, ſumat veſperi cubitum itura tres Pil. B. Toto autem tempore quo bibit ſuccos oportet leni ſed aſſidua deambulatione exercere corpus, ut in uſu acidularum fieri conſuevit. Veſperi mature omnino cubandum neque frigori veſpertino exponendum corpus quin & ſomno indulgendum pleniori.

Cibi faciles concoctu, ſolidiores tamen, ter in die uſurpandi. Jentaculum ex pane biſcocto, mane poſt ultimam doſin ſucci: prandium & cæna ex modo dictis, vitandum tantum ea quæ aere ſiccata, indurata fumo, aut multa muria condita ſunt. Fructus horæi bene maturi mitesque, olera mollia, herbacea, lac recens, ſerum lactis quandoque proderunt. A prandio & a cœna conferet pauculum vini bibere ad robur præſtandum ventriculo. Leydæ 17 $\frac{16}{4}$ 36

A.

℞. *Recentiſs. Agrimon.*
Bellid. Pratens.
Chærophyll.
Endiviæ
Fumariæ
Graminis ana M. j.

Minutiſſime ſciſſis & contuſis exprime ſuccum prælo quem omni mane recentem exhibe.

℞. *A-*

B. ℞. *Aloes puriſs.* gr. xv.
Borac. gr. vi.
Cremor. Tartar. gr. ſs.
Sal. Polychreſt.
Tartar. Vitriolat. ana. gr. vi.
Terebinth. gr. iij.
M. f. s. a. Pil. Sing. gr. iij.

XXXII.

DOmina Nobilis, delicatioris corporis texturæ 41. annos nata, numeroſæ prolis mater, a pluribus annis dira vexatur tuſſi, expectoratione copioſa, ab hectica tamen immunis. Negotia domeſtica alacriter peragit.

Quinque abhinc annis ſeptimeſtrem peperit infantem, exinde vires debilitatæ ſunt & valetudo labefactata. Sequenti anno menſium fluxu immodico correpta fuit: convaluit tamen, & tuſſis videbatur poſtea imminuta. Sesquianno abhinc diarrhœa, Sudores, appetitus proſtratus ingruerunt, tuſſisque ſævior invaluit: ab his tamen malis brevi liberata priſtinam videbatur recuperaſſe ſanitatem: tuſſis licet mitior, corpus tamen marceſcit.

Vere proxime elapſo, frigidiori aëri nimis expoſita, dolorem in capite, cervice, & brachio dextro perſenſit. Emetica, veſicatoria, fotus emollientes & attenuantes, frictiones cum pannis laneis ſiccis, multum levaminis attulerunt; remanet autem in brachio adhuc aliqualis dolor. Ab aliquot ſeptimanis cibos male digerit: nocte

præ-

præcipue pejus ſe habet: duritiem quandam, & motum quaſi embryonis nunc in hac, nunc in illa abdominis parte percipit: alvum raro deponit: dolores vagos & fugaces in cervice & thorace experitur: Tuſſis autem, mane ſolummodo moleſta.

Catamenia fere evanuerunt: horum quicquid remanet, coloris eſt nigricantis, nunquam urget ſitis niſi nocte dum ægritudines & calor inquietant: a laxitate nimia gingivarum, in alveolis ſuis vacillant dentes.

Vomitoriis frequenter utitur. Horum ope magnam phlegmatis viſcidi copiam, cum levamine rejicit. Corpus domi continuo exercet, & cœlo favente equitat.

RESP.

METuo valde ne malum Dominæ pendeat a debilitatis viſceribus, hinc turbata prorſus coctione, unde lenta pituitæ accumulatio & actionum vitalium impedimentum. Princeps ad hæc remedium cenſeo, ſi mane vacuo ventriculo hora ſeptima, octava, nona, in lecto ſumeret ſingulis vicibus quinque Pilulas A. & ſtatim biberet ſuper his uncias IV. lactis calidi, miſti cum æquali portione Aquæ Spadanæ de fonte Pouhon. Eo peracto abdomen univerſum perfricandum leniter quidem, ſed ſpatio tamen quadrantis horæ pannis aſperis, calidis, ſiccis. Dein exercitatio equitationis commendatur, quo crebrior eo quidem melior. Brachium affectum & Cervix ſimiliter perfricanda erunt; proderit etiam ſemel in hebdomade veſicatorium applicare brachio

chio affecto, id modo horis duodecim ibidem detinere, tum ſtatim conſolidare, atque id ita repetere poſt octo dies uſque in quartam vicem: Hæc ea ſunt quæ meditatus potui ad hanc rem proferre. Faxit Deus ut proſint. Leydæ $17\frac{6}{1}36$. A.

℞. *Balſam. Peruv.* drach. ſs.
Bulb. Ari drach. j.
Curcumæ drach. ſs.
Myrrhæ drach. j.
Opopanac. drach. j. ſs.
Sap. Venet. drach. iij.
Terebinth. drach. ſs.
M. f. Pil. gr. iij.

XXXIII.

JUvenis annos circiter quatuordecim natus, temperamenti ſanguinei, ab initio Auguſti ultimo elapſi, raucedine, tuſſi, & dyspnœa laborat. Malum originem duxiſſe a frequenti natatione, & mora diuturniori in frigida, æſtate prægreſſa, arbitramur. A longo jam tempore, adeo ſæviunt tuſſis & aſthma, ut noctes fere integras ſedens ad focum ducere coactus ſit. Accerſitus, tredecim abhinc diebus, potionem præſcripſi purgantem, quæ validius licet operationem exercuit, inde tamen levamen percepit; tabellas pectorales, & linctum deinde exhibui. Decimo tertio hujus menſis Dn. K. Medicinæ Doctor ad ægrum advocatus ſequentia commendavit. Mittatur ſanguis e bra-

brachio ad uncias vij., vel viij., craſtino mane; applicetur Emplaſtr. Epiſpaſtic. magnum inter ſcapulas veſperi; & bibat ex aqua & lacte p. æ. Miſtis. ℞. *Pilul. Ruf.* drach. ſs. *Pulv. Milleped.* drach. 1. *Succi Radic. Scillæ recens preſſi*, *Ol. Chemic. Aniſi* ana gutt. vi. *Sal. Volatil. Succin.* ſcrup. ſs. *Oxymell. ſcyll.* q. ſ. f. pil. magnitud. commun.; quarum capiat iij., omni nocte hora ſomni, ſuperbibendo unciam 1. vel unc. J. ſs. decoct. pectoral. Ab unica harum pilularum doſi adeo violenter alvum ter depoſuit, ut ab earum ulteriori uſu abſtinere conſultum duxit Medicus: ab epiſpaſtico etiam abhorruit æger, ejusque applicationem ſinere noluit. *Lohoch Fulleri* commune addito *ſpermate ceti*, præſcriptum denique, & V. S. die lunæ præterita iterum celebrata fuit. Peripneumonia laborare ægrum judicavit medicus. Paroxysmi jam miteſcunt, nec adeo feri ſunt; quod rejicit phlegma concoctum videtur, ejusque quantitas imminuitur. An febris ſymptomatica ſit vel hectica ſtatuere nequeo; peſſima heu vereor!

RESP.

Metus eſt ne diuturna natatione (quæ in hiſtoria præmitti debuit ſed omiſſa fuit) in frigida, nervi Diaphragmatici læſi ſint in ſua functione; hincque malum aſthmatis. Id vero vitii genus haud facile percuratur poſtea, quod manifeſtum vel inde habetur quod validis adeo remediis perſtat malum rebelle & pertinax.

Crediderim periclitandum eſſe ſedulo, an Equitatio valida, quotidiana, diuturna, vacuo ventricu-

culo facta, adjutura ſit! ego ſic cum fiducia ſentio. Hinc eam pro palmario remedio commendo; interim nervis amica laudanda. Quare ſuadeo capiat omni trihorio tres pilul. *A.* ſuperſorbens ocius uncias ij. liquoris. *B.* quæ omnia trimeſtri acta ſpatio multum boni promittunt. Deus ratum velit.

A.

℞. *Aſæ fœtid.*
Bdellii
Caſtor.
Galban.
Myrrh.
Opopanac.
Ol. Stillat. Succin.
Sal. Volatil. Succin. ppti ana dr. j. ſs.
Terebinth. gr. xv.
M. f. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Aq. Stillat. Meliſſæ*
Rutæ
Roſmar. ana unc. vj.
Tinct. Succin. unc. ij.
Myrrh. dr. iij.
M.

XXXIV.

XXXIV.

NObilis ſexagenarius, a ſex vel ſeptem annis motibus ſpasmodicis in uno faciei latere affligitur; accedit etiam dolor in maxilla peracutus, & copioſus ſalivæ effluxus: perſeverat paroxysmus per dies aliquot, pluresque horæ ſpatio patitur inſultus: per hebdomadas quasdam ab iis omnino immunis eſt æger: ſectæ ſunt, in dorſo & inter ſcapulas, fontanellæ duæ adhuc fluentes, plurimaque aſſumpſit cephalica & antiſpasmodica medicamina, avulſique ſunt omnes dentes in eodem latere. Sed omnia hæc fruſtraneo peracta ſunt cum ſucceſſu. Viget appetitus, neque ab aſſumptis cibo & potu male ſe habet.

RESP.

COnſideratio attenta Mali deſcripti facit ut putem conſultiſſimum fore ſi nobilis æger hæc faciet.

1. Veſperi ſemihora ante ſomnum inſtituat balneum pedum ex aqua ſimplici, dulci, poſtea partes fotas ſiccatas perfricet pannis laneis; deinde dormiat.

2. Mane ſemper caput lavet aqua frigida; deinde & illud curet perfricandum.

3. Biduo ante lunam novam & plenam bis adeo in menſe ſumat mane hora ſexta pulverem A. ut purgetur ſatis fortiter ad eradicandum malum;

lum ; eo die ſe domi contineat , vivat ſobrius.

4. Cæteris diebus menſis ſumat quotidie ter in die hora ante jentaculum , prandium , & cœnam tres pilulas B. novem ita quotidie, ſuperbibendo unciam 1. de liquore C. Hæc ita peragat per tres menſes in ſpem levaminis a minaci malo.

A.

℞. *Agaric.* gr. viij.
Reſin. Jalapp. gr. v.
Scammon. gr. vij.
Turbith. Mineral. bene ppti gr. j.
Sacchar. puriſs. gr. vj.

M. F. Pulvis tenuis diu terendo in mortario vitreo.

B.

℞. *Gumm. Ammon.*
Aſæ Fœtid.
Bulb. Ari Recent.
Sap. Venet.
Myrrh.
Succin. ppti
Terebinth. ana drach. j.
M. F. Pilulæ ſing. gr. iij.

C.

℞. *Aq. Stillat. Sambuc.*
Majoran.
Roſmarin.
Rutæ
Salviæ
Spir. Meliſſæ ana unc. ij.
Tinct. Caſtor.
Succini ana drach. ij.
M.

XXXV.

XXXV.

FÆmina nobili ſtirpe oriunda quæque annum jam agit quadrageſimum, optimi aliunde corporis habitus, niſi quod febribus ſæpe repetitis, multum debilitata, levibus poſtea nervorum morbis aliquatenus obnoxia remanſit.

A decem circiter annis alvum deponere nequit niſi ope laxantis medicaminis: neque Medici noſtrates huic incommodo adhuc mederi potuerunt. Fœces nunquam induratæ ſunt, alvumque abſque dolore exonerat; quamvis per tredecim aliquando dies, libere & laute licet comedat, alvus maneat pertinaciter aſtricta, nullam inde perſentit moleſtiam, præter repletionem & ſomnolentiam quandam. Cephalalgia hæreditaria divexatur; hanc frigus ſuſceptum, vel minimus in non naturalibus error excitat; incipitque aliquando ſtatim ab alvo exonerata, quæ excretio, tunc ſolummodo, placide & abſque moleſtia peragitur; ſequitur aliquando levis diarrhœa. Obſervavit inſuper ægra, quamvis per plures dies alvum non depoſuerit, dolorem capitis non invadere illo tempore potius quam alio. Diſpoſitionem hanc ab avo traxiſſe ſuſpicatur: is enim cephalalgia per totum vitæ curriculum laboravit, alvo autem libera fruebatur: e contra avia a cephalalgia immunis, aſtrictione alvi cruciabatur. Jam,

Quæritur an a defectu *facultatis expultricis*, vel a defectu motus periſtaltici inteſtinorum pen-

deat malum? an malum proprie dici poſſit, *conſtipatio alvi;* cum ægra neque macilenta ſit, neque vinis auſteris, aut diæta aſtringente unquam uſa ſit, aut morbis, aſtrictionem alvi inducentibus, quales ſunt *paſſio iliaca*, *colica Pictonum*, unquam obnoxia fuerit? an non fibræ inteſtinorum muſculares debilitatæ ſint, a nimia ſcil. Diſtentione: quod fieri ſane aliter nequit, cum ægra copioſe & liberaliter licet comedat, per tredecim tamen dies alvum non deponat? an ſphincter ani culpandus ſit.

Notandum denique eſt minimam purgantis doſim ſufficere ad laxandam alvum, neque ægram enemata diutius quam par eſt, retinere, ultimo tantum, quod e decocto florum chamæmeli & oleo compoſitum erat, excepto.

RESP.

RE perpenſa, opinor nihil mali in eo quod rarius deponatur alvus, nihilque inde metuendum; Robur inteſtinorum, expedita venarum lactearum ora, perſpiratio liberalior, hanc corpori conditionem laudabilem ſane nec turbandam temere per medicamenta effecerunt. Id omnino liquet vel inde, quod a copioſo alimento, rara alvi excretione, non gravis ventri tumor, durities, moles, pondus adſit. (*) Cæterum provectior

(*) Hocce Symptoma explicuit Boerhaavius exemplo ab illis hominibus deſumto qui loca ſub Æquatore jacentia petunt; hi enim triplo plus ſolito comedunt, alvum autem rariſſime ſolvunt. Idem Britannis in Italia peregrinantibus ſæpius accidit.

ctior ætas certo id de quo jam Domina conqueritur, mutabit. Unicum quod tuto commendare auſim, erit ut ſumat mane hora ſeptima, ſemihora poſt, hora octava & ſesquioctava unciam unam de potione hac per ſpatium ſex hebdomadum.

A.

℞. *Aq. Stillat. Cichor.*
Fumar. ana unc. vij.
Mannæ optim. unc. j.
Sal. Prunell. drach. j.
Syrup. Cichor. drach. j.
Pulp. Tamarid. drach. x.
M.

XXXVI.

LÆta, ſi valetudo, heu! nimium labefactata ſineret ipſa ad te confugerem: ex literis autem, & ex iis quæ viva voce ſciſcitanti tibi enarrabit Dominus quem ad te mitto, de morbo cum quo jam conflictor judicium & medelam te ferre poſſe ſpero.

Ad vigeſimum uſque ætatis annum ſat proſpera fruebar ſanitate: ſæva tum correpta fui febre, cui debellandæ, magnam aſſumpſi *corticis* copiam; exinde vero ad hunc uſque diem *Menſes* penitus ſubſtiterunt: inde etiam diutina inſultuum hyſtericorum ſeries, quos mœror immodicus auxit. A

diuturnitate morbi, & ab evacuationum omnium naturalium totali ſuppreſſione corpus valde emaciatum eſſe facile conjicies; (*a*) ciborum nihilominus viſcidorum & graviſſimorum appetentia perpetua eſt, (*b*) quos brevi poſt iterum vomitu rejicio: quod etiam accidit poſt aſſumptos cibos concoctu faciles: in thorace & viſceribus abdominis dolor continuus diſcruciat: ad ſtomachum durum quid ac nodoſum percipio. Medici familiares

(*a*) Cum hanc partem epiſtolæ legeret Boerhaavius demiratus plurima ſciſcitabatur de frequentia urinæ reddendæ, de alvi excretione, de fœcum colore, conſiſtentia &c. Quibus reſponſum eſt ſemel in octiduo veſicam & alvum levare ſolitam eſſe; urinam eſſe ſtraminei coloris ac fœtidam; fœces pernigras eſſe ac fœtere; ante ſemiannum ſubalbidas ſæpius excreviſſe, nunquam vero ex illo tempore niſi febre quadam quæ recurrit ſatis vehemens poſt ſex menſes; nigras fœces eſſe duras, albas e contra ſolutas ac fluentes. Vicem harum excretionum nunquam ſupplet ſudor; ægræ enim craſſis eſt ſicca ac hectica.

(*b*) Nullum erat edulii genus tam durum aut grave quod non comedebat ac magna quidem quantitate; vix vero ſemihoram retinuit quin per vomitum rejiceret ſicque de novo eſuriret. Potulenti quid interdum diutius reſtabat, minima vero quantitate omniſque vini aut ſpirituoſi expers; aliter enim ſtatim evomebat. Nullus tumor externe apparet, ſtrictius potius corpus videtur, ac Ægra duri quid & compreſſi ad ſtomachum ſentit. Medicamenta quam plurima incaſſum tentavit; ſola V. S. ſæpe ac parva quantitate inſtituta parum ſublevavit: hæc vero dudum omiſſa eſt præ ſumma qua laborat debilitate.

liares morbum dicunt eſſe atrophiam nervoſam, a glandularum totius corporis obſtructione ortam. Ciborum aviditatem, ſuſpicor famem eſſe caninam, quamvis dicant eam procedere a depravatis ventriculi ſuccis, quos quidem valde acidos eſſe ipſa experior. Statum meum funeſtum eſſe vereor, & ni opem cito ferre poteris, ſpem omnem abjiciam.

RESP.

OMNI qua poteram animi attentione, hiſtoriam morbi ſingularis meditatus & demiratus repono.

Vero ſimillimum eſſe vim digeſtivam ventriculi & viſcerum validiſſimam eſſe; unde nutritionis materies ita attenuatur ut per vaſa interna facile pellatur, brevique poſt per diaphoreſim diſſipetur; hinc in iisdem viſceribus humorum acrium accumulatio, ingeſtorum iterum cita digeſtio, partiumque nervoſarum, ſtatim atque materies digerenda deficit, corroſio.

1. Itaque conſulo ut nobilis ægra, tribus ſucceſſive diebus, cum regimine ſumere velit vomitorium A.

2. Omni trihorio diei deglutiendæ ſunt tres pilulæ B. ſtatim ſuperſorbendo Uncias duas decocti C. calide, incipiendo quarta die ſicque quotidie pergendo.

3. Omni mane poſt ſomnum, abdomen univerſum perfricandum ſemihoræ ſpatio pannis laneis calidis, ſiccis.

4. Omni veſpere, ſedeat ita ad focum, facie ab igne averſa, ut incaleſcant partes ubi renes ſiti ſunt, tum harum partium cum pannis laneis, inſtituatur frictio lenis, dein unguento D. inungantur opime.

5. Conſultiſſimum erit, pane biſcocto, communis loco, ad paſtus veſci.

6. Potus optimus erit aqua pura, cocta & melle ad gratum ſaporem temperata: nil enim efficacius excrementorum duritiem emollit.

Hæc ſesquimeſtri ſpatio ſedulo peracta, ſalutifera fore puto.

Leydæ $17\frac{3}{10}37$.

A.

℞. *Rad. Ipecacuan.* ſcrup. ij.
F. Pulvis qui infundatur vaſe clauſo tota Nocte cum Vin. Gallic. Alb. unc. ij. Mane liquori colato admiſce
Oxymell. Scillitic. drach. jv.

B.

℞. *Aloes Succotrin.* drach. j.
Gumm. Ammon. drach. ij.
Myrrhæ drac. j. ſs.
Sapon. Venet. drach. jv.
Sperm. Ceti. drach. j.
Terebinth. drach. ſs.
M. F. Pilulæ. gr. iij.

C.

℞. *Flor. Alth.* p. iij.
Fol. Alth. m. iij.
Rad. Alth. unc. ij.

Cum

Cum aq. Decoct. per horam. adde
Semin. Contus. Anethi
Angelic.
Aniſi ana unc. j.
Mellis optimi unc. ij.

Stent iterum vaſe clauſo per horas duas in digeſtione fere fervida ſine ebullitione tamen. Dein lb. jv. exhibe.

D.

℞. *Unguent. Martial.*
Nervin. ana unc. j.
Ol. Scorpion. drach. jv.
Vitelli Ovi. drach. j.
M. S. A. F. Linimentum.

XXXVII.

JAM quinquageſimum quintum ætatis annum adimplevit Nobilis æger, qui a ſeptem circiter annis vomitu correptus ſanguineo, magnam rejecit ſanguinis coagulati copiam, imo & per ſedes egeſſit. Temperamento ſat laudabili, ad id uſque tempus, gaudebat; ideoque opipare ſemper vixit, carnibus ſucculentis veſcens, vino liquoribusque ſpirituoſis, ſæpiſſime ad ebrietatem uſque, nimis libere utens. Brevi ceſſavit ſanguinis vomitus, atque per annum fere integrum ſat bene valuit: tum vero dolor & diſtentio hypochondriorum invaluit, quibus miſere, per duos aliquando dies, diſcruciatur; flatibus autem ſur-

ſum vel deorſum erumpentibus ab iisdem liberatur; redit attamen a ſex annis bis vel ter in ſeptimana, idem malum: urina quoad quantitatem & qualitatem optima videtur: alvum autem omni triduo vel quatriduo, imo ſemel tantum in hebdomada, & tunc parce admodum, deponit. A ventriculi flatulenta diſtentione, ſicut & ab alvo aſtrictiore malum omne pendere putat: ad hoc autem incommodum ſublevandum, Elixirio uſus eſt purgante, Rheum etiam maſticare ſolebat, plurimaque alia ejusdem generis medicamina aſſumpſit, ſed absque levamine; quamvis enim initio opem ferre videantur, ſtatim atque eorum actio ceſſat, effectus quoque deſinit. Appetitus vagus & incertus eſt: aliquando enim ſi forte fortuito plus ſolito comedat, ventriculus flatibus diſtenditur, neque ſublevatur donec contenta vomitu rejiciuntur. Animadvertit inſuper æger *penem* nunc ad unum, nunc vero ad alterum latus, absque dolore tamen, retrahi, agitatio quævis ſive corporis vel animi violenta, malum invehit. A diuturnitate morbi marceſcit corpus, ab aſtrictione etiam alvi tument & dolent hæmorrhoides.

RESP.

CAſum deſcriptum attente conſideravi, unde conſultiſſimum fore credo ſi Nobilis æger vellet ſequentia tentare. Vacuo ventriculo quater de die ſumat quinque ſimul Pilulas ad literam A. deſcriptas, hora ante jentaculum & prandium, quinta pomeridiana & hora ante cænam: poſt

poſt has ocius ſuperbibat uncias tres decocti B. exercitia moderata valde proderunt. Hæc vero in uſum trahenda per ſex ad minimum ſeptimanas in ſpem meliorum.

A.

℞. *Balſam. Peruvian.* drach. ſs.
Maſtich. drach. j.
Myrrh. drach. ij.
Sap. Venet. drach. iij.
Succi Glycyrrh. inſpiſſat. drach. ij.
Terebinth. drach. ſs.
M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Flor. Althea*
Conſolid. maj. ana. p. ij.
Fol. Althea
Parietar.
Scabioſ.
Virg. Aur. ana. m. ij.
Rad. Glycyrrh. unc. j.

coque in aqua communi per ſemihoram - dein Decocti lb. iv. per pannum preſſas exhibe.

XXXVIII.

ANno ætatis ſeptimo Nobilis ægra febre, tuſſique feroci Phthiſim minitante laboravit: poſt ſex autem menſes convaluit: dein vero Chloroſis invaſit, qua durante, chartas furtim

ita

ſta devorare ſolebat, ut inde vires multum dejectæ fuerint: aptis tamen medicamentis relevata, licet non penitus ſanata ab omnibus ægritudinibus fuit. Decimo tertio ætatis anno mane cum ſurgeret, ſyncope correpta in terram decidit, ibique immota per aliquod tempus remanſit, antequam ad ſe rediiſſet.

Quatuordecim poſtea diebus erecta alterum inſultum paſſa eſt, ſtatim atque paroxysmo corripitur, deperit omnino viſus, atque eodem inſtanti decidit; ſub finem vero paroxysmi luctatur quam maxime, ſpuma circa os apparet, ſenſusque & memoria, non niſi diu poſt loquelæ uſum recuperatum, redire ſolent; de capitis perturbatione, artuumque dolore, quaſi verberibus cæſa fuiſſet, per duos poſtea dies conqueritur; motum in abdomine inſolitum perſentit, fœcesque ipſa invita aliquando excernuntur: nulla inſtantis inſultus ſigna percipit; redeuntque paroxysmi incertis periodis; ſemel aliquando bimeſtri ſpatio, ter aliquando intra quatuordecim dies, nunquam vero bis eodem die invaſerunt.

Sæpiſſime etiam manus ita convelluntur ut nihil retinere poſſit; tum pro momento, perit ſenſus omnis, nullus autem inſequitur paroxysmus. Accedunt tandem per intervalla, ſtrangulationes hyſtericæ, lipothymiæ, nervoſique affectus. Menſtrua ſemel in menſe, incertis tamen diebus, & quantitate nimia erumpunt.

Sequentia adhibita fuere medicamina. *Sal jovis, viſc. quercin. extract. & tinctura hellebor. nigr. Radix & Tinctura valerian. ſylveſtr. Caſtor. Sal. ſuccin. Limatur. ſtanni, Gum. ammoniac. Galban.*

Crocus.

Crocus. fontanellæ a pluribus annis fluentes, balnea e frigida: ſed omnia hæc effectu deſiderato caruerunt.

RESP.

DIligentiſſime perpendi caſum deſcriptum; unde opinor inſultus ortos eſſe a defectu & penuria ſpirituum animalium poſt ſanatam febrem; & cum optima quæque tum generica tum ſpecifica fruſtra adhibita fuere medicamenta, rectiora iis invenire moleſtiſſimum erit: ſerio tamen ſequentium uſum commendo.

Omni trihorio diei ſumat nobilis ægra cochleare unum vini medicati A. immediate ante paſtum: ſicque pergat bimeſtri ſpatio: exercitatio interim corporis multum proderit.

A.

℞. *Cortic. Tamariſc.* unc. iij.
Cinnamom. unc. ij.
Limat. Mart. rec. unc. ij. ſs.
Radic. Contrajerv. drach. ſs.
Serpentar. Virginian. drach. j.
Pæon. Mar. drach. iij.
Valerian. Sylveſtr. drach. jv.
Semin. Dauc. Cretic. drach. vj.

M. F. Pulvis groſſus unde f. ſ. a. cum Vin. Rhen. generoſi lb. j. ſs. Vinum Medicatum.

XXXIX.

XXXIX.

HYpochondriacus qui ſexageſimum ſecundum ætatis annum ſuperavit, hepatis, ſplenis, ventriculi, meſenterii, uno verbo, viſcerum omnium obſtructione laborat; tanta inſuper copia humores acidi & acres in ventriculo accumulantur a triginta jam quatuor annis, ut inde reſpiratio difficilis & anheloſa fiat: pruritus per totam cutem tantus eſt, ut ad hunc ſedandum, unguibus ſcalpere ad ſanguinis uſque effuſionem cogatur: doloribus rhematicis, licet non valde exquiſitis, per univerſum corpus, ſicut & alvo aſtrictiore divexatur. Tota hæc malorum ſeries ægrum jam 34. annos afflixerunt. Morbum male tractatum fuiſse vel inde patet, quod non niſi a quatuor menſibus medici hic celeberrimi invenerunt cauſam omnium malorum nil aliud eſse præter enormem illam copiam humorum acidorum qui in ventriculo ſcaturiunt; ante illud tempus ad Aſthma tantum attendentes, huic mederi conabantur, minime cogitantes aſthma ſymptomaticum ſolummodo fuiſſe; catarrhis præterea valde obnoxius eſt æger: ſtatim atque iis corripitur coryza per tres vel quatuor dies laborat; quarto plerumque die ſupervenit aſthma, ab humorum nimia ſpiſſitudine ortum.

Silentio denique prætermitto infinita propemodum ſymptomata malum hypochondriacum ſequi ſolita, adeo dira ut Medici Lovanienſes

una

una voce fateantur, ægrum ni robuſtiſſimo valuiſſet temperamento, jam dudum fato functum fuiſſe.

12. Octobr. 1735.

RESP.

Expendi caſum ſumma cum cura; unde cenſeo materiem atrabiliarem, ſcorbuticam terreſtrem ubique dominari, hinc viſcerum omnium præcipue chylopoëieticorum obſtructio. Magna autem ſi adfuiſſet acrimonia, huic per tot annos reſiſtere minime potuiſſet æger. Omni itaque ope intendendum ut impacta viſcida materies attenuetur, vaſa aperiantur, & humores lente quidem & prudenter deorſum ducantur. Temperandum interim acidum prædominans.

Deglutiat igitur æger quater de die, hora ſcil. ante jentaculum, hora ante prandium, quinta pomeridiana, & hora ante lecti ingreſſum, tres pilulas ad literam A deſcriptas, ſuper ſorbendo calide uncias tres liquoris B.

Hypochondria & abdomen omni mane perfricentur pannis laneis calidis, ſiccis ſpatio ſemihoræ.

Corpus autem exercendum ambulatione vel vectione, quantum vires & cœlum ferre permittunt, id vero vacuo potiſſimum ventriculo faciendum.

Hæc ſunt quæ hac anni tempeſtate, medicamentis contraria, commendare auſim, quæ religioſe obſervata multum boni promittunt: quod faxit Deus.

℞. *Corall.*

A.

℞. *Corall. Rubr.* drach. ſs.
Lap. Hæmat. drach. j.
Limat. Mart. drach. j. ſs.
Opopanac. drach. ſs.
Sapon. Venet. drach. iij.
Terebinth. drach. ſs.
M. F. Pil. gr. jv. circiter.

B.

℞. *Rad. Bardan.* unc. jv.
Eryngij unc. iij.
Fœnic.
Gramin. ana unc. ij.

Conſciſs. & contus. macera tota nocte in aq. commun. ſ. q. - dein mane per ſemihoram decoctis adde

Raſur. Lign. Santal. Citrin. drach. ij.
Saſſafras unc. j.
Ebulliant iterum parum tum lb. jv. admiſce
Mellis Maſſiliens. unc. jv.

XL.

MEnſe Aprilis anni 1732. fœmina annum agens quadrageſimum ſextum, dum chartis pictis luderet, paralyſi linguæ & brachii dextri correpta fuit; harum partium in inſtanti deperiit motus & uſus, in cervice quoque quid grave & moleſtum perſenſit: nil præterea incommodi

di percepit: hilaris quippe negotia domeſtica, uti antea ſolebat, peragere potuit.

Venæ ſectio initio celebrata fuit, atque emeticum exhibitum. Medici noſtrates Galli, ſicut & unus Anglus non infimæ notæ, conſuluerunt Aquas & Thermas Borbonienſes; interim donec tempeſtas opportuna his uſurpandis inſtaret, ſequentia adhibita fuere remedia; guttæ nimirum paralyticæ dictæ; ſinapis cum lacte & vino albo parata; decoctum lignorum, & tinctura cum ſpiritu vini facta; pilulæ ex aſsa fœtida, aliaque ſimilia, quorum ope loquelæ uſum aliquatenus recuperavit.

Ad Borbonienſes ſe contulit fontes, multumque levaminis ab uſu Aquarum & Thermarum accepit: partes autem affectas fontibus ſupponere noluit, cum autem perſanata non fuiſset, ad eosdem fontes abiit iterum menſe Septembris, ibique partes affectas fontibus ſuppoſuit, aquisque & balneis uſa eſt; convaluit exinde, atque per tres annos nil incommodi percepit præter capitis ſtuporem: huic autem malo veſicatorium bis capiti applicatum levamen attulit. Menſe Junii præterito, poſt vexationem aliqualem, inſultum de novo paſsa eſt; at non periit linguæ uſus, voces enim proferebat, aliquatenus tamen indiſtinctas; torporem etiam ad latus percepit; poſt ſectam autem ſaphænam, & emeticum exhibitum melius ſe habuit, at non perfecte ſanata, quare tertia vice Borbonienſes petiit fontes menſe Septembris, unde denuo multum ſolaminis percepit: remanet tamen capitis ſtupor, & linguæ ſpiſſitudo quædam. Dolorem quem in pede per tempus

per-

perſenſit, ab arthritide provenire judicarunt Medici Pariſienſes; evanuit jam dolor ille.

Sinapi, guttis paralyticis, tinctura lilii, & tinctura aſsæ fœtidæ alternatim utitur, remanet autem adhuc capitis & linguæ ſtupor, rediit tamen uſus dextræ manus.

A minimo malo mire perturbatur: res anguſtæ domi itinera ad fontes Borbonienſes ſæpius conficere vetant. Quater quotannis, invito Medico Anglo, de quo ſupra, ſanguinem e pede mittendum curat. Vomitoria facile fert, atque uncia una ſemis mannæ alvum ſufficienter movet: delicatioris corporis texturæ eſt, nervisque gaudet facile mobilibus. Colicæ, abſque diarrhœa, a cunabulis obnoxia fuit. Tuum, & quoad diætam & quoad medicamina, conſilium verecunde petit.

RESP.

Omni menſe ſumat bis purgans A, tribus ſcil. diebus ante novilunium, tribus itidem diebus ante lunam plenam. Cæteris vero menſis diebus, hora ante jentaculum, prandium & cœnam deglutiat tres pilulas B ſuperbibendo unciam unam liquoris C. Caput omni mane frigida perlavandum omni vero nocte pedes immittendi ſunt balneo aquæ ſimplicis tepidæ, ſpatio ſemi horæ.

Corporis exercitatio omnimoda quo major eo melior. Lectum petat hora nona, ſurgat diluculo, negotiaque domeſtica ad meridiem uſque peragat, tempus vero pomeridianum curis vacua, absque ſolicitudine tranſigat, in his ſedulo perſeverandum per ſex hebdomadas.

℞. *Cinnab.*

A.

℞. *Cinnab. Nativ. Hungar.* gr. vj.
Maſſæ Pil. Fœtid. gr. ix.
Pil. Rufi gr. x.
Sal. Polychreſt. gr. iij.
M. F. Pil. N°. ix.
Sumantur una vice.

B.

℞. *Aſæ Fœtid.* drach. ſs.
Caſtor. Siberic. gr. ix.
Galban. drach. j ſs.
Myrrh. gr. xv.
Olei Stillat. Roſmar. gutt. x.
Sal. Volat Succin. gr. vj.
Terebinth. gr. iij.
M. F. Pil. ſing. gr. iij.

C.

℞. *Aq. Stillat. Lavandul.*
Majoran.
Roſmarin.
Rutæ
Salviæ ana unc. iij.
Spir. Roſmarin. drach. v.
Tinctur. Succin. drach. j.
M.

XLI.

HIſtoriam morbi quidem pertinacis puellam nobilem infeſtantis, juſſu parentum ejus nobilium boni quiddam ex ſalubri tuo conſilio expe-

ctantium, conſiderationi tuæ transmitto. Ne vero te diutius interpellem hiſtoria ita ſe habet. Nobilis ægra tres annos menſesque novem nata habitus gracilis corporis & delicati, ſanis parentibus orta, ſed ut paſſim creditur poſtremis tribus lactationis menſibus a nutrice non admodum ſana lactata, in menſe quarto ætatis febrem equidem vehementiſſimam perpeſſa fuit; qua depulſa ſcabies humida cum pruritu vehemente & tumoribus quibusdam, unus quorum in pectore prope axillam ſuppuravit & diu materiem purulentam reddidit; Nobilem ægrotam ſpatium trium vel quatuor menſium vexavit; ſed menſe Decembri 1733. currente tum ætatis menſe ſeptimo ablactata, ſalubri diæta & bono regimine a ſcabie liberata & ſanitati reſtituta fuit. In menſe Octobri 1734. quando ſola obambulare potuit, quodam die tibia tabulato ſiniſtra incubuit & geniculum alliſit. Viginti quatuor horis plus minus elapſis geniculum intumuit cum inflammatione & dolore vehementi, ſed hiſce cæterisque moleſtis ſymptomatis, partem affectam calido ſpiritu vini Camphorati & ſimilibus lavando ſublatis, ægrota uſum articuli ex parte recuperavit. Currente tamen hyeme ſequente articulis infirma fuit. Intumeſcentiæ quoque in parte interiori femoris ſitæ ſuper muſculos gracilem & ſartorium interdum etiam in poplite inter tendines flexores aderant. Remedia ad tumeſcentias tollendas & articulum corroborandum ſed incaſſum adhibita fuere varia, ut *Spir: Vin: Camphor. Sp. Aq: Hungar. Camphor.* nempe

℞. *Vi-*

℞. *Vitriol. Roman.*
Boli veri ana dr. j.
Camphor. drach. ſs. f. Pulvis ſubtiliſſimus & injiciatur in Aquæ Fontanæ bullientis Lib. 1. Fiat Aq. Camphor. turbida.

Acetum cum aqua frigida miſtum & aquæ frigidæ lavacra. Menſe maio 1735, poſtquam Emplaſtro de Minio cum Sapone ad duodecim dies vel eo circiter geniculum circumvolutum fuiſſet tumor magnitudine ovi largi gallinacei ichore contento plenus in parte interiore femoris vix latitudine duorum pollicum ſupra articulum genu juxta latus ſuperius muſculi ſartorii aderat, quo tumore in parte decliviore ſcalpello inciſo, larga quantitas ichoris tenuis & ſanguinolenti effluxit.

Vulnuſculum ope digeſtivi & emplaſtri ſpatio duarum hebdomadum vel eo circiter cicatrice fere obductum erat, ſed fluxu inflammatorio parti accedente, ulcus ope turundulæ ſpongioſæ patefactum rurſus fuit, & ulcuſculum (cujus cavitas latitudine pollicis unius cum ſemiſſe juxta muſculum ſartorium ſurſum extendit) liquore deterſivo ope ſyphonis quotidie lavabatur, turundulæ ſpongioſæ linimento digeſtivo & pulvere Mercurii præcipitati rubri frequenter orificio ulcuſculi, (ſed interdiu præcipue) immittebantur, & plumaceolæ linteæ eodem digeſtivo litæ nocte imponebantur. Per idem fere tempus ad fluxum inflammatorium (cui ab origine mali pars affecta obnoxia fuiſſet) præcavendum, femur latitudine trium digitorum ſupra orificium ulcuſculi Emplaſtro Defenſivo circumvolutum fuit. Hac me-

thodo ulcuſculum ad quatuor vel plures hebdomadas tractabatur, & tum pure melius concocto in quantitate quoque valde diminuto, turundulæ ablatæ fuere & ulcuſculum ope ligaturæ compreſſivæ circiter finem Julii ſanatum & cicatrice obductum fuit. Ægrota nullum medicamentum, niſi æthiopem mineralem in parvulis doſibus bis quotidie ſumſit, cujus uſum toto autumno ſequente continuavit. Per idem etiam tempus tibias & femora ad ulteriorem corroborationem in aqua frigida frequenter immerſit, & menſe Julio ſine ullo vitio in partibus affectis antea manifeſto fuit, Articulus tamen genu ſiniſtri, dextro paulo grandior erat; ſed ad finem uſque Decembris nullum ei malum accidit, niſi ſemel in menſe Novembri a lapſu pedis ſubito in tabulatum cubiculi tibia ſiniſtra nimis protenſa, inflammatio & intumeſcentia cum dolore in exteriore parte genu ſiniſtri juxta articulum cito apparuere ad partem affectam. Spiritu vini calido lavando inflammatio cæteraque ſymptomata moleſta ſpatio ſex dierum evanuere, & nobilis puella ſolo obambulare ut antea ad diem uſque vigeſimum tertium Decembris perſtitit, quando ſine ullo lapſu vel alia cauſa manifeſta (uti modo narrabatur) retractione tibiæ ſiniſtræ ſubito obſervata genu ejusdem tibiæ inſpiciebatur, & tumor parvus indolens, tactui cedens ejusdemque fere coloris cum cute externa in interiore parte genu & inferiorem partem rotulæ interjacens detegebatur. Aderat quoque retractio muſculorum flexorum tibiæ; tibiam flectere ſed vix extendere, digitos plantarum vero pedis vix tabula-

bulato imponere neque ſola obambulare ægrota potuit.

Remedia primo adhibita Tumori; Sp. vin. calidus Sp. vin. Camphor. Tendines quoque muſculorum flexorum in poplite ad eorum rigiditatem præcavendam vapore aquæ calidæ madefacti poſteaque oleo lumbricorum inuncti erant. In principio menſis Januarii 1736. aliis Medicis de hocce morbo in conſultum ineuntibus tumorem in exteriore parte genu ſequenti methodo conabantur diſcutere.

Primo, Articulus affectus panno linteo quadruplicato Minderi ſpiritu calido madefacto ter quotidie circumvolutus fuit. Secundo, omnis motus tibiæ prohibitus & quies injuncta. Tertio, Æthiops mineralis bis quotidie in parvulis doſibus & ſemel in hebdomade pulveris purgantis Rhei optimi gr. x. Aquilæ Albæ. gr. ij. ſumſit: hæcce methodus bimeſtri ſpatio obſervata fuit accurate, quando puſtulæ plurimæ inflammatoriæ cum dolore & intumeſcentia in anteriori parte genu affecti apparuere. Dolor & puſtulæ cito evanuere, ſed tumeſcentia ejusdem naturæ cum tumore ſupra deſcripto infra patellam extitit, articulus quoque grandior evaſit. Currente menſe Martio ægrota tibiam rurſus movere permittebatur; articulus tum aqua frigida vice ſpiritus Minderi cum nullo levamine lavabatur; menſe aprili aqua frigida prohibita: genu ſpiritu vini Camphorati unc. VI. ſp. ſal. arom. unc. ſs. lavatum fuit: currente menſe maio tendines in poplite oleo palmæ vice olei lumbricorum ungebantur. Per id etiam tempus ægrota vinum millepedum bibit, ſed

vix ulla in morbo mutatio. Menſe junio articulum melius movere & tibiam paululum extendere cum difficultate, etiam ſola obambulare obſervatur ægra; tumeſcentia in genu tamen aderat.

Per id tempus ægrota ſerum lactis caprini bibit, ſed nullum medicamentum interne ſumtum aut externe niſi oleum palmæ tendinibus in poplite applicatum fuit. Initio menſis Julii urbem Moffatam in Auſtrali Scotiæ regione ſitam curriculo advecta: Aquas ibi medicinales nativo ſale Polychreſto ſcatentes trimeſtri ſpatio bibit, totum corpus ægrotæ bis in hebdomade & articulus genu affecti ſemel quotidie aqua iſta moderate calida lavabatur. Currentibus menſibus Julio & Auguſto majorem uſum articuli quotidie recuperavit, ſed menſe Septembri ad tumeſcentiam in genu (nequaquam diminutam) tollendam, genu Zythogala alumine facta ad quosdam dies lavabatur, ſed tum, uti mihi narratum fuit, immobilitas articuli cum impotentia ambulandi Tibiamque extendendi cito cæpit recrudeſcere. Menſe Octobri ob acris illius regionis tempore hyberno intemperiem ægrota domum vehebatur, ex quo tempore vix ulla in morbo alteratio, qui impræſentiarum ita ſe habet.

1°. Tumor fungoſus indolens tactui cedens vix quarta parte latitudinis pollicis unius excedens ſuperficiem in exteriore parte genu ſiniſtri inferiorem rotulæ partem & externam epiphyſin tibiæ interjacens: rotula mobilis ſed tumeſcentia ejusdem naturæ fungoſæ obducta.

2°. Tu-

2°. Tumeſcentia in interna epiphyſi tibiæ ſita.

3°. Tumeſcentia in lateribus & anteriori parte genu ſita.

4°. Manifeſta retractio muſculorum flexorum tibiæ. Tumeſcentia quoque tendines illorum in Poplite interjacens, ſed adhuc nullum adeſt ſignum ſuppurationis in poplite aut genu.

5°. Tibia emaciata ſed nec dolor, nec decoloratio in tibia aut genu; tibiam flectere ſed neque extendere vel plantam pedis tabulato imponere poteſt. Nullum remedium anteriori parti genu impræſentiarum adhibetur, ſed tendo-flexores in poplite oleo lumbricorum quotidie unguntur. Nullum remedium internum niſi infuſum Sarſaparillæ & ligni Saſſafras quotidie ſumit. Interdum quoque infuſum Rhei Optimi in V. Gallic. albo (cui infuſo ab annicula aut eo circiter aſſueta fuiſſet) bibit. Reditus ad Moffat præſenti vere propter aquas medicinales conſtituitur. Diæta ab infantia ſalubris & bonæ digeſtionis, juſcula ſcil. Hordeacea, Avenacea, panis Triticeus & ſimilia, non vero piſces, lac aut cibus oleaginoſus, vel aromatibus conditus ægrotæ permittuntur. Potus ordinarius, cereviſia tenuis bene fermentata. Excepto ſupra deſcripto morbo nobilis puella bona valetudine fruitur, ſatis alacris, bene dormit, appetitus & digeſtio bona, excretio alvi regularis. A deſcriptione hujus morbi liceat quærere.

1°. Morbi Diagnoſin, Prognoſin, & methodum medendi.

2°. Numne ab extenſione tibiæ impoſſibili li-

nimentum Haverſianum in craſſitiem tendit, indeque anchyloſis metuenda?

3°. Numne a tumeſcentia epiphyſios, partes externæ tegumenta ſcil. carnoſa, membrana cellulosa, vel os affici videntur?

4°. Ab analyſi chymica aquæ Moffatæ medicinalis, numne hæc aqua ad morbum tollendum conducere videtur, & etiamſi ſuppuratio tumoris in genu metuenda ſit, numne lavatio tumoris cum aqua iſta calida ſuppurationem prohibebit?

RESP.

LEGI, perpendi, intellexi morbum nobilis puellæ atque inde acerbe dolui, quia morbus ille gravis & curatu difficillimus. Læſa fuit articuli fabrica genu ibi loci, ubi ligamenta, perioſtea, tendines, cryptæ Haverſianæ fere nuda facile offendi poſſunt; labem impreſſam longe facilius retinent, ſanari vix queunt unquam. Quum enim omnes hæ partes membrana celluloſa intercurrente ſeparatæ, atque hinc lubrica mobilitate agiles inter ſe maneant, ita quoque ſi membrana hæc ſemel ſuppurata fuerit relinquit ſemper hinc inde ſinuoſa volumina, quibus detentus ichor nova ſemper mala facit recrudeſcere, dum interim quoties membrana eadem conſumpta mox tendines ligamenta & cæteræ membranæ quam arctiſſime concreſcunt inter ſe, ſicque mobilitatem prorſus tollunt: quo quidem caſu flexores ſemper Extenſoribus longe prævalent. Quod malum augetur magis dum ſimul fungoſi tumores ni degeneraſcentibus cryptis

exo-

exoriuntur, ipſoque incremento partem impediunt & omnia vicina trahunt in contagium; præcipue tamen articulo jam immobili, etiam in ipſis ejus cavitatibus metuenda erit linimenti Haverſiani ulterior incraſſatio exitura in anchyloſim immedicabilem. Moliri oportet ideo ſanationem morbi dum recentior, dum ætas puerilis ſpem facit reddendæ flexilitatis; præcipue hæc ſuadeo.

1°. Mane & veſperi loca affecta diu & molliter perfricanda ſunt pannis aſperiuſculis, calidis, ſiccis, ſpatio quadrantis horæ, cavendo ne nimis forti frictione inflammentur partes; ſtatim a frictione hac femur & crus in directum quantum fieri poteſt extenſa ita locanda ſunt ſupra vaporem Aquæ calefactæ, ut halitus undique adpellat ad juncturam genu, atque lintea cera incruſtata ſic circum ponenda, ut coerceatur fumus calidæ ad eundem undique articulum; id itaque continuandum ea lege ſemihorio rite curando, ut ſemper calida teneatur aqua, ut vapor fieri queat: poſtquam hoc peractum ſiccatæ partes rite extendendæ, flectendæque ſæpe ſatisque fortiter quantum id ſine periculo effici poterit. Poſtremo Emplaſtro A. ad alutam extenſo circumdando, quod applicatum ſemper maneat, tantummodo tollendum mane & veſperi dum balneum vaporis adhibetur.

2°. Omnia hæc commodiſſime fieri poterunt Aquis Moffetanis ſic uſurpatis.

3°. Oportebit machinam conſtruere quæ femur & crus lento gradu diſponat ut jaceant in directum, qualem quam quis facillime huic negotio idoneam excogitet; aliter enim flexo poplite diu

&

& ſemper, ſenſim contractio in flexuram ingraveſcit tandemque in rigidam penitus contracturam vertitur.

4°. Dum hæc ita peraguntur ſimul conferet largior uſus herbarum B. leniſſimarum ex iis quæ antiſcorbuticæ appellantur, modo id a tenella ætate obtineri poterit. Atque hæc quidem ea ſunt quæ adverſus urgens malum opponenda arbitror: illa vero tanto ſane confidentius commendo, quo eadem magis cerno affinia haberi illis quæ jam a medicis feliciter & prudenter peracta. Illis fortunatum eventum ſecundet Numen.

Leydæ $17\frac{2}{3}\,^{3}36$.

A.

℞. *Emplaſt. de Melilot.*
Mucilagin. ana unc. j.
Galban. lectiſs. drach. v.
Ol. Infuſ. Caſtor. drach. j.

M. exactiſſime pro Emplaſtr. ad alutam extendend.

B.

℞. *Recentiſs. Agrimon.*
Beton.
Chærophyll.
Meliſſæ
Veronic.
Virg. Aur.
Urticæ ana q. ſ.

Minutiſſime conſciſſæ parentur inſtar potus *The*, ut inde bibat unc. ij. ter de die vacuo Ventriculo.

XLII.

XLII.

GEneroſa Domina Vidua decentibus virtutibus ornata, quadraginta octo annorum per vitæ decurſum ſatis ſana niſi quod aliquot retro annis colicæ Hyſtericæ ſubinde ſit obnoxia. Anni fere integri proxime elapſi decurſu ipſi deſtiterunt menſes, laborioſus interim ingraveſcit fluor albus non ſine virium diſpendio; aliquot ante præteritos menſes Dominam invaſit dolor periodicus atrox qui adhuc durat ad os ſacrum & femur dextrum comitante ſimul in hypogaſtrio cruciatu admodum dolorifico inſtar parturientis cum uteri preſſione ad inferiora. Nullus externe apparet tumor nec in femore nec abdomine, ingens tamen vexat ardor ab oſſe ſacro ad os Pubis. Uterus manu exploratus tumidus ſentitur & durus, qui paroxyſmi tempore prolabitur in ſinum pudoris, tunc ſimul vulvæ latera relaxata: ceſſante dein dolore ad naturalem uterus redit ſitum. Pudendi labia cum nymphis excoriantur; cæterum continue ſtillat ichor ſubcruentus non tamen graveolens. An ab utero an a vagina vix liquet ſymptomatis ſuprarecenſitis: Bis quotidie laceſſitur Nobilis Domina, adoritur enim dolor circa horam nonam matutinam ſimul & veſpertinam qui per horulam ingraveſcit, dein mitigatur ab Opio hora ſomni aſſumpto: durat malum in meridiem quod matutina hora invaſerat. Mitto tibi, vir Celeberrime, conſulendi gratia caſum ſupra de-

ſcri-

ſcriptum, de quo tua cogitata mihi transmittas vehementer cupio; utinam te coram frui & conſulere detur. Omnia fauſta tibi Diſcipulus olim tuus, tui Obſervantiſſimus precatur.

29. Dec. 1735.

RESP.

LÆtus accepi tuas, quoniam intelligo inde recte te valere, medicinam exercere feliciter atque mei eſſe memorem. Intenta cogitatione expendi literarium argumentum, neque absque dolore vidi Nobilem Dominam ſchirroſi Uteri maligna ſane diatheſi laborare, quippe carcinomatoſi quid habet. Ortus mali, locus affectus, ſymptomata, ætas, materies rejecta nimis id confirmant; fit inde ut ſenſus diſtendentis mali perpetuum teneſmi impetum faciat & conaminis parturientis ſpeciem quæ urget uterum deorſum paritque cætera.

Cenſeo balnei Semicupii uſum profore, quo depurentur emollianturque partes & aperiantur lacunæ muco plenæ, ſicque eliciatur præſens materies inſeſſu emollientium: Ubi vero horum ope eo reſpectu melior uteri conditio, tum roborandas ejus partes puto vapore incenſi Thymiamatis A. quod pauca copia prunæ inſperſum in flammam volatilem abit, divaricatis parum femoribus excipiendum inferiore corpore dum eo determinatur per pendula veſtimenta. Interea ſemel in hebdomade, mane, jejuna bibat purgans B. una vice & veſperi hora quinta potionem ſoporatam C. uno hauſtu. Cæteris diebus hebdomade ſumat

ter

ter in die, vacuo ventriculo, tres pilulas D. cum uncia potionis E. frigidæ.

A.

℞. *Maſtich.*
Oliban.
Styrac.
Lap. Calamin.
Succini ana drach. v.
M.F. Pulvis pro Thymiamate.

B.

℞. *Lap. Cancr.* drach. ſs.
Hæmatit. gr. iij.
Rhei gr. x.
Scammonei gr. viij.
Stib. Diaphoret. gr. xvj.
M.F. Pulv. tenuis.

C.

℞. *Aq. Stillat. Cinnamom.* drach. j.
Tinct. Opij gutt. x.
Spir. Nitri Dulc. gutt. x.
Syr. Violar. drach. ij.
M.

D.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. ij.
Balſam. Peruv. drach. ſs.
Croci optimi gr. xv.
Galban. drach. ij.
Rhei drach. j. ſs.
Succi Cathechu dicti drach. ij.
Terebinth. drach. ſs.
M. F. Pil. gr. iij.

E ℞.

E.

℞. *Aq. Stillat. Salviæ*
Menthæ
Rutæ ana. unc. jv.
Spir. Menthæ
Tinct. Succini ana drach. j. ſs.
M.

XLIII.

GEneroſus quidam ſeptuagenarius equitans duo vel tria millia paſſuum dolore cum prurigine moleſta circa os ſacrum ſed imprimis ad glandem penis correptus eſt, ſuperveniente dein mingendi conatu; unde & urina copioſe evacuata eſt, ſed poſt pauca minuta talis ſed inanis ſequitur conatus cum dolore penetrantiſſimo, nec prius removente vel remittente quam movere deſierit, ſæpe quoque thrombos cum urina minxit: quandoque duas tertias partes ejus conſtituentes atque hujusmodi urinæ ſanguinolentæ unc. xii. ſimul emiſſas vidi: olim erat referta tenuibus rubellis arenulis.

RESP.

MEtuo calculum in rene, in veſica vix, licet ingratus ſenſus caput penis afficiat: ſolent quippe eadem mala produci a cruore intra veſicam coacto, nullo lapide ibidem hoſpitante. Remedium erit omni bihorio diei deglutire dra-

drach. ſs. de condito A. ſemper ſuperſorbens uncias duas Apozematis B. Hæcque debent continuari religioſe per decurſum ſesquimenſis. Eodem tempore cavendum ab omni acri, calefaciente, irritante, nimisque movente. Quare & animus quoque ſedetur. Si hæc faciat, magna ſpes eſt malum illud hiſce remediis mitificatum iri. Aſpiret Deus.

A.

℞. *Balſam. Peruvian.* drach. ſs.
Cathechu drach. j.
Mannæ Puræ unc. j.
Maſtich.
Oliban ana drach. ij.
Pulp. Caſſiæ Recent. unc. ſs.
Succi Glycyrrh. inſpiſſat drach. vj.
M. F. Maſſa bene permiſta.

B.

℞. *Flor. Altheæ* p. iij.
Fol. Altheæ m. ſs.
Parietar. m. ij. ſs.
Rad. Glycyrrh. unc. j. ſs.
Hyperici cum toto m. ij.
Coque in Aq. fontan. per ſemihoram; dein per Pannum expreſſis lb. iij. admiſce
Sal. Prunell. drach. j.
M.

XLIV.

XLIV.

DOmine, quinquageſimum jam ætatis annum implevi & fluores per biennium penitus ceſſaverunt; qui antea dum valetudine fruebar ſatis benigne & uſitate ſemper profluxerunt; ſed poſtea torrens & ardens in utero fuit dolor, qui ſtranguriam & Hæmorrhoides dein mihi intulit. Membra tumefacta calida & integre ſunt ſicca; in lecto meo peſſime habeo, unde fit ut ſomni dimidia horæ parte, diutius non protrahantur. Quaque ſeptimana non pari ratione me invadit dolor; ſed nunquam unam intermittit horam quin ſemper me affligat. Frequenter Medico conſulto alvus purgatione citus, & miſſus ſectione venæ ſanguis. Cujus nimia diminutione Hydrops cum minimo corporis labore ventre & cruribus me minatur. Jampridem ad meas perveniens aures tê artis medicinæ præclare eſſe peritum has tibi mitto litteras opem tuam infelici meo ſtatui implorare. Quæ ſum veſtra humillima etſi ignota ſerva.

RESP.

INtento conſideravi animo ægritudinem quam epiſtola deſcribit, atque meditatus concluſi mecum quod ſanguis acer atque vergens in atrabiliarium obſidet vaſa in Hypogaſtrio & in Pelve locata, præcipue quidem circa Uterum, veſi-

cam

cam & inteſtinum rectum: verendum videtur ne hic ſenſim tumores oriantur maligni ſchirrhoſi ſæpenumero malum habentes exitum. Qui ut caveantur mihi quidem aptiſſimum cenſetur ut Dna mane ubi de lecto ſurgat ſedeat in balneo aquæ calidæ ita ut aqua ſedentis in vaſe pedes, crura, femora ad Hypogaſtrium uſque attingat; maneat in ea per ſemihoram, dein in calido cubiculo ante ignem vel Hypocauſtum, deterſæ ſiccatæ illæ partes perfricentur pannis calidis ſiccis ex lana. Vas id commode fit ſi habet longitudinem ab oſſe ſacro ad plantas pedum; latitudinem corporis Dnæ & altitudinem sesquipedis ita ut inſidere queat femoribus & cruribus horizontaliter exporrectis. Interim largiter erunt interne aſſumenda quæ lenire queant acria humorum, reſolvere ſpiſſa, & vaſa expedire ab iis quæ eadem obſtruunt.

Eo conducunt quam plurimum catapotia A. ſi inde ſumantur tria omni trihorio diei incipiendo mane hora ſeptima, continuando in ſeptimam veſpertinam, & ſemper ſuperſorbendo unc, iij. de Apozemate B. Deinde victus ſiccior ſimul ex aſſis, pane biſcocto, pauco vino Luſitanico: & exercitia corporis præcipue commendanda.

Omnia vero hæc ſesquimenſe in uſum protrahenda prorſus puto, priusquam deſiderio reſpondere queat eventus. Quem fortunatum velit Deus. Leydæ 17$\frac{2}{3}$36.

A.

℞. *Lap. Hæmat* drach. j.
Maſtich. drach. j. ſs.
Opopanac. drach. j.

Rhei drach. j. ſs.
Succi Glycyrrh. inſpiſſat. drach. iij.
Terebinth. drach. ſs.
M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. *Rad. elect. Bardan.*
Chinæ.
Eryng.
Sarſaparill.
Scorzoneræ ana unc. j. ſs.

Fracta, ſciſſa & contuſa coque in Aq. dulc. q. ſ. per horam; dein adde

Rad. Elect. Fœnic.
Glycyrrh. ana unc. j. ſs.

Ebulliant iterum per 7. minut. dein Decocti lib. iv. admiſce *Sal. Polychreſt.* drach. ij. & exhibe.

XLVI.

NObiliſſima Domina triginta annos nata matre & avo materno ſcorbuticis, Parentibus aliter ſat ſanis orta, ingenio acerrimo, nervis delicatiſſimis nimis mobilibus prædita, dolorem acutiſſime perſentit. Innumeros a Scorbuto & male affecto hepate morbos perpeſſa, conſilium Celeb: Boerhaavij expetit. Annum agens duodecimum variolas confluentes peſſimæ indolis vix ſuperavit, poſthac Bilis vomitu, dolore ventriculi ἀπεψία ex inappetentia per annos afflicta. His vix debellatis ſcorbutus peſſimus cum dentium vacillatione, gingivarum putre-

tredine eroſione, crurumque ulceribus fœdis invaſit: qui uſum Aq. Moffetenſium & antiſcorbuticorum fere omnium illuſit. Cum de ea fere conclamatum eſſet, ad ſalivationem ope Mercurii confugitur & probo quidem eventu. Redierunt vero brevi ſymptomata hepatica & ſcorbutica.

Ineunte anno 1726. matrimonium contraxit; abortum paſſa multum debilitata eſt; gravida denuo lecto præ uteri ejusque ligamentorum doloribus acerbis affixa vix fætum retinuit dum in utero geſtaret, & poſt partum omne malum ſedem priſtinam in hepate deſeruiſſe uterumque occupaſſe videbatur. Poſt multos a puerperio menſes, e lecto eximi nequit præ doloribus uteri horrendis, cum diſlocationis ut ajebat ſenſu ex debilitate; ſumma cum macie confecta erat. Aderat interim tumor in uteri parte ſiniſtra digito in vaginam demiſſo palpabilis, qui diuturno uſu Decocti & Pilularum quarundam evanuit. Debilitas, dolor & dislocationis ſenſus diu reſtarunt: Thermas Anglicanas ſine fructu adiit, longioris tamen itineris beneficio ſymptomata hæcce ſenſim evanuerunt. Exeunte autumno anni 1729. malum vetus denuo recruduit, doloribus ventriculi horrendis, imprimis ſi alvus non reſponderet, diſcruciata eſt. Ineunte hyeme tumor Ovum Anſerinum mole æquans, in dextro hypochondrio eam regionem attingens ubi Jecur Pyloro incumbit ſe palpandum diſtincte præbuit; in quo nunc dolor pungens nunc gravitatis ſenſus percipiebatur: aderant ructus

nidoroſi, rancidi quos putredinem vocavit. Dolor in Pylori regione plerumque fixus manebat; inter ſcapulas haud raro & ſubinde per totius ventriculi ambitum infeſtabat; ad omnem tuſſiendi aut plenius inſpirandi conatum male mulctabatur. Haud raro ſternum aut Diaphragma deorſum explicare tentanti reſpiratio intercipiebatur: vix ulla aderat febris, ſtomachi ægritudo nauſea vel ad vomitum propenſio. Uſu decocti & Pilularum &c. non ſolum ſymptomatum ſævities, ſed & tumor imminuebatur. Temporis favore ruſticatione exercitiis forte & ſeri lactis caprini potu menſes æſtivos & autumnales vix moleſtos habuit; in urbem reduci ingruente hyeme omnia recidivam minitabantur, ſed Prophylacticis temporius adhibitis hyemem non adeo incommodam tranſegit. Ineunte vero Februario hujus anni in Rheumatismum, hic tunc temporis epidemicum incidit: hujus reliquiæ cum ſcorbuto omnium forte malorum fonte conſpirantes doloribus atrocioribus crurum manuumque, imprimis vero genuum & cubitorum peſſime mulctarunt. Aderant tum maculæ crurum maxime purpureæ; cum quibus tumores plerumque pertinaces nodorum majorum ritu elevabantur qui ſoli fotui antiſcorbutico cedebant. Nondum in integrum reſtituta ſpe auxilii ab acidularum aliarumve uſu imprimis a Cl: Boerhaavii conſilio Patriæ valedixit. Menſes fere inculpabiles plerumque debite ſatis fluxerunt. Medicamenta per tot morborum decurſum ex fonte Boerhaviano maximam partem depromta uſurpavit innumera, attenuantia nimirum reſol-

ven-

ventia, eliquantia, evacuantia, roborantia, Antiſcorbutica, Anti icterica, Pilulas, Decocta, Infuſa, Julapia, Cataplasmata, fomenta, emplaſtra, ſcuta; ſuccos expreſſos, ſerum caprinum, Aquas noſtrates Moffetenſes ſale Nativo Polychreſto divites, Bathonienſes apud Anglos, Pyrmontenſes & Spadanas huc delatas, cum præſcriptorum multitudine numeratim non recenſenda. Forſan tamen abs re non erit, Celeberrimi Viri cum venia, ea quorum uſu, ad incitas redacta ſæpius revixit, indicaſſe. Pilulas aliquot majores bis terve in die deglutivit, ex Sapone, Myrrha, Opopanace, Balſamo Peruviano, pulvere Rhabarbari & Succini, cum oleis chemicis Menthæ & Cinnamomi confectas; quibus addebatur Aloes quoties plus detergendum erat; ſuperbibit decoctum lignorum in quo infuſa erant, ſemen Dauci ſylveſtris, Mentha cum Croco Anglicano, addito vino Hiſpanico & Millepedum ſucco. Infuſum Pulveris Ipecacoanhæ vomitum optimo cum fructu movet. Elixir proprietatis cum aceto paratum cum duplo ſyrupi de Rhamno quantitate Tincturam purgantem conſtituunt.

Intentiones nobis fuere obſtructa & impacta leniter ſolvere & eliquare, ſoluta abſtergere, vaſa Renalia cutisque ſpiracula patula reddere & retinere, vires denique ſuſtentare.

RESP.

MOrbus acri, tenui, ſcorbutico ſero ſanguinis imprimis oritur; hinc oſſibus viſceribusque dolor fere erodens: accedit mobiliſſimi agiliſ-

giliſſimique corporis fabrica tenerrima, & acutæ quoque bilis efficacia, quin & arthritici quid tormenti interſpergi videtur, unde malum complicatum, ſævum minax atque ſummam in tractante Medico prudentiam requirens.

1°. Aer liber ruſticanus conducet, nimis calidus vitandus.

2°. Cibi ex oleribus, fructibus horæis maturis, carne recenti, pane, lacte; potus ex aqua ſpadana æquali lacti miſta.

3. Exercitia corporis aſſidua quidem, ſed valde moderata.

4°. Somnus largus valde.

5°. Balnea aquæ dulcis ad pedes & crura quotidiana.

6°. Bibat omni trihorio diei unc. j. ſucci A. quinquies interdum.

7°. Veſperi cubitum itura, bibat unc. j. potus B.

A.

℞. *Acetoſ.* m. j.
Becabung. m. iij.
Chærophyll. m. j.
Cochlear. m. ſs.

Puris, Lectis, Tuſis exprime ſuccum addendo ſeri lactis q. ſ. omni mane exhibeantur ſucci preſſi unc. vj.

B.

℞. *Aq. Still. Cortic. Aurant.*
Cinnamom.
Citreor.
Meliſſæ ana unc. j.
Mivæ Cydoneorum unc. j. ſs.

Spir.

Spir. Embryonis drach. jv.
Syrup. Violar. drach. vj.
Tinct. Succini gut. x.
M.

XLVI.

FÆmina illuſtris plusquam Sexagenaria ſana vegeta dolorem nephriticum nunquam perpeſſa, a decennio jam Urinæ difficultate laborare cæpit: procedente tempore ſenſim aucta hæc δυσουρία cum dolore lancinante circa finem emictionis. Sæpe recurrit hoc malum, intervallis tamen ſat longis diſtinctum, ita ut per menſes aliquot moleſtia immunis ſæpe perſtiterit ægrota. Tandem vero præter δυσουρίαν accedebat quoque mictio ſanguinolenta, præcipue poſt deambulationem aliaque exercitia. Omnia ſenſim ingraveſcebant ſymptomata, inter quæ non minimum doloris exhibebat, Teneſmus ſeu inanis deſidendi cupiditas ſimul ac urina reddita eſt. Intervalla ſanitatis breviora fiunt, ac levioribus de cauſis ingruit malum intolerabile. Quærit ægrota quibus medicamentis demulceri poſſit tam horribilis dolor, quemque potiſſimum victum inſtituere debeat.

RESP.

EXaminatio attenta mali deſcripti facit, ut conſtet quod aſper lateat in rene calculus qui motu vel preſſu ſanguinem vaſis eliciat, fibrasque nervorum in principio ureterum faciat dolere atque continuitate harum in veſicam usque excruciet partes.

Acria, nimis replentia, humores exagitantia vitare quidem oportet quam ſolicitiſſime, mitia vero parva ſimul copia capta, ſedantia ſedulo adhibenda; potus ex recenti lactis ſero cum pauco melle pro communi optimus; cibi ex farinoſis, vegetabilibus, oleribus mitioribus, fructibus horæis prorſus maturis: Jure carnium, carne recenti, ovis, lacte ſunto.

Ex medicamentorum ſupellectile ſumat mane hora ſeptima, octava, nona, decima, ventriculo prorſus vacuo, drach. ſs. ſimul de condito A. ſuperbibens ſemper poſt quaslibet doſes unc. iij. de Liquore B. calido. Hæc quidem ea lege continuanda erunt per decurſum ſex hebdomadum ut periculum fiat, an calculus, malorum omnium ſuſpecta cauſa, minui aut molliter expelli queat, quod Deus factum velit.

A.

℞. *Croci Optim.* gr. xv.
Curcum. drac. ſs.
Mannæ drach. x.
Pulp. Caſſ drach. vj.
Rhei drach. j.

Succi

Succi Glycyrrh. inſpiſſat. drach. vj.
Terebinthin. drach. j.
M. F. Maſſa.

B.

℞. *Flor. Rec. Altheæ*
Sambuc. ana unc. ſs.
Fol. rec. Alth. Pariet. Scabios. ana m. j.
Rad. Rec. Gramin. ana unc. ij.
Cum aq. decoct. per $\frac{1}{2}$ hor. adde
Rad. Rec. Glycyrrh. unc. j.
Sem. contus. Aniſi drach. vj.
Ebulliant iterum parum, dein
lb. jv. exhibe.

XLVII.

NObilis ægra novem annos nata, cujus pater adoleſcens Scrophula laboraſſet, a ſexto ætatis anno ad octavum, pruritum (parvis tantum interpoſitis intervallis medicamentis obtentis) & eruptiones cutaneas perpeſſa fuit. Hiſce tandem abactis, tumores circa collum, faciem, glandulasque corporis, variis in locis, molles, pallidi, orti ſunt cum debilitate & inertia totius corporis. Domi ſemper fere vitam ſedentariam agit; *thé* & Cibis farinaceis maxime uſa eſt; mane præcipue & veſperi magno calore occupatur, uſque ad gradum *96* vel aliquando centum, cum inappetentia & urina pauca, pallida, aquoſa.

RESP.

RESP.

DEbita cum cura dum contemplor hiſtoriam ſatis exactam mali deſcripti, credo peccare imprimis hoc in corpuſculo Cacochymiam, vergentem in ſpiſſitatem facile coagulabilem, ad vaſa minora, præcipue ad glandulas; id docet vitium cutaneum prius, mox tumores lenti, jam forte ſyſtema internum iisdem laborans.

Remedio erit quotidiana univerſæ cutis & fortis ſatis perfricatio, diu ſatis inſtituta, quantum ejus corpuſculum commode ferre poterit. Tum exercitatio ſedula & continuata ad ſudoris inſtantis leviſſima prænuncia, vacuo imprimis ventriculo inſtituta ante jentaculum prandium & cænam proderit; ſomnus largior in lecto ſicciſſimo, elatiore ædium parte, meridiei expoſita, veſperi nona inchoandus. Cibus ex iis quæ modice attenuant, facile digeruntur; Cerealia, farinoſa bene fermentata; panis biſcoctus; olera tenuiora, Cichorea, Braſſica rub: Beta, Spinachia, Caro recens, aſſa alba aut elixa, cum oleraceis herbis. Potus proderit qui paratur de aqua mulſa admiſta & quarta parte vini Albi dulcis. Deglutiat vero omni trihorio diei tres pilulas A. ſuperbibendo ſemper unc. iij. Decoct. B.

Hæc graviter proſecuta Domicella levabitur, ſub arte & auſpiciis ſapientiſſimi Medici, cui ſalus ejus commiſſa eſt. Id faxit Deus. Leydæ. $17\frac{29}{5}37$.

℞. *Gumm.*

A.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. j.
Bulb. Ari recent. drach. j. ſs.
Croci gr. xij.
Galban.
Myrrhæ ana drach. j. ſs.
Sap. Venet. drach. iij.
Terebinth. drach. ſs.
M. F. Pil. gr. iij.

B.

℞. v. *Rad. Aperient.* ana unc. ij.
Conſciſſas & contuſas coque in aqua per ſemihoram tum adde *Sal. Abſinth.* drach. j.
Sem. IV. *calid. Min.* ana drach. ij.
Ebulliant iterum parum vaſo clauſo-dein lb. jv. exhibe.

XLVIII.

NObilis Domina annum ætatis quadrageſimum tertium agens, corporis habitus gracilioris, negotiis domeſticis exercitata, ſecunda fruebatur valetudine; donec ante elapſos quinque annos cum eſſet gravida, febre continua violenta eſt correpta, quæ calidiore regimine fuit tractata, tamen poſt aliquod tempus convaluit: poſtea partu difficili enixa eſt fœtum; tempore partus dolore excruciabatur fere intolerabili in dextro abdominis latere juxta oſſis Ilei regionem qui fœtu in lucem edito, ſtatim evaneſcebat. Diebus a partu elapſis duobus, totali urinæ ſuppreſſio-

preſſione fuit correpta, quam excepit febris continua, præcedente paulo mitior; ab hoc tempore abdomen intumeſcere deprehendebat, graviditatem adeo mentiens, ut artis obſtetricandi peritiſſimi conſulti gravidam eſſe pronunciare non dubitaverint: ſed temporis diuturnitas intumeſcentiam morboſam demonſtrans, ſuaſu Medicorum rus petens lacte veſcebatur: ſed intumeſcentia indies augebatur omniaque in pejus ruebant.

Tandem abdomen mirum in modum undique æquabiliter tumefactum eſt & durities jam quædam ſub coſtis inferioribus dextris tactu ſe prodit. Cl. Boerh. conſilium humillime petit: &c.

RESP.

OMNI re rite examinata atque perpenſa, cenſeo malum quo Matrona laborat eſſe duplex; in abdomine vel in omento, aut in crepidine jecoris inferiore ſchirrhoſa eſt durities; & aquæ præterea in veſica collectio, ut videtur. Utrumque pertinax & arduum curatu in corpore hujus ætatis & matre tot enixa liberos.

Ad ſanationem requiritur ut ſuſtineantur vires, materies fundatur & ut fuſa per alvi imprimis vias educatur. Hæc efficiantur frictione abdominis ante focum diuturna, & tam forti quam corpus ferre queat; inunctione deinde frictione adjuta; tum uſu medicaminum præſcriptorum quotidiano, ea tamen lege, ut quam prudentiſſime obſervetur, an forte materies ſoluta incipiat moveri, quod nauſea, vomitus, tormina alvi, diarrhæa, anxietas docet, tum enim opus erit minus urgere, donec

nec iterum motus requieſcat quando denique inſtandum erit, eadem rurſus methodo.

Faxit Deus, his reſtitui valetudinem in integrum.

Leydæ. $17\frac{5}{6}36$.

A.

℞. *Ol. Stillat. Juniper.* gut. vj.
Pil. Rufi drach. ij.
Sal. Polychreſt.
Tart. Vitriol. ana drach. ſs.
Terebinthinæ gr. vj.
M. F. Pilul. gr. v.

Capiat iij. hora ſeptima matutina, hora octava & ſesqui octava, ſuperbibens vaſculum *Theanum* mixturæ ſequentis,

B.

℞. *Aq. Stillat Junip.* lb. j.
Rob. Junip. unc. iij.
Spir. Junip. unc. ij.
Tinct. Myrrhæ unc. j. ſs.
M.

C.

℞. *Unguent. Arthanit.*
Martial.
Nervin. ana unc. ſs.

M. F. Linimentum, quo inungatur abdomen bis de die ante focum & poſtea tegatur molli aluta.

XLXI.

XLIX.

JUvenis generoſus annum agens vigeſimum tertium præteriti anni menſe Auguſto, tenuis cereviſiæ ampullam æſtuans epotabat & vix duobus vel tribus diebus elapſis confuſio totum corpus occupabat, dejectio ſpirituum & vertigo cerebri perpetua; ægritudo ſtomachi valde diſturbati venti ructatione ſecuta per duodecim horas ſimul manere ſolet ſine intervallo; præterea ſtomachus laborat tumore. Juvenis pro horum malorum remediis applicuit ſe Medico qui pro hyſterico morbo captans, vomitorium & guttulas hyſtericas præſcripſit. Ægritudo ut putabat paululum diminuta eſt, ſed ructatio venti & ſpirituum dejectio remanſerunt. Alvus admodum aſtricta eſt. Juvenis eſt pulchræ & floridæ craſis paululum vero emaciatus. Olim ſanitate perpetua fruebatur, ſed ægritudo qua nunc laborat negotio vel ſocietati imparem reddit. Tua Præſcripta & Regimina hujus juvenis gratia Medice Celeberrime maxime deſiderata ſunt.

RESP.

ÆStuans dum frigidam tanta bibit copia fecit ut ſanguis circa latiſſima præcordiorum vaſa ſubito frigefactus coiverit, hinc impeditis jam viſceribus atque obſtructis omnia mala quæ tam difficulter iterum ſanari queunt. Oportet uti vi-

victu molliore ex jure carnium, oleribus culinariis lenioribus, fructibus horæis bene maturis, farinoſis cerealibus, cereviſia tenui. Abdomen quotidie & mane diu fortiter perfricandum pannis aſperis, calidis, ſiccis, exercendum ambulatione, equitatione, vectione corpus; quo plus, eo melius.

Somno autem liberius indulgendum erit. Interea utendum medicamentis quæ blande ſolvunt atque attenuant neque tamen nimium exagitant ſanguinem.

Cui quidem propoſito conſultum velim ut ſumat ter in die vacuo ventriculo hora nempe ante jentaculum prandium & cœnam tres Pilulas A. ſemper ſuperbibendo unc. iv. Decocti B. atque ea quidem omnia continuet ſex hebdomada ſpe levaminis quod opto.

Leydæ 17$\frac{3}{8}$39.

A.

℞. *Borac.* drach. j.
Croci gr. vj.
Curcumæ drach. j.
Rhei drach. j. ſs.
Sap. Ven. drach. v.
Terebinth. gr. xij.
M. F. Pilul. gr. iij.

B.

℞. *Rad. Anonid.*
Bardan.
Eryngij.

Fœnic.

Fœnic.
Gramin. ana unc. ij.
Sal. Abſinth. drach. j.
Cum Aq. decoct. ſpatio ſem. horæ lb. jv. admiſce
Syrup. v. *Rad. aperient.* ana unc. ij.

L.

VIR DOCTISSIME

SEntentia veſtra in ſubſequente avide exoptatur ubi rem quam ample ut mihi repræſentatur manibus veſtris transmitto. Anno 1731. Virgo tenera annos agens viginti ab equo cecidit in os temporale ſiniſtrum; inde contuſio magna, (nullum autem vulnus ſequebatur) cum dolore acuto & perpetuo. Paucis exinde diebus Medicus accerſitus V. S. peracta emeticum & catharticum propinavit, Epispaſticum vertici, & cucurbitulas humeris applicavit. Nullum autem doloris levamen ſequebatur. Tres poſt menſes alter Medicus fotum & linimentum loco dolenti adhibuit, nullum ſucceſſit levamen. Cucurbitulis rurſus applicatis dolorem pro tribus vel quatuor menſibus divertebant. Aſſumto frigore cum Tuſſi rediit dolor fixus in eodem loco.

Aquæ Bathonienſes epotæ cum pilulis fœtidis pro tempore relevabant, & rediens dolor cum frigore fere ſemper cucurbitulis cedebat pro paucis ſeptimanis.

Men-

Menſe Maio proxime præterito aquæ calidæ Thermales in partem exantlatæ, ſpongia interpoſita, dolorem aggravabant; V. S. autem in jugulari & pede cum pilulis prædictis pacem pro quinque menſibus dedit. Dolor cum hyeme reverſus miſeram huc uſque adeo cruciavit ut nullo fere ſomno, niſi a ſumptis opiatis, indulget. Pulvis Sternutatorius mercurialis naribus aſſumtus ſalivam maxime movebat, nullo autem ſuccedente levamine. Tempori affecto incumbens dolorem auget; nullum apparet inflammationis ſignum, neque dolor minuitur aut augetur a tactu vel preſſione. Dolor fixus eſt in parte qua ſutura Coronalis deſinit & ſeſe extendit uſque ad aurem, unde ſuſpicor cauſam eſſe in membranis nervoſis ſuturas percurrentibus, ſed judicio veſtro potius ſubmitto. Tui cultor obſervantiſſimus ad rogos uſque.

RESP.

FAcit conſideratio morbi credam metuamque ſimul ne vis illata oſſi effecerit ut Tabula vitrea cranii in loco læſo, in feſtucam introrſum elata fuerit. Vereor inde fixum acutum internum dolorem non acerbeſcere ad preſſionem extrinſecus applicatam, ſed intendi fortiter ab omni cauſa, quæ contenta cranio fortius huic acuto fragmentulo applicat; ſi hoc verum non ſane mirum videtur quod contumax malum rebelle pugnet adverſus optima medicamenta, ſolis tantum abducentibus a cerebro leniendum. Hinc etiam vix aliud medelæ invenio quam ſi plenitudo & impe-

tus a capite deorſum verti poſſit. Id excitatio Hæmorrhoidum forte optime efficeret. Pediluvia quotidiana veſpertine inſtituat, partes ſiccatas fricet, emplaſtra A. plantis pedum appoſita gerat, noctes diesque, tempore balnei tantum ponenda; ſumat mane jejuna pilulas tres B. Indat alvo quotidie ſemel glandem C. oleo illitam. Hæc continuet menſis ſpatio in ſpem ſalutis quam Deus det! Vale memor noſtri.

Leydæ 17 $\frac{7}{5}$ 37.

A.

℞. *Emplaſt. Oxycroc.*
Galban. ana q. ſ.

Ut extenſa ad alutam dent Emplaſtra ad pedes.

B.

℞. *Boracis* drach. j.
Aloes puriſſ. drach. j. ſs.
Myriſcæ drach. j.
Terebinth. gr. xv.
M. F. Pilul. gr. iij.

C.

℞. *Aloes* drach. j.
Mell. ad craſſitiem cocti drach. iij.
Sap. Venet. drach. ij.
M. F ſ. a. Suppoſitoria gr. vj.

LI.

NObilis Domina, boni habitus, eximiæ ſtaturæ & optimæ temperiei, inſigni temperantia & vita omni modo bene acta clariſſima, fæcunda fuit & Geminorum Mater, felix tamen ſemper puerpera, ſemper ſaniſſima, niſi quod cum alvum, (uti ſaniſſimis accidit) obſtructam habuit excreta dura & rotunda fuerint: ex diuturnis valde conſtipationibus in Ileum bis vel ter, niſi purgantibus liberata, fere incidiſſet.

Ineunte vere hujus anni Nob: Dna ſexageſimum tertium ſuæ ætatis tum agens annum, primo ventris inferioris repletionis & diſtentionis ſenſu laborare incipiebat, & tum quidem pro primo tempore urinæ quantitatem minui obſervabat, ſed ne alios perturbaret, hæc nova ſupprimebat & ad finem Martii iter quadraginta miliarium duobus diebus equo perfecit & vix quinque requieverat dies quin aliud ſed brevius iter fecit: at nunc morbus adeo urgebat ut invitis gemitibus Maritus primo noctu detexerit illam (extra omnem fidem patientiſſimam) ægrotare. Conqueſta eſt de immani dolore ad dextram abdominis partem, a coſtis brevibus ad os usque innominatum iſtius lateris; dolor autem hicce a lecto augebatur & adeo intenſus erat, præſertim circa ſpinam oſſis Ilei ut ne vel minimum tactum ferre poſſet; interim autem intumuit abdomen, urina quoque in minori

reddita fuit quantitate; quæque excernebatur craſſa erat cum ſedimento contrito rubro lateri ſimili, eodem tempore pulſum inæqualem & depreſſum habuit & ſpirituum ſuppreſſione maxime laborabat. Hæc omnia per tres vel quatuor ſæviebant dies, & iterum menſe Aprili ad ſuam rediit domum, ubi paucis diebus, iisdem iterum ſed auctis afflicta eſt ſymptomatis; ſed hiſce nunc accedebant, nauſea, ad vomendum conatus, Cardialgia & ἀνορεξία quæ in primo paroxysmo non adfuere. Viceſimo ſexto Aprilis iterum talem novum ſed adhuc ſæviorem habuit paroxysmum, tum vero imprimis ſpiritus animales afficiebantur, qui adeo ſuppreſſi erant, ut nulli fere videbantur: ſed & nauſea & dolor quoque augebantur & quod omnino notandum eſt, dolor ab abdominis dextra parte mutabat ſedem & dextrum occupare videbatur femur, ſed cito ad priſtinum reverſus eſt locum.

Medicamenta ultimo hoc ſtadio exhibita fuere 1°. Lene emeticum & poſtea alternis vicibus doſes binæ *Tincturæ Hieræ Picræ* cum *Rhabarbaro* in ſolutionem Saponis cum *Tinctura Croci*; & inde melius ſe habuit, unde poſtea Pilulas ſaponaceas cum vino medicato præſcripſere Medici.

Hæc prægreſſorum eſt hiſtoria, ſic vero nunc ſe habet. Quam maxime extenuatum eſt corpus totum adeo ut licet naturaliter ſit macilenta tamen nunc tantum eſt quaſi ſceleton prioris corporis. Abdomen tumidum valde & ad minimum quaſi lib vj. vel viij. continet aquæ, quæ labitur ad illud latus in quod recumbit, & manibus tra-

ctando

ſtando facile eſt percipere ſerum ibi in magna ſatis quantitate eſſe collectum, vix in latus dextrum recumbere poteſt & ne vel minimum digiti attactum ad illam partem ventris inferioris oſſi Ileo proximam ferre poteſt. Nocte tument pedes, nullum prorſus habet appetitum nec digeſtionem; parum valde vel non omnino dormit, ſemper conſtipatam habet alvum, niſi adhibeatur remedium utcunque catharticum, uti *Tinctura Hieræ Picræ* cum *Rhabarbaro*, quo cum Euphoria purgatur niſi cum paroxyſmo laborat, & tum nil prorſus agunt cathartica, unde ex prægreſſis metuunt Medici aliquam in Inteſtinis concretionem, cum antea ex ſuppreſſa alvo periculum incurrebat Ilei. Metuunt quoque ne dextrum Ovarium vel ipſe uterus ſint affecta (ex dolentibus partibus vicinis) ſed an hæc ita ſint nec ne ſcire cupiunt; vel an ſyſtema, uti metuunt, Lymphaticum ſit labefactatum. Reſtat ut moneamus quod accuratiſſima inſtituta indagine, totum ſyſtema Hepaticum ſanum videatur; nullam neque ſitim (hoc tempore) vel febrem habet; urina in ſatis magna quantitate nunc excernitur & coloris ſtraminei, cum levi furfuraceo ſedimento. Conveniunt inter ſe Medici quod dum adveniat conſilium Celeberrimi Boerhavii ſequenti modo tractetur.

1°. Singulis noctibus partitis vicibus capiat *Rhabarbari* gr. xv. maſticando.

2°. Mane & poſt meridiem ſumat Pilulas ex *Sapone veneto* Nuce Moſchata & *Cardamom: min:* cum vino Diuretico amaro.

3°. Omni tertio mane capiat *Tincturæ Hieræ*

Picræ cum *Rhabarbaro* ac bis vel ter alvum moveat.

4°. Frictionibus cum Equitatione utatur vel in Rheda vehatur.

Ægra ipſa putat ſe morituram, imprimis vero vel cum Pater ejus Aſcite mortuus eſt.

RESP.

MOerens evolvi hiſtoriam triſtis mali quocum Nobiliſſima confligtatur Matrona; dolui quippe ſapientum conſilia ſperato uſque carere eventu; Diffido abſens peregrinusque adferre meliora. Parendi neceſſitate meditatus, quæ ſcribam hæc habeo. Fere metuo radicem mali fixam in Cæco & Colo quo ex Ilii cavo dextro dura ſemper recrementa ſuſtinuere neque absque ingenti molimine olim ſurſum enixa fuerunt, An hinc forte coacta dilatata attrita hic ſuſceperunt ſchirroſi quid quod jam in malignum vergat? ſane ratio malorum, atque apparitionum ſucceſſiva viciſſitudo, haud prorſus repugnare forſan videretur. Utique talia huic loco infeſta videre memini, quibus Alvus ſegnior, duriora ſcybala, vel & malo more diu voluntarie ſuppreſſa fuerat. Quin & toties tum turbatum Renem in officio atque fiſtulas laticis impeditas humores aquoſos alvo ingerere videram; Rei ambiguum præſentes Medici facile internoſcent. Ætas, Natura, ipſe morbus ſupra uſque victor & creſcens intentant metum, urgent circumſpectionem ad præſens efficax tutumque remedium.

In

In Deliberationem mitti poſſe creditur, an non proferret pro potu communi uti ſero lactis recenti cocto cum melle ad gratum ſaporem quo lente mollirentur viſcera, liqueſcerent duræ fæces? Victus utilis ex oleraceis leniſſime cientibus alvum, Beta, Cichoreum, Endivia, Lactucæ cocta cum recenti carnium jure & recenti butyro: fructus horæi penitus maturi, cremor lactis recens, ſæpe ſed parca ſimul copia interdiu. Carnes autem recentes elixæ potiſſimum ut & piſces fluviatiles elixi. Clysmata ex decoctis Althææ cum melle, unciarum modo ſex ſingula quaque die injicienda & quamdiu commode fieri queat retinenda ſuadeo.

Omni trihorio diei tria de Catapotiis A. deglutiri poſſunt ſemper bibendo deſuper uncias duas liquoris B. incipiendo hora matutina ſeptima uſque in veſpertinam ſeptimam. Si his miteſcit malum, ut tactum ferat, tum abdomen quidem totum at potiſſimum locum affectum, mane & veſperi, vacuo ventriculo leniter diuque pannis calidis, ſiccis perfricandum ſuadeo. Ita quidem ut quotidie per gradus frictio intendatur remittaturve ut dolor concedit.

Interea vero molle generoſum vinum quale Canarinum, Hiſpanicum, Malvaticum ſæpe parca copia præbendum puto quo animetur vita.

Utinam hæcce aut rectiora ſapientioribus depromta ſalutem præſtent meritiſſimæ Dominæ.

Leydæ 17$\frac{23}{6}$34.

A.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. ij.
Salis Polychreſt. drach. j.
Sap. Ven. drach. iij.
Succi Inſpiſſat. Glycyrrh. drach. ij.
Tartar. Vitriolat.
Terebinth. ana drach. ſs.
M. F. Pil. gr. jv.

B.

℞. *Becabung.*
Chærophyll.
Endiviæ
Fumariæ
Graminis
Naſturtij Aquatic. omnium recentiſſ.
ana unc. jv.

Minutim ſciſſa, tuſa terantur in Pultem-Dein prælo per pannum Canabinum exprimatur ſuccus quam fortiſſime. Cui ſi opus addatur ſeri lactis ea copia ut quotidie exhibeantur Liquoris unc. xj.

LII.

NObilis Domina quinquaginta quatuor aut circiter annos nata, habitu corporis macilento prædita, languida admodum & valetudinaria, a quindecim retro annis variis hyſtericis affectibus,

fectibus, aſthmati, tuſſi catarrhali a minimo ſaltem percepto frigore, lymphæ etiam viſcidæ nunc crudæ, nunc coctæ expectorationi diuturniori; febri quoque hecticæ ex levi qualibet occaſione recurrenti, appetitui proſtrato, aliisque Phthiſin pulmonalem minitantibus ſymptomatibus obnoxia eſt. Hæc præterea conſtipata alvo, vitam degit maxime ſedentariam, Equitationem in aere ſalubri frequentiorem ſæpius præſcriptam abhorrens.

In prædictorum ſymptomatum ſublevationem cathartica leniora tertia vel quarta quaque menſe pro re nata repetenda, imo & ipſum ventriculum granis aliquot pulv. rad. Ipecacuan. cum infuſione *flor. chamæmel.* expurgandum ſuaſi & *Pilulas balſamicas a Clariſſ: Mortono* in Phthiſi ſcrophuloſa laudatas præſcripſi, ſuperbibendo aquas Briſtolienſes, & pro Febris hecticæ ſævitia majore *Tincturam Cort. Peruv.* cum herbis pectoralibus in aqua Fontana repetitis decoctionibus pptam, aquarum prædictarum loco ſubſtituendam curavi. Pro urgentia pariter aſthmatis in Paroxysmo & pro tuſſis nimia ferocia & vigiliis inde ſequentibus, aut ſanguinis miſſionem cum cautela idonea celebrandam, aut paregoricum lenius pro re nata, præſertim nona veſpertina præſcripſi. Diætam quoque lacteam, vernali præcipue tempore imperavi; ut carnibus majori ſaltem copia veſcatur inhibui, imo ut ab iisdem religioſe prorſus abſtineat, horis præſertim veſpertinis, diligenter præcepi. Hilarem animum, exercitia Equitationis aut in Rheda vectionis frequentia, in aere ruſticano aprico & ſalubri; im-

immunitatem a negotiis & curis rei familiaris, artuum etiam & extremorum frictiones, pediluvia, vinumque vetus & purum Gallicum cum aqua Briſtol. commixtum pro potu in paſtu, dum carnibus veſcatur, injunxi. Amygdalinam pariter emulſionem cum Hordei decocto, Ptiſanam pectoralem, lac cum aqua Briſtol. commixtum, ſerum lactis & alia hujus modi pro potu ordinario extra paſtum, pro arbitrio haurienda, lubens conceſſi. Ad tuſſim etiam demulcendum uſum *Trochiſcorum Balſamic. Pharmacop. Quincey*, ſuperbibendo hauſtum decoct. Pectoral. alicujus appropriati, de tempore in tempus, variationis gratia, probavi. Cæterum in caſu hoc chronico & difficili conſilium expertiſſimi & eruditiſs: Domini Doctoris *Boerhaavii* ſummopere neceſſarium judico, cujus ſaluberrimis Præceptis morbus prædictus, ſi radicaliter curari non poſſit, ſymptomata inde ſaltem reddentur mitiora, vitaque ægrotantis, non ſolum ſuavior ſed & ſymptomatum ſævitiam præcavendo, longe protractior evadet.

RESP.

EXaminavi rem, concinna morbi hiſtoria comprehenſam; deinde vero dictavit mihi veri amor, ſcriberem in morbo dignoſcendo tractandoque eam artis Medicæ peritiam adhibitam fuiſſe, ut ſane quod corrigerem nihil, quod adderem parum admodum haberem: laudo acta, facienda propoſita approbo, nec ultra adderem, niſi id efflagitari cernerem. Crediderim feliciter

pro-

profore ſi Nobilis ægra velit periclitari quid boni factura ſit hæc Methodus.

Mane bihorio priusquam ſurgat, bibat jejuna unc. iv. lactis miſtas cum unc. vj. Aq. Spadanæ, de Fonte Pouhon dicto; idem repetat veſpere hora ſexta, continuet menſis ſpatio: ſumat calide vel frigide pro lubitu.

His peractis prius, dein ſumat omni trihorio diei tres Pilul. A. ſuperſorbens unc. iij. liquoris B. infuſi & hanc deinceps curationem, altero iterum menſe, proſequatur. Cæterum in victu ſuadeo, ut jam a Medico factum: utinam trimeſtri hoc id boni contingat, quod in tali caſu pulchre profuiſſe novi.

Leydæ $17\frac{19}{5}35$.

A. ℞. *Gumm. Ammon.* drach. ij.
Balſam. Peruv. gutt. vj.
Croci gr. x.
Sapon. Venet. drach. jv.
Succi Liquorit. inſpiſſat. drach. ſs.
Terebinth. drach. ſs.
M. f. Pil. gr. iij

B. ℞. *Recentiſſ. Agrimon.*
Betonic.
Chærophill.
Fœnicul.
Hyſſop.
Hæderæ Terreſtr. ana M. $\frac{1}{4}$

Minutim ſciſſa, miſta infunde inſtar Potus *The* cum aqua ut ſint liquoris pro uſu quotidiano unc. xv.

Cum duo ſequentes (quos Cl. Boerhaavius in Noſocomio Leidenſi tractavit) ad Chronicorum Claſſem pertineant, viſum eſt Librario illos huc adjicere.

KA-

ΚΑΧΕΞΙ´Α.

Die Saturni, Septembris viceſimo primo, 1737.

VIdetis Senem huncce *66.* annorum qui hic jacet Καχεξία laborans.

Ineunte ætate Miles gregarius ſtipendia meruit, poſtea in filis lanæ ducendis vitam egit. Morbis acutis obnoxius, febrique tertiana Epidemica olim fuit vexatus, poſteaque delapſus eſt in Cacochymiam, exinde & in Hydropem materiem Leucophlegmaticam continentem; de quibus & olim utcumque liberatus fuit. Temperies pro viro debilis eſt in atrabiliariam quodam modo vergens. Debilitas quoque ſenectute & præeunte Hydrope aucta eſt: veruntamen paululum adhuc ſupereſt vigoris. Corporis autem ſitus malum dat ſignum: Dorſo enim incumbens denotat quod corpori magna inſit debilitas. Appetitus valde proſtratus eſt, & ventriculi Inteſtinorumque fibræ tam debiles ſunt, ut (quemadmodum in Lienteria) omnia per os ingeſta illico per alvum ejiciuntur immutata. Sitis ſatis magna & potus non citius in os hauſtus quam per anum fluit. Hinc ratio patet cur Hydrops non auctus ſit, & venter haud ita tumeat. Syntaxis Chylopoetica & Bilis, nimis ſunt debilia; iners enim bilis & laxæ ſunt fibræ. Pulſus exiguus ſed ſatis æqualis. Reſpiratio ſatis commoda, & inter dormiendum libera & ſatis lenta, ſine ſtrepitu. Lingua ſicca, glabra,

glabra, polita, nullus in ore adeſt fœtor. Calor moderatus ad extrema uſque. Alvi fœces fœtent. Urina minus colorata, ſed non putrida; concuſſa, veluti iners ſaponaceum liquidum, ſpumam retinet; nulla inſunt innatantia; nullum emittit fœtorem. Sputum fœtorem, uti videtis, dat nullum; nullum pus, nullam bilioſam materiem continet; ſed album, ſed craſſum eſt & iners. Hinc patet quod hoc ſputum excreatum nihil ſit, niſi inertis Pulmonis collectio: quia pulmo ad exantlandam hanc materiem toties exagitatus & defeſſus, ita labefactatur debilitaturque ut ad excreandum jam impos ſit; hinc colligitur in pulmone materies, ibi retenta coquitur & incraſſatur, donec tandem hac materia ita gravatur pulmo ut tota thoracis vis ad hanc excreandam neceſſaria prorſus ſit. Functiones Animales adhuc ſatis conſtant; niſi quod ad muſculorum motum tardior ſit & impos. Habetis jam AA. quicquid ad indicationem vitalem ſpectat. Cibus ſit ex pane biſcocto, carne aſſa recente, aromate condita; uſu vini interpellato. Pauperibus autem cerealia ſicciſſima, coctum hordeum cum aqua cocta ſufficiunt. Pro potu nullus meliorem edit virtutem quam Mumma Brunſvicena. Si vero in re lauta eſſet æger, Auſterum vinum Græcum adhiberi potuit & Miva Cydoniorum &c. Ex ſtimulantibus petuntur remedia ut ex aromatibus. Curatio therapeuticis, blandis, purgantibus efficitur, illamque Tuſſis irritationem opiatis mitigando; ſolida tandem roborando, humores corrigendo: quæ omnia ſequentibus obtineri poſſunt.

PUR-

PURGANS.

℞. *Rhei* gr. xl.
Scammon. gr. iv.
Lap. Cancror. ſcrup. j.
Syrup. Roſar. Solutiv. drach. ij.
Contritis accuratiſſime admiſce
Aquæ ſtill. Sambuc. unc. j. ſs.
F. Hauſtus purgans, ſumendus cras hora ſexta.

SOPIENS.

℞. *Aq. ſtillat. Cortic. Aurant.*
Meliſs. ana unc. j.
Aq. ſtomach. drach. ſs.
Opii puriſs. gr. j.
M. ſumat x horas poſt acceptum purgans.

CONFORTANS.

℞. *Cortic. Cinnamom.* unc. ſs.
Winteran. drach. ij.
Radic. Helenij
Imperator. ana drach. vj.
Semin Angelic.
Cardamom. Min. ana drach. v.
Cum tribus pintis Vin. alb. Gall. F. Vinum Medicatum. Die lunæ bibat quater unc. i.

Die Mercurii 25. Videtis ſymptomata jam meliora evaſiſſe, vires meliores, lingua colore melior, magisque humida. Somnus tuſſi minus

nus impeditus; appetitus, aliquantulum melior; Urina jam minus, ſed diutius quam in ſanitate ſpumam retinet. Phlegma quod altera lectione, album, craſſum & iners erat, hoc tempore nonnihil fluidius evaſit. Tuſſis oritur ex materia craſſa cryptulis pulmonum debilioribus effluente. Calor toto corpore æqualis. Diarrhœa ſeu Lienteria adhucdum manet quæ potibus calefacientibus & narcoticis erit adjuvanda. Ventriculus admodum debilis eſt hinc emplaſtro roborandus. In eadem ac priore Curatione Diætetica manendum.

℞. *Empl. Oxycroc.* q. ſ.
ad alutam extens. F. Scutum
Stomacho ilico applicandum.
℞. *Aq. ſtillat Fænicul.*
Menthæ ana unc. ij.
Syr. Pap. alb. unc. i.
Opij puri gr. iij.
M. ut ſumat ¼ Partem omni veſperi hora ſeptima.

Septemb. 28. Videtis ad minimum motum defeſſum eſſe, & inſtar cadaveris jacere. Ultima vice duo erant maxime notanda ſymptomata, debilitas ingens nimirum & Lienteria. Inſtauranda erant ſolida & prohibenda putredo. Utebatur remediis ſed exinde pejus ſe habuit; nam nudius tertius videbatur eſſe defecturus. Præſcripſi ergo aliquid, ſcil.

℞. *Aq. Stillat Menth.* unc. v.
Lapid. Cancror. drach. iij.
Laudan. puri gr. iij.
M. omni bihorio. cochl. j.

Ut

Ut poſſit paulo plus ſiſti alvus; intra 30. horas alvum non depoſuit. Vires paulo firmiores. Medicamenta vomitu rejecit. Nihil in Diagnoſi mutatur niſi quod ſumma ſit in Inteſtinis laxitas. Poſt ſumtum Opium melius ſe habuit; ſed jam de vertigine conqueritur quod ſymptoma ab Opio provenit, qui quidem opii effectus vix præcaveri poteſt.

℞. *Ol Stillat. Cortic. Aurant.* gtt. VI.
Sacchar. drach. ſs.
M. f. ſ. a. Elæo-ſaccharum, cui admiſce
Maſtiches, *Thuris* ana drach. j.
Succi Acaciæ inſpiſſat. drach. iij.
Tartar. puriſſ. drach. j.
Conſerv. Roſar rubr. unc. ſs.
Syrup. Myrtin. q. ſ.
Ut fiat Conditum--ſumat drach. ſs. omni trihorio cum cochl. j. ſequentis
℞. *Aq. ſtillat. Fœnicul.* unc. v.
Opii puri gr. iij.
M. pro vehiculo.

Octobr. 2. In nuperrimo conſilio fuit concluſum eo debilitatis reduci ventriculum, ut vim medicamentorum ferre non potuerit, ſimul ac enim deglutita ſunt, vomitu rejecerit: hoc adhuc perſtat. Deprehendo hoc tempore pulſum valde debilem; alvi fluxus jam minor. Puto in priore Diagnoſi perſiſtendum eſſe. Tentaturi ſumus an vinum vel aromata aliquid boni efficere poſſint. Sumemus itaque Aquam Stomachicam.

℞. *Aq.*

℞. *Aq. Stomach.*
Spir. Matricar. Burrhi ana unc. ſs.
M. Capiat gutt. xxx. quater de die cum Vini Gallici albi unc. j.

Gratiſſimum eſt hoc remedium ſimulque corroborans.

Octobr. 5. Ultimo conſilio dictum fuit ægrum omnia per vomitum rejeciſſe; hinc colligebatur virium ſumma debilitas ac metus ne ſub ſenili Atrophia ſuccumberet. Pulſus adhuc vix ſentiri poteſt; hinc patet quod nec cibo nec potu reficiantur humores, ut repleant vaſa. Tuſſis quodammodo eſt amplior, liberior; Lienteria reſtrictior, vomitus minor; ſed non multum ſupereſt virium. Perſiſtendum erit in nuper præſcriptis; & Emp. Stomach. gerat. Quando frigus autumnale ſupervenerit debilior multo evadet, Lienteria pejor erit ſicque ad plures migrabit. Hoc ab initio mihi viſum eſt.

Octobr. 9. Functiones Naturales hoc tempore melius quam olim ſe habent & longe facilius ventriculus ingeſta fert & concoquit, 24. horarum ſpatio tantum bis alvum depoſuit; ſignum quod ventriculus & inteſtina vires recuperarint paulo majores. Motus muſcularis paulo inſtauratur; reſpiratio ſatis commoda; ſine molimine tuſſis, olim admodum debilitans; calor per totum corpus ad pedes uſque ſatis æqualis. Pulſus tam debilis ut veſtram mereatur explorationem, qui parvam ſanguinis denotat copiam hinc & vires proportionatas; tanta enim deeſt copia ut ſublevare poſſet arterias. Hinc manet

adhuc eadem Diagnoſis quod nondum roborantur vires vitales. Prognoſis eſt, quod quamdiu a ſenectute, a cacochymia, & a cachexia debilitatur, vires, niſi novi regenerentur humores, appetente hyeme collapſuræ fuerint; bonis itaque cibis vires reficiendæ ſunt quæ parva ſimul copia ingerendæ ſunt, aliter concoquere nequiret. Quandoquidem autem tam parva ſit in arteriis ſanguinis copia, metuendum ne defecturum ſit liquidum nervoſum. Hocce malum, impendentis mortis ſignum, magnopere obſervant Medici: ab hoc enim provenit quod oculi evadant ſordidi, pulverulenti; tale autem ſignum nondum ſe manifeſtavit, ſenſus conſtat. Pervigilium multum compeſcitur. Ultimo conſilio indicationes erant, vias primas roborare, Epigaſtrium Emp. Stomachic. fovere, victu concoctu facile uti, vinum quo infunditur Aq. quædam Still. Arom. bibere. Ex quibus hoc tempore ſe melius habet. Iteretur ultima mixtura eundem in uſum.

Octobr. 12. Admodum eſt in hoc homine mirandum; omnia fere ſymptomata urgentia compeſcuntur, grate appetit, digerit, detinetque tamdiu donec concoquitur materies. Natura tandem & arte ſuperata ſunt omnia moleſta ſymptomata: Princeps fuit Tuſſis, hæc autem abeſt. Tuſſis erat tantummodo ab inerti materie pulmonem præ nimia debilitate ad expectorandum eliminandumque jam impotem redditum infarciente. Sanguinis autem vitalis actio tam debilis ut vix ſentiri poſſit; ſi reſpiret vix increſcit; ſi manum in pugnum colligat (quod fere ſemper ſanguinis velocitatem accelerare ſolitum eſt)

eſt) vix ſentitur. Hinc omnia excepto ſanguinis circuitu emendantur. Otium vero quo plurimum gaudet Æger in cauſa eſt quare ſanguinis circuitus haud augeatur. Si hic in re lauta fuiſſet; corpus in rheda vel equo foret leni motu excitandum & conquaſſandum. Cum autem res anguſta domi ſit, equitationi frictionem ſubſtituturi ſumus. Ex lana igitur rudiore, calida, ſicca, perfricentur ventriculi & inteſtinorum Regiones. Dixit Hippocrates partem quam nutrire vis moveto. Motus enim calorem producit; nutrimentum vero ad iſtas partes attrahit calor; ſed ad hæc omnia valet frictio, ergo inſtituenda eſt. Somno frui debet pleniore, potum meraciſſimum & generoſum vinum bibat. Tempeſtas miro modo ſerena calorque lecti omnia reſtituit. Debemus ergo in iisdem continuare. Lingua olim rubra, polita, ſicca; hoc autem tempore humida, ſuisque papillis eminens & turgens.

Octobr. 16. Heri decumbentem vidi hunc ægrum & ſanguinem arteriis reddi inveni. Olim vix potui pulſum ſentire, hodie autem utcunque fortis eſt. Reſpiratio bona: haud magna quantitate ſputum. Calor naturalis bonus eſt & æqualis. Linguæ abeſt glabrities, & aliquid ſibi humiditatis conciliavit. Urina paulo plus in colorem ſtramineum vergens, ſignum quod vires ſint jam majores. Hinc ſumma exhauſtus licet debilitate tamen miro modo reſtituitur. Omnia enim peſſima ſymptomata jam ſuperata ſunt, viz. Lienteria, virium proſtratio &c. Ex memorata hactenus Diagnoſi Prognoſis promittit tantas recuperatum iri vires quantæ in corpore

ſenectute & morbis ſævis tam fracto expectari queant; nam quod de integro rejuveneſcat & vires in totum recuperet ſpes ſupereſt nulla, præſertim cum anni tempeſtas votis obſtet. Repetatur igitur ultima mixtura eundem in uſum.

Octobr. 19. Æger multo melius valet; functiones omnes majores vires jam recuperarunt; hinc in iisdem continuandum.

Octobr. 26. Altero die pejus ſe habuit, hinc ſi conglaciatio fiat, mutabitur ægri ſtatus. Hoc tempore indicatio eſt corpus contra frigus muniendum eſſe. Per quænam igitur remedia? ubi nulla ineſt ſitis vel æſtus vel febris, aut alcali putridum, nihil melius antiſcorbuticis applicatur. Hinc

℞. *Vin. Gall. Alb.* unc. viij.
Elixir. Proprietat. drach. ij.
Spir. Carminat. Sylv.
Cochlear. ana unc. ſs.
M.

capiat, vacuo ventriculo, ter in die, hora nempe ante Jentaculum, prandium & cœnam cochl. j.

Octobr. 30. In hoc corpore ſenili ſanitatem haud poſſumus ſperare meliorem: bene appetit, commode digerit. Si quæratis, dicit ſe optime valere. Videtis profecto in hoc ægro exemplum virium medicamentorum: omnia enim ſymptomata jam ſuperavimus.

Novembris 6. Hicce homo præſcripta tantum ter quaterve ſumſit & ſatis bene ſe habuit quamdiu ſerena & calida manſit tempeſtas;

tan-

tantummodo fuit curandum ut contra frigus ſe muniret; ſed jam relabitur. Satis videtur multum profuturum eſſe quod præſcriptum fuit; ſed oleum & operam perdimus. Debetis jam Auditores notare vires tempeſtatum in noſtra corpora, monente ſummo noſtro Hippocrate; præcipue enim ſe manifeſtant in corporibus ſenio & morbis prægreſſis confectis. Si gelu jam duret intra paucos dies ad plures migrabit æger. Bona diæta, cardiaca & leniter movens proderit, nimis autem excitantia non conveniunt, augent enim tuſſim; nec nimis humectantia, quoniam olim hydrope laborabat; hinc lenia tantum exhibenda ſunt.

℞. *Aq. menth.* unc. IV.
Sp. Carminat. Sylv. unc. j.
Syrup. Papav. Alb. unc. ij.
Tinct. Croci
Succin. ana drach. j.
Sumat omni trihorio unc. ſs.

Hoc remedium tantum proderit leniter ſtimulando & tuſſim compeſcendo.

Poſt tres dies placide expiravit Æger.

PARALYSIS.

Septemb. 28. 1737. Homo Leydenſis *61.* annorum, temperie laudabili, tota vita vix ullum paſſus morbum incidebat elapſo anno, menſe Septembri omnium primo ſine ulla manifeſta cauſa prægreſſa in dolorem atrociſſimum, conſtantem, in muſculis crurum & femorum. Hoc malum ad motum muſcularem promovendum omnino impotem reddidit, increvitque perpetuo, donec circiter 15. vel 14. dies poſt mali initium incidebat in febrem acutam. Ita debilitabantur mentis vires & corporis, ut muſculi tarſum, metatarſum & crura moventes, ad omnes motus impotes evaſerint. Partes ad motum valde dolent & ſub genua tam frigidæ ſunt, ac in cadavere. Partes ſuperiores adhucdum vegetæ ſunt. Ante ſeptem hebdomadas in ἀναισθησίαν loci incidebat. Alvus adhuc ſentit & monet; urinam vero neſcius reddit. Latus dextrum motu caret & ſenſu totumque frigidum. Ingens circa os ſacrum ad lumborum regionem exſurrexit tumor. Quodnam autem huic malo erit nomen imponendum? certe Paralyſis; i. e. Muſculorum motus impotentia. Obſervant Medici Practici, Paralyſin vel ex ſolo motus muſcularis defectu oriri; & tunc Nervorum Paralyſin vocitabant: vel ex ſenſus defectu, tunc majorem Nervorum Paralyſin: & tertio, quando calor deeſt, hanc dicunt eſſe Paralyſin Conclamatam. In hoc ultimo ſtatu arteriæ ſanguinem non accipiunt, nec tranſmittunt, & tunc

ut

ut plurimum hydrops ſequitur. Diagnoſis eſt quod ſit Paralyſis completiſſima triplex cum tumore œdematoſo propter humorum defectum. Vitium erat in nervis, ex nervis in muſculos, ex muſculis in arterias ivit. Quænam autem cauſa ſenſus aboliti? ſummus dolor prægreſſus. Docuerunt Medici (ut jamjam dixi) Paralyſin a ſummo dolore prægreſſo conclamatam eſſe. Quid eſt dolor? eſt vel tenſio nervorum vel dilaceratio quædam; hæc eſt ejus ſummus gradus. Hinc una vel altera ex hiſce cauſis miſero huic homini accidit. Morbus jam aſcendit, ſic ut muſculus urinæ fluxum coercens paralyticus ſit; quod ſane triſtiſſimum eſt. Hoc enim ſignificat quod cauſa jam aſcendit in medullam ſpinalem ſurſum, quod a ſolo contuſo oſſe ſacro accidit: metuendum ne altius aſcendat. Tumor ſe manifeſtat; ſed Paralyſis ſuperveniens deſignat omnes nervos per inferiora eſſe obſtructos: hinc huic homini dolor ſentitur ſimilis iſti dolori qui homini ſedenti ex compreſſo nervo accidit. Cætera in hoc homine bene ſe habent, color, linguæ humiditas, pulſus, perſpiratio, omnia bona: appetitus quoque bonus. Concludo igitur quod morbus in hoc reſpectu fere habendus ſit pro affectu infimarum partium Iſchiatico. Diagnoſis ex originis & progreſſus modo nil boni promittit, magnum vero malum deſignat: En miſerrimum hujus ſenis ſtatum!

Prognoſis. Metuendum eſt ex omnibus quod ſenſim medulla ſpinalis labefactata erit, & quod fiet tandem in ipſo capite Parapoplexia ubi arteriæ nil vitale accipiunt, ubi venæ nil ad cor tranſmittunt, metuendum quoque eſt ne tu-

mori gangræna, partibus inferioribus *νέκρωσις* inducatur.

Indicatio. Vires vitales ſunt inſtaurandæ quantum poſſimus, hinc ſæpe ſed paululum ſimul bibat: omni bihorio vel trihorio aliquid ſumat parca vero quantitate, ne iſtæ partes chyli adventu nimia quantitate obruantur, materiei transmittendæ impotes. An hic convenient frictiones? minime; quia nimis movendo iſtas partes, quibus materia ob ſanguinis circuitus defectum ſtagnat, putredinem accelerarem. Optimum erit hoc in caſu putredini adverſiſſima ſumere & quæ motum non faciunt, ut ſal vinum & omnia ex vino parata. Huic quoque ſcopo optime reſpondent acida & omnium maxime acetum. Sic ſi muria & acetum & vinum ad partes iſtas applices putredinem optime arceas. Quid vero erit interne applicandum? an replentia? minime; molem enim augebunt. An ſtimulantia? nequaquam. Ex prædictis diætæ ratio conſtat: nihil melius eſt quam omni bihorio levem cibum & potum dare, ut prius videamus ſi humores iſti quid aliud indicent.

℞. *Aq. Stillat. Roriſmarin.* lb. ij.
Acet. Sambuc. unc. iv.
Spir. Theriacal. unc. ij.
Sal. Ammon. drach. ij.

M. Pro fomento cum pannis ab infimo pede ad medium crus applicand.

℞. *Aq. Stillat. Fœnicul.* lb. j.
Rob. Sambuc. unc. ij.
Spir. Sal marin. drach. ſs.
Cochlear. drach. j.
M.

Sumat Cochl. unum omni bihorio. *Octo-*

Octobris 2. Ad infimas partes adhuc quodammodo ſupereſt ſenſus, aſcendendo autem acutior. Crus ſiniſtrum cadaveris inſtar riget. Tumor adeſt œdematoſus. Duo potiſſimum urgent ſymptomata. Eſt extumeſcentia præternaturalis; alterum eſt excoriatio & inflammatio quæ futuram notant Gangrænam. Eſto ſane horrendus hicce circa vertebras & os ſacrum tumor, ſi movere poſſet corpus & ejus ſitum mutare multum ſpei foret; ſed dum ſemper dorſo incumbit, vaſorum orietur ſuffocatio, ex ſuffocatione inflammatio, & ex inflammatione excoriatio. Nuperrime ex hypotheſi credebam quod mirus iſte tumor commercium forte haberet cum medulla ſpinali, quod notat Paralyſin ſuperfuturam. Tumor tactui ſatis mollis eſt. Credibilis opinio eſt impeditum nervei fluidi tranſitum in cauſa eſſe. Quæritur an aperiendus ſit hicce tumor? an maturandus? minime: nam conſtitit experimentis quod ſi tales tumores aperiantur, moriantur ægri: hoc docet ſpina bifida: & ſi adeo excreſcant ut mox rumpantur, aqua pura exit & mors ſequitur: ſi vero maturentur, accelerabitur putredo. Puto ex hiſce manere nuper datas indicationes viz. ut ſyſtema nervoſum leniter foveamus & ab impendente gangræna defendamus. Nuper præſcriptorum effectus fuit quod haud pejor ſit morbus. Quid vero ad triſte ſymptoma? nullum ſane erit remedium ſi corpus in iſto ſitu maneat: ſi vero illæ partes per aliquod tempus eſſent a compreſſione liberæ, vaſa ſe expanderent & ſpes foret major quod ſe brevi quodammodo reſtituerent. Quod proximum eſt Emplaſtrum Diapomphol. applicabimus & ce-

ruſſa partes inſpergemus ad inflammationem tollendam: pulcherrimos ſane effectus ſæpiſſime inde vidi. Nulla fomenta liquida jam applicari debent quia partes excoriantur. Therma quoque artificiale erit applicandum. Iteretur die ſaturni præſcriptum interne ſumend.

℞. *Empl. Diapomphol.* unc. ij.
Exhibe.

℞. *Ceruſs. pur.* drach. iv.
Lithargyr. tenuiſs. trit. drach. ij.
M. F. pulvis impalpabilis.

Octobris 5. Valde æqualis eſt calor quod mirum eſt; nullæ adſunt bullæ. Tantum certo medicamentis profecimus quod a putrefactione ſpontanea partes defendamus. Metus vero præcipue urget ne ſtagnatio humorum fiat. Color vero adhuc nullum corrupti ſignum præ ſe fert. Epidermis ſi bullatim extumeſceret tunc putreſcet & gangreneſcet pars. Senſus haud admodum acutus. Dolor adeſt talis qualis iſtis hominibus quibus crus amputatum eſt; illis adhucdum ſentitur dolor quaſi in pedum digitis. Antea plumbeum erat frigus, nunc calor naturalis per totum eſt, bono certe ſigno. Muſculi lumbis & oſſibus innominatis ligati adhucdum crus movent. Tumor nullo modo minor, ſed ingens revera. In primo conſilio mali cauſam altius hærere fuit ſuſpectum. Dolor ſummus adeſt quia Perioſtium acutiſſime ſentit & in iſtis partibus nihil habet tegumenti: Hinc preſſio vaſorum vivorum contra iſtud os; hinc ſuffocatio & inflammatio, & hinc tandem Gangræna ſequeretur. Tumor alter certe ſatis notat

tat materiei collectionem ad oſſis ſacri ligamenta oriri. An ſtillicidium fiat a Theca Medullæ ſpinalis, incertum. Quid ad Diagnoſin ſpectat? an mutanda eſt præcedens, quæ Paralyſin & inferiorum ἀναισθησίαν indicabat? certe adhuc manet, licet non adeo atrox. Prognoſis manifeſtat inferiora a ſtagnante humore & viribus vitæ iſtius partibus deficientibus in Gangrænam reſolutum iri. Non profecimus adeo ut futuram reſtitutionem promittamus. Haud mutanda eſt hæc Diagnoſis. Indicatio deſignavit bonum victum & potum, non admodum ſucculentum ſed roborantem, nec magna ſed pauca copia, ut nutrimenti aliquid vitæ ſuppeditet, quod bonum effectum præſtet. Paralyſi in ſenili corpore & lento exiſtente, an nervos fortiter movere Medici eſt? aut frictiones adhibere? Nonnulli ſic ſentiunt. Ego certe longe aliter cenſeo. Ubi gelu adſtrinxit crus, ſi moverit Medicus partem, Gangræna citiſſime accedet. Tantum bonum alimentum adhibere oportet, ubi res ſuppeditat. Quid faciendum ad excoriationem, quæ magnum infert dolorem? ſi efficere poſſim ut omni die cingulis coriaceis pro bihorio ſuspenderetur ſic ut libertas vaſis daretur nec comprimerentur, hoc optimum foret; ſed homini tali modo ſuspenſo accidit ut pectus tam ſtricte arctaretur ut ſuffocatus fere mortuus fuerit; idcirco ab hoc abſtineo. Ergo curavi factum eſſe Pulvinar orbiculare, ſtramine turgidum & in annulum coriaceum compactum ut in medio cavitas ſit; ſic ut ſuſtinendo circum circa partes, tumorem a compreſſu liberum teneat; repetantur ultima præſcripta.

Octo-

Octobris 9. Vidiſtis nuper ægri conditionem, & quod morbo laboret Paralytico ab abdomine ad digitos usque pedum. Motus quem facit ut vidiſtis, a muſculis os femoris, non ab iis qui pedem movent perficitur; movetur enim crus & trahitur pes: Hinc minus gnari falli poſſint. Diagnoſis & Prognoſis hodie confirmantur, nihil ſubiit mutationis. Functiones Animales & Vitales exceptis iſtis locis bonæ. Metus vero ne partes iſtæ compreſſæ ſenſu & motu carentes, gangreneſcant; hinc antiſeptica applicata fuerunt. Crura & pedes inflantur (quod unicum ſymptoma novum eſt) a mira enim contuſione ſuffocantur humores, hinc gangræna oritur. In iſtis locis nihil fere eſt niſi Tendo Achillis. Hinc nil niſi nervoſum. Unicæ tantum cauſæ debetur, quod in uno corporis ſitu nimis diu manſerit; ſi enim in latus vel in dorſum decumbat quisquam nimis diu, gangræna laborarent hæ partes. Tumor in lumbis major eſt. Morbus ad lumbos melius ſe habet; & ſi ventri incumbere poſſit, liberarentur iſtæ partes; ſed nunquam id poſſumus efficere ob incommodam ſic reſpirationem. Prognoſis eſt ſi in eodem corporis ſitu maneat perget malum; & cum nihil vitale in iſtis partibus ſuperſit aſcendet gangræna. Quonam igitur utendum remedio? ſitus mutandus eſt. En exemplum; homo cui crus fractum eſt 6. vel 7. ſeptimanis in lecto cubare debet; ſi Chirurgus non curet, ut moveat corpus partes compreſſæ gangræneſcerent. Hic omni bihorio in latus eſt invertendus & tunc ſanatur. Partes autem inferiores æqualiter ſuſtinendæ ſunt ut omnes ſimul partes quantum potuerit,

rit, æque premantur. Tunc Emplaſtrum Diapompholigos & iſta abſorbentia applicentur. Hoc itaque tempore nervos leniter movere tentemus, ut humores quam leniſſime ad iſtas partes derivemus.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. j.
Aſæ Fœtid. gr. xv.
Galban.
Myrrh. ana drach. ſs.
Terebinth. gr. xii.
M. f. Pil. gr. iij. ſingul.
Sumat iij. quarta quaque hora diei, ſuperſorbendo unc. iij. ſeq. Decoct.
℞. *Lign. ſantal. rubr.*
Saſſafras ana unc. j. ſs.
Glycyrrhiz. unc. j.
Ebulliant vaſe clauſo $\frac{1}{4}$ hor. decoct. lb. iij. exhibe.

Intelligitis hoc remedium: ſumpſimus nervis & muſculis amiciſſima gummi, & aromatica illa facile ferenda, leniſſime ſuſcitandi ſcopo. Audemus hoc facere quod jam didicimus quid corpus hocce pati poſſit.

Octobris 12. Ultimo conſilio omnia ut in antecedentibus deprehendimus: ergo moleſtus haud ero. Inceſſerat novum ſymptoma quod pars calcis exterior a ſimplici compreſſione in gangrænam eſſet converſa. Summus erat metus ne Gangræna per totum crus ſe diſpergat; quia non ſentiebant partes hinc compreſſæ, emoriuntur. Cavendum erat ne partes ab aere ſiccæ fiant & ut a putredine arceantur. Empl. Diapomp. ef-

effectus quam inſignes præſtitit. Nam ſi cautum non fuiſſet, omnes partes occupaſſet Gangræna; ſi in iisdem poſſit continuare, credo ſe melius habiturum. Os ſacrum credo ſanatum iri ſi ſitum mutare pergat; ſed tumor ille magnus potius creſcit quam decreſcit. Diagnoſis Paralyſis eadem reſtat: ſed in aliquibus pedis digitis parvus adhuc ſupereſt motus.

Octobris 16. In iisdem prorſus inſiſtendum erit, & faciendum ut ſæpe ſe movere pergat, arcenda quoque omni ope putredo. Sed omnia de plumbo præparata putredini quam maxime reſiſtunt; ut Ceruſſa &c. partes hoc tempore valde ſiccæ, apparent: Hinc aliquid humidum erit applicandum. Actiones Vitales, Naturales & Animales bene conſtant. Ultimorum Medicamentorum effectus eſt, quod non in pejorem ſtatum delapſus ſit æger. Fuit enim timendum admodum, ne magis truculenter ſæviret gangræna. In uſu iſtorum leniter excitantium & putredini reſiſtentium medicamentorum hoc tempore pergendum.

℞. *Gumm. Ammon.* drach. j.
Aſæ fœtid. drach. ſs.
Galban. drach. j. ſs.
Camphor. gr. x.
Caſtor. gr. v.
Croci gr. xv.
Terebinth. drach. ſs.
M. f. Pil. gr. iij. ut omni trihorio capiat. ij. cum unc. ſs. Pot. ſeq.
℞. *Aq. ſtill. Roſmarin.* unc. x.

Sp.

Sp. Sal. Ammoniac. drach. ij.
Syr. Diacod. unc. i. ſs.
M.

℞. *Aq. Stillat. Sambuc.* unc. x.
Spir. Matrical unc. ſs.
Sacchar. Saturn. gr. v.
M. pro Lavamento.

Inter medicamenta interna oculis ſeſe offert *Gummi Ammoniacum* quod ſummum celebratur antiſepticum; nec ſua vi antiſeptica minus pollet *Galbanum:* addidi & *Camphoræ* pauxillum quæ ad eandem quoque Claſſem pertinet. *Caſtor* vero pro nervis additur; quando autem tam parva quantitate præſcriptiones Medicorum ingreditur, tum ſuperaddi ſolet *ſal. ammoniac.*

Octobris 19. Tumor lateris ſiniſtri ſatis adhuc ingens, dextri vero parvus. Semper conqueritur æger de dolore ad partem ſuperiorem. Symptoma hocce vobis ante explicui ab exemplo hominis cui Crus amputatur. Credo quod parum ſit ſenſus in hacce parte. In ſura ſiniſtra ſtigma parvum cerno quod gangrænam minitatur. Motus nervorum qui ſub genua ponuntur parvus admodum adhuc ſupereſt, unde apparet quod medicamenta ab illo quodammodo ferri poſſint. Cæterum alia omnia in hoc miſero ſunt ſatis commoda: iners vero pondus crucis ſupra Calcem facit ut parum ſeparetur Eſchara, Eſchara vero compreſſa gangreneſcet. Quidnam initur remedii erit addendum? Partes debent relevari ſicque ſeparatio conciliari & ἀσεψία. Omne hoc atrox malum pendet a ſanguine tranſire impotente & ner-

vis

vis compreſſis. Gangræna utcunque nondum ulterius procedit. Fœtor & putredo abſunt & tantum mors partium venit a compreſſione, quoad præſcripta nil eſt mutandum.

Octobris 23. Vita hujus miſeri jam retrolabitur; id docet aſpectus & corporis habitus. Ad loca gangrænoſa major quam antea ſiccitas. Ægro quoque huic ante duos dies acceſſit inteſtinorum reſolutio; nam ut urina olim ſic nunc quoque fœces inſcio defluunt. Talibus interim uſus eſt remediis fortioribus multo quam ego præſcripſiſſe auſus fuerim. Hæcce huic clam allata ſunt uti apud homines hoſce conſuevit, ab hiſce ſumptis aucta eſt gangræna, deterior Diagnoſis, & pejor multo ipſe morbus. Unica jam ſpes ſupereſt in partes a compreſſione liberas tenendo, cujus ſane modum vix invenire poſſum. Si hoc efficere poſſim, ſpes aliqua adhuc foret: nullus enim fœtor ſed tantum necroſis apparet. Emplaſtra præſcribebam ex oleo, plumbo &c. ad emolliendum nimirum & ſeparandum; ſed incaſſum. Omnibus indicationibus & intentionibus obſtat ægri conditio & morbi locus. Præſcribam jam, aliquid quod vires refocillet & paulo fortiores reddet.

℞. *Aq. ſtillat. Menth.* lb. j.
Spir. Vit. Matthiol. unc. j.
Tinct. Lign. Saſſafras drach. vj.
Aq. Cephalic. unc. j. ſs.
M. Capiat omni ſesquihor. cochleare j.

Octobris 26. Cernitis qua ratione (multa licet oblata fuerint) corruptio ſe manifeſtet.

niſeſtet. Ad ſupremas corporis partes nihil Hydropis apparet. Convulſiones quoque jam acceſſerunt, quæ gangrænæ omnino debentur. Gangræna uti ſcitis eſt a ſiccitate ſine inflammatione ad margines, ſine quoque ulla ſuppuratione. In tali caſu procul habendæ ſunt vulgares regulæ ubi emollientia applicantur: Corrumperetur enim Œdema & omnia putreſcerent. Partes hæ a putredine arcendæ ſunt eo modo qui ex primis indicationibus patebat. Ad lumbos profunde valde ſe inſinuat Eſchara nigra & corruptionis manifeſta præ ſe fert veſtigia. Hinc contra putredinem adhuc quid addendum foret. Myrrha pulveriſata pauca copia cum Baſilico mixta, vires antiſepticas præbet optimas. Quæritur an ſcarificandæ ſunt partes ad talum & calcem? ſed vix ulla ibi eſt ſubſtantia. Si nulla eſſet gangræna melius foret ſuppurationem tentare. An circumambiendæ ſunt partes Cataplasmate? Cum humoribus ita turgent vaſa, metus eſt ne in ſuppurationem vergant partes. Tantum curandum eſt ut Eſcharæ teneantur quam molliſſimæ, & in hoc propoſitum Unguentum Baſilicum, Aureum vel Populeum addi debet. Ad ſuperiora magnam videtis eſſe mutationem, longe enim profundior ivit Eſchara ad Vertebrarum etiam interſtitia. In tali caſu magno cum ſucceſſu exhibetur Myrrha vel Aloe cum ſpiritu vini mixta. Videbitis quod balſamica hæcce in forma ſolida effectus edent longe pulchriores quam ſoluta, licet bene novi quod alii haud ita ſentiant. Pro internis ultimo præſcripta repetantur.

Octo-

Octobris 30. A putreſcente Urina (quam inſcius reddit & quæ mora acris evaſerat) penis inflammatus eſt : metus eſt ne gangræna hanc quoque partem occupet. Ultima præſcripta pulchrum præſtitere effectum : nigredo enim jam abit & humeſcit Eſchara. Alvi fœces neſcius adhuc dimittit quando movetur. In calcis vero Eſchara ſiccitas ſumma apparet; nulla huic ineſt humiditas, ibidem tamen non pergit gangræna quod medicamentis unice debemus. Sæpe hactenus repetita amplius non repetam. Indicationes intelligitis, intelligitis quoque remedia. Ab illa una cauſa (motus nempe muſcularis inopia) omnia hæcce mala tam gravia procedunt. Cruſta jam profundior ſignificat malum inter oſſa inſinuatum iri. Hocque provenit a decubitu ſupra dorſum; ibi enim loci tum fit ſuffocatio & retunditur introrſum necroſis quod maxime metuendum eſt.

Diagnoſis. Gangræna jam minor eſt & partes quæ antea ſicciſſimæ erant jam humidi quid oſtendunt: Noſtis hoc eſſe bonum ſignum, manifeſtat enim quod vita adhuc ſit ſuperſtes. Olim rugæ & nigredo apparebant tumque antiſeptica erant applicata.

Quænam autem eſt ratio tumoris genitalium? videtis enim penis & ſcroti tegumenta valde intumuiſſe. Membrana nimirum Celluloſa urgetur urinæ acrimonia, venæ quoque comprimuntur; hinc totus penis in tumorem elatus eſt & urinæ acrimonia inflammatus. In præputio apparet Epiphymoſis. Cl. *Ruyſchius* nos docuit in ſuis præparatis quod ſi per leve vulnuſculum in cu-

te,

te, immittas tubulum & infles, totus penis ſcrotumque vento extumeſcent. Non vero hæc eſt Epiphyſema ſed ab acrimonia urinæ Epiphymoſis. Partes hæ ſunt tenerrimæ & ad crepaturam uſque facile diſtenduntur.

Indicatio ergo eſt, ut avertatur gangræna: ſed quomodo? eroſionem impediendo: ſed urinæ fluxum impedire nequimus; hoc ergo tantum agendum reſtat, ut unguento Nutrito & Populeo cum Ceruſſa pars inungatur, ut locus hiſce lenitus ab Urina arceatur, quæ cum oleo ſe non miſcet. Plumbum addidi quia urinæ ſpicula domat. Non applicanda ſunt emplaſtra quia perſpiratio impediretur & ſuffocaretur pars.

℞. *Unguent. Nutrit.*
Popul. ana unc. j.
Ceruſſ. Subtiliſſ. drach. ij.
M. Pro Linimento.

Novembris 2. Eſchara in calce manet valde ſicca nihil enim ibi loci motus datur. Cætera omnia ut ante ſe habent. Certus ſum ſi per quatriduum liberum poſſem tenere hocce corpus ita ut fieret perſpiratio, melius ſe habiturum eſſe: Hoc unicum jam reſtat remedium a quo morbi id eſt gangrænæ vim per aliquid certum tempus retardare poſſimus.

In iiſdem præſcriptis tam internis quam externis perſiſtendum eſt non enim novi meliora.

Novembris 6. Videtis jam Auditores quantum per paucos hoſce dies gangræna graſ-

graſſata ſit, aſcendit enim ad partes ſuperiores quæ omnes motu carent, ut os, oculi: ſolum vivunt Cor & pulmo. Hinc colligi incipit in pulmone ſanguis quod ad Cor nimirum ſiniſtrum tranſire nequit. Brevi morietur ſuffocatus; nam illud pauxillum quod reſtat ſanguinis in venis a Corde jam palpitante ſuppletur.

FINIS.